



# PRZEGLĄD UNIwersytecki

Pismo informacyjne Uniwersytetu Wrocławskiego

Nr 10 (91)

październik  
2003

Rok IX

ISSN 1425-798X



*Profesor Javier Solana doktorem honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego*

*fol. Maciej Dąbrowski*

## LAURY I WYRÓŻNIENIA

### ● Złoty Order Honorowy Republiki Austrii dla prof. Romualda Gellesa i ks. prof. Jana Kruciny

Wielki Złoty Order Honorowy za Zasługi dla Republiki Austrii odebrali 17 października z rąk ambasadora Austrii w Polsce dr. Georga Weissa prof. Romuald Gelles, rektor Uniwersytetu Wrocławskiego w kadencji 1999-2002, i ks. prof. Jan Krucina, wieloletni rektor Papieskiego Fakultetu Teologicznego. – Odznaczenia są podziękowaniem za wspieranie i rozwijanie stosunków polsko-austriackich – powiedział ambasador na uroczystości we wrocławskim ratuszu. Prof. Jan Krucina jako czwarty człowiek na świecie i pierwszy Polak został odznaczony również Medalem im. Johanna Messnera, kapłana i wybitnego austriackiego naukowca.

Prof. Gelles przypomniał, że Uniwersytet we Wrocławiu powołał przed trzystu laty cesarz Austrii Leopold I Habsburg, kiedy Śląsk z Wrocławiem należał do jego monarchii.



Odnaczeni (od lewej) ks. prof. Jan Krucina i prof. Romuald Gelles z ambasadorem Georgiem Weissem

\* \* \*

Prof. Romuald Gelles specjalizuje się w nowożytnej historii Niemiec i Austrii oraz stosunkach polsko-niemieckich, ze szczególnym uwzględnieniem Wrocławia. W swoich publikacjach zajmuje się sprawami polskimi w przedwojennej szkole niemieckiej i niemieckimi w polskiej, dziejami polskiej służby dyplomatycznej i konsularnej w Niemczech w okresie weimarskim, m.in. historią konsulatów we Wrocławiu, a także przedwojenną pracą polskiego wywiadu w Niemczech i biografistyką śląską.

### ● Dr Daniel Krowarsch stypendystą „Polityki” 2003

W gronie tegorocznych stypendystów tygodnika „Polityka” znalazł się dr Daniel Krowarsch z Uniwersytetu Wrocławskiego, rekomendowany przez prof. Ewę Bartnik.

Dr Daniel Krowarsch (ur. 1971) jest adiunktem w Instytucie Biochemii i Biologii Molekularnej UWr. Kończy rozprawę habilitacyjną, która jest podsumowaniem badań nad kilkoma białkami, m.in. kwaśnym fibroblastycznym czynnikiem wzrostu (FGF1) oraz doublecorin (DC). Chodzi w nich o poznanie procesów, towarzyszących wnikaniu FGF1 do wnętrza komórki i potencjalnych zastosowań terapeutycznych w chorobie wieńcowej, leczeniu pozawałowym i innych terapiach, np. rdzenia kręgowego. Badania nad DC dotyczą jego roli w powstawaniu kory mózgowej. Laureat twierdzi, że poznawanie wewnątrzkomórkowych losów tych białek jest bardzo atrakcyjnym zajęciem. Badania prowadzi w Zakładzie Inżynierii Białka u prof. Jacka Otlewskiego.



19 października 25 młodych uczonych odebrało stypendia, po 25 tys. zł każdy, ponadto 15 dostało komputery, a jeden z nich odbędzie 9-miesięczny staż naukowy w wybranym ośrodku badawczym w zachodniej Europie. Dr Daniel Krowarsch mówi, że przeznaczy tę nagrodę na fundamenty własnego domu i na rozrywki w wolnym czasie, którego brakuje.

Stypendia mają na celu zatrzymanie młodych zdolnych w kraju, poprzez wsparcie ich pasji i badań oraz pokazanie ich w świetle jupiterów, a przede wszystkim zwrócenie uwagi na marne finansowanie polskiej nauki.

### ● Bracia Łukasz i Mariusz Jaremko wyróżnieni w Konkursie Prac Młodych Naukowców UE

Prace badawcze prowadzili przez ponad rok na Wydziale Chemii UWr., pod opieką prof. Zbigniewa Szewczuka i dr. Piotra Stefanowicza, jeszcze jako uczniowie VII LO we Wrocławiu. 25 września zostali wyróżnieni drugą nagrodą w Konkursie Prac Młodych Naukowców UE za projektowanie i syntezę dwóch związków hamujących aktywność komórek układu odpornościowego organizmu. Teraz są studentami naszej uczelni, studiują chemię i biotechnologię. Łukasz interesuje się historią starożytną, a Mariusza pasją, poza historią starożytną, są owady. Nagrodę 3 tys. euro odebrali w Budapeszcie i chcą ją przeznaczyć przede wszystkim na... książki. Wyniki badań zawarte w nagrodzonym projekcie pt. „Synteza hydrazynu p-aminofenyloвого analogu immunosupresorowego fragmentu ubikwityny” mogą być wykorzystane w tworzeniu leków na leczenie chorób związanych z nadezynnością układu odpornościowego, m.in. alergii, zapalenia stawów a także przy transplantacjach zagrożonych odrzuceniem.

Rodzice Mariusza i Łukasza są ekonomistami. To oni zaszczepili chłopcom zainteresowanie naukami ścisłymi i motywują ich nadal do działania.



## PERSONALIA

### Członkostwa w Komitetach PAN na lata 2003-2006

● Prof. Stanisław Prędoła został członkiem Komitetu Językoznawstwa PAN w Wydziale I Nauk Społecznych, a prof. Karol Bal – członkiem Komitetu Nauk Filozoficznych PAN w Wydziale I Nauk Społecznych.

Prof. Beata Zagórska-Marek pozostała nadal, na kolejne trzy lata, członkiem Komitetu Botaniki Polskiej Akademii Nauk. Członkostwo w Komitetach jest wstępnym etapem na drodze do uzyskania członkostwa w Polskiej Akademii Nauk. Wybory członków PAN odbędą się w roku 2004 na Zgromadzeniu Ogólnym PAN.

### Prof. Jan Harasimowicz doradcą

● Na doradcę wojewody do spraw kultury został powołany prof. Jan Harasimowicz, historyk sztuki z naszej uczelni, zajmujący się nowożytnym Śląskiem i dziejami reformacji. Jest prezesem Polskiego Towarzystwa Badań Reformacji. Wykłada na Uniwersytecie Wrocławskim i w uczelniach niemieckich. Autor książek i współautor wystaw i sesji naukowych poświęconych sztuce w Europie Środkowej. Pod jego redakcją ukazała się „Encyklopedia Wrocławia” i „Atlas architektury Wrocławia”.

## AKTUALNOŚCI

### Projekt ustawy o szkolnictwie wyższym zakończony

- Projekt wprowadza najpierw licencjat (około 3 lat), potem magisterium. Nabór na studia 5-letnie będzie ograniczany, z wyjątkiem niektórych określonych kierunków (np. medycyna, prawo).
- Każde zajęcia będą punktowane. Taki system (ECTS) działa w UE, również w naszej uczelni – w roku akademickim trzeba zaliczyć zajęcia za 60 pkt. Projekt zakłada nadawanie do dyplomu suplementów opisujących po polsku i angielsku przebieg studiów.
- Na zatrudnienie poza podstawowym miejscem pracy wymagana będzie zgoda rektora.
- Nie będzie górnej granicy wynagrodzeń naukowców. Wybitny pracownik będzie mógł otrzymać wyższe uposażenie niż inny profesor.
- Tylko studia stacjonarne na uczelniach publicznych będą finansowane z budżetu państwa. Studia wieczorowe i zaoczne – z czesnego.
- Osobowość prawną uzyskają Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Konferencja Rektorów Nieakademickich Szkół Polskich. Gremia te będą opiniować każdą zmianę w prawie o szkolnictwie wyższym.

Po rozpatrzeniu przez Prezydenta RP, projekt trafi na ścieżkę legislacyjną.

### Międzynarodowa Szkoła Letnia przy UW. również dla Czechów

● W liście do dyrektora Szkoły prof. Adama Chmielewskiego prezydent RFN Johannes Rau dziękując za informację o pierwszej edycji Międzynarodowej Szkoły Letniej, pisze: „Cieszę się bardzo, że przedstawiona przez Pana Rektora i mnie podczas uroczystości jubileuszowej Uniwersytetu propozycja tak szybko zaowocowała. Doprowadzenie do spotkań studentów z Polski, Ukrainy i Niemiec w ramach intensywnych kursów buduje pomosty między naszymi krajami. Dlatego też jestem nader zainteresowany tym, aby Międzynarodowa Szkoła Letnia Uniwersytetu Wrocławskiego stała się trwałą instytucją. Podzielim Pański pogląd, iż pod względem politycznym i historycznym stosownym byłoby umożliwienie w przyszłości również studentom z Republiki Czeskiej uczestnictwa w programach Szkoły”.

### Pierwszy rok działalności Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy'ego Brandta na Uniwersytecie Wrocławskim

● 18 czerwca 2002 r. w Auli Leopoldyńskiej Uniwersytetu Wrocławskiego podpisano uroczyste umowę między wrocławską Alma Mater a Niemiecką Centralą Wymiany Akademickiej (DAAD) o utworzeniu Centrum Studiów

Niemieckich i Europejskich im. Willy'ego Brandta. W tym wydarzeniu uczestniczył premier Polski, Leszek Miller i inicjator utworzenia tego Centrum kanclerz Niemiec, Gerhard Schröder oraz liczni ministrowie.

Utworzenie Centrum poprzedziły dwa lata przygotowań. Podstawą ubiegania się o możliwość jego otwarcia było zwycięstwo w konkursie, który rozpięła DAAD. Wzięło w nim udział kilka renomowanych polskich uczelni, więc konkurencja dla Wrocławia była duża. Ostatecznie komisję konkursową przekonał nasz Uniwersytet nie tylko z powodu zgłoszonego projektu, lecz także propozycji przekazania osobnego budynku dla przyszłego Centrum. Duże znaczenie miało także szerokie zaplecze badawcze, które znajduje się na Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie badania niemożności prowadzone są od wielu lat. Z tych doświadczeń korzystają także pracownicy Centrum.

Warto podkreślić, że poprzez centra studiów niemieckich i europejskich wspomniana DAAD wspiera w krajach partnerskich na szeroką skalę naukowy dyskurs na temat Niemiec w uniwersyteckiej dydaktyce i badaniach. Pierwsze centra przy wsparciu DAAD zostały utworzone na początku lat 90. w USA (Harvard, Georgetown, Berkeley). W ostatnich latach powstała sieć kooperujących ze sobą instytucji w USA, Kanadzie, Wielkiej Brytanii, Francji, Niemczech oraz Japonii. Centrum wrocławskie jest jedyną placówką tego typu w krajach Europy Środkowo-Wschodniej.

Od momentu powstania Centrum bardzo aktywnie przystąpiło do budowy podstaw działalności. Centrum jest częścią Uniwersytetu Wrocławskiego i ma charakter jednostki międzywydziałowej. Jego cechą charakterystyczną jest interdyscyplinarność, która przejawia się nie tylko w dydaktyce, lecz także w prowadzonych badaniach. Powołano w sumie sześć katedr (prawa, ekonomii, politologii, komunikacji społecznej, historii i germanistyki), które gwarantują ten interdyscyplinarny charakter. (W Centrum istnieje ponadto siódma katedra, której nie obsadzono. W jej ramach organizowany jest cykl odczytów pod wspólnym tytułem: Polska, Niemcy i Europa).

Do najważniejszych osiągnięć Centrum w ostatnich miesiącach można zaliczyć uruchomienie studiów podyplomowych i seminarium doktorskiego, przeprowadzkę do nowego budynku (ul. Strażnicza 1-3), wydanie pierwszych publikacji (seria: Monografie Centrum), utworzenie strony internetowej oraz rozpoczęcie szeroko zakrojonych badań naukowych. Oto kilka danych liczbowych, które lepiej zobrazują potencjał i możliwości Centrum. Pracuje w nim 12 pracowników naukowych (w tym pięciu samodzielnych z tytułami profesorskimi). W latach 2002 – październik 2003 pracownicy Centrum przedstawili w sumie 110 publikacji, w tym 8 monografii, 5 redakcji i 5 podreczników.

Z 92 artykułów, 41 ukazało się w językach obcych. W tym samym czasie pracownicy Centrum uczestniczyli w kilkudziesięciu konferencjach krajowych i zagranicznych. Wygłosili 48 referatów, w tym 23 w językach obcych. Pracownicy Centrum zorganizowali cztery konferencje, w tym dwie międzynarodowe. Były one poświęcone sprawom gender, populizmu, pamięci historycznej oraz powstaniom antykomunistycznym w krajach za „żelazną kurtyną”. Obecnie realizowanych jest kilkanaście projektów badawczych, które zaowocują w dużej części osobnymi publikacjami. Do współpracy w realizacji niektórych z tych projektów Centrum zaprosiło inne ośrodki polskie i zagraniczne. Pomocą służą tu także umowy podpisane przez Centrum w ramach tzw. umów Sokratesa (podpisano 8 takich umów).

Do znaczących osiągnięć Centrum należy organizacja własnej biblioteki odpowiadającej profilowi działalności placówki. Tworzona jest ona z własnych zakupów i darowizn. M.in. pozyskano dwa ważne księgozbiory. Są to książki, czasopisma i materiały archiwalne znanego polskiego badacza Niemiec i stosunków polsko-niemieckich, prof. Andrzeja Kamińskiego oraz księgozbiór byłego ministra spraw zagranicznych, prof. Władysława Bartoszewskiego. Biblioteka jest już otwarta dla korzystających. Jej zbiory opracowywane są na bieżąco i katalog dostępny na stronie internetowej Centrum. Poza biblioteką Centrum dysponuje także archiwum, w którym na podstawie kwerendy prasowej gromadzone są różne informacje na tematy niemcoznawcze i europejskie.

W roku akademickim 2002/2003 Centrum zainicjowało cykl wykładów „Polska, Niemcy, Europa”, które zapoczątkowało wystąpienie prof. Egona Bahra. Inicjatorem tego cyklu był nieżyjący już prof. Dieter S. Lutz, współprezydent Centrum. Mają one charakter popularnonaukowy i są skierowane do szerszego kręgu odbiorców. Wykłady ukażą się wkrótce drukiem po polsku i niemiecku. W tym semestrze rozpoczęto drugą edycję odczytów. Pierwszym referentem był poseł do Bundestagu, przewodniczący grupy parlamentarnej polsko-niemieckiej, Markus Meckel.

Nawiązano współpracę z różnymi fundacjami niemieckimi. Jednym z efektów tych starań było zorganizowanie wraz z Fundacją Adenauera odczytu prof. Hansa-Petera Schwarza poświęconego rocznicy powstania ludowego w NRD w 1953 r. Dobrze rozwija się współpraca z Fundacją im. Eberta. 10 października, w rocznicę śmierci kanclerza, Willy'ego Brandta, odbył się kolejny wykład, który zorganizowało Centrum z tą fundacją. Referentem był znany historyk niemiecki, autor licznych publikacji z dziejów Niemiec w XIX i XX w., prof. Dieter Langewiesche.

Centrum starało się czynnie uczestniczyć w różnych wydarzeniach o charakterze międzynarodowym. Przykładem było zorganizowanie dyskusji panelowej w Auli Leopoldyńskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, w przeddzień spotkania szefów rządów w ramach tzw. Trójkąta Weimarskiego w maju br. W dyskusji wzięli udział m.in. ambasadorzy Niemiec i Francji. Inną formą uczestnictwa są wywiady dla prasy i telewizji w kraju i za granicą.

Rozwijano także współpracę międzynarodową. Okazją do nawiązania cennych kontaktów naukowych były nie tylko wyjazdy pracowników Centrum, ale także pomoc samego DAAD. Warto wspomnieć tutaj o wspólnej imprezie promującej Centrum w Berlinie w lutym br., która odbyła się dzięki wydatnej pomocy naszego niemieckiego partnera oraz Ambasady RP w Berlinie. Nawiązaniu szerszych kontaktów z centrami DAAD istniejącymi na świecie sprzyjała I konferencja takich placówek, która odbyła się w drugiej połowie czerwca. Na początku lipca prezydent Centrum, prof. Franciszek Połomski oraz dyrektor Centrum, dr Krzysztof Ruchniewicz odwiedzili centra w Amsterdamie i Birmingham. Skutkiem pierwszej wizyty jest zorganizowanie wymiany doktorantów. Grupa doktorantów holenderskich przyjedzie po raz pierwszy do

Wrocławia pod koniec listopada, doktoranci Centrum wyjadą do Amsterdamu na wiosnę przyszłego roku. W tej sprawie oba centra podpiszą dodatkowe porozumienie. Z centrum w Birmingham nie nawiązano jeszcze bliższej współpracy, będzie to przedmiot naszych starań w przyszłym roku. Dzięki uprzejmości jednej z pracownic tego centrum udało się już teraz zorganizować wyjazd studyjny dla jednej z doktorantek centrum.

Centrum aktywne jest także w pozyskiwaniu dodatkowych funduszy na swoją działalność. Składane są nie tylko różne wnioski na dofinansowanie badań i publikacji. W tym roku Centrum zorganizowało po raz pierwszy we współpracy z MSZ w Berlinie i konsuletem generalnym RFN we Wrocławiu kursy dla polskich kandydatów ubiegających się o pracę w przyszłych urządach Unii Europejskiej. Stało się to możliwe dzięki wsparciu Fundacji Boscha, która jest zainteresowana finansowaniem tych kursów także i w następnych latach. Ten pion działalności Centrum będzie rozwijany także w przyszłości.

Centrum rozpoczyna drugi rok swej działalności z dużymi planami. Chce nie tylko zakończyć już realizowane tematy badawcze. Chce zintensyfikować wymianę naukową i między studentami. Być może uda się także urozmaicić ofertę dydaktyczną. W przyszłym roku zostanie ogłoszony konkurs na obsadzenie stanowisk w Centrum, który tym samym zakończy okres jego budowy.

*Dr Krzysztof Ruchniewicz  
p.o. dyrektor CSNiE*

#### **Rekrutacja na studia w roku akademickim 2003/2004**

● Na studia dzienne (bez studiów uzupełniających) w Uniwersytecie Wrocławskim zgłosiło się 19 200 kandydatów, o 870 więcej osób niż przed rokiem. Przyjętych zostało 5475 studentów, tj. o 617 więcej niż w roku 2002. Na studia zaoczne, wieczorowe i eksternistyczne zgłosiło się 4937 kandydatów, o 630 osób mniej niż przed rokiem. Studia podjęło 4487 osób, o 565 osób mniej niż w roku 2002. Dienne uzupełniające studia magisterskie kontynuuje 1214 studentów. Na studia uzupełniające magisterskie w formie wieczorowej, zaocznej i eksternistycznej dostało się 2909 osób. Ogółem na wszystkie rodzaje studiów z 28 690 kandydatów przyjęto 14 085 studentów. W porównaniu z rokiem ubiegłym było 801 kandydatów więcej, a przyjęto o 512 osób więcej. Największym zainteresowaniem na studiach dziennych cieszyła się filologia romańska (z 642 kandydatów przyjęto 96) – szczególnie oblegany był profil hiszpański (20 osób / 1 miejsce); stosunki międzynarodowe (1111 kand. / 97 przyj.); dziennikarstwo i komunikacja społeczna (812 kand./ 62 przyj.); psychologia (750 kand. / 66 przyj.), filologia klasyczna i kultura śródziemnomorska (71 kand. / 5 przyj.). Na filologię angielską z 640 kandydatów przyjęto 65; na etnologię zgłosiły się 353 osoby, przyjęte zostały 52; studia na prawie podjęło 548 studentów z 1852 chętnych, a na administracji 424 z 1012 kandydatów. Na biotechnologii rozpoczęło studia 89 osób z 486 chętnych. Na politologię z 925 kandydatów zakwalifikowało się 141 osób. Studia na pedagogice rozpoczęło 198 osób z 1122 kandydatów. Na chemię przyjętych zostało 725 kandydatów, na fizykę 387 osób. Na matematyce podjęło studia 309 osób, na ochronie środowiska – 214. Na studiach zaocznych, wieczorowych i eksternistycznych najwięcej studentów podjęło studia na prawie (698), administracji (428), pedagogice (365), historii (354).

\* \* \*

Obecnie w Polsce jest 119 uczelni państwowych, w tym 26 państwowych szkół zawodowych, i 263 szkoły niepaństwowe, z których 80 ma uprawnienia do prowadzenia studiów magisterskich. Studia rozpocznie w nich około 1 mln 800 tys. studentów, z tego blisko 30 proc. w szkołach prywatnych. Wskaźnik scholaryzacji – 47,2 proc. – jest jednym z wyższych w Europie.

### PKA – mało ocen negatywnych

● Dotychczas Państwowa Komisja Akredytacyjna skontrolowała i oceniła 194 kierunki studiów w 102 uczelniach, wydając 212 ocen (czasami odrębnie dla studiów zawodowych i magisterskich). Wydano tylko 9 decyzji negatywnych: w przypadku 5 kierunków w uczelniach państwowych i 4 w uczelniach niepaństwowych.

Aktualnie na podstawie ocen PKA minister edukacji narodowej wydała decyzje w sprawie zawieszenia uprawnień do prowadzenia studiów, czyli czasowego wstrzymania naboru, na negatywnie ocenione przez PKA kierunki: wychowanie fizyczne studia magisterskie w Uniwersytecie Rzeszowskim i studia zawodowe w Uniwersytecie Zielonogórskim; zarządzanie i marketing studia magisterskie w Akademii Rolniczej we Wrocławiu, Politechnice Rzeszowskiej, Politechnice Koszalińskiej i Warszawskiej Szkole Biznesu w Warszawie; etnologia studia magisterskie w Uniwersytecie Wrocławskim; pedagogika studia zawodowe w Niepaństwowej Wyższej Szkole Pedagogicznej w Białymstoku oraz filologia polska studia magisterskie w Mazowieckiej Wyższej Szkole Humanistyczno-Pedagogicznej w Łowiczu.

Dotychczas nie podjęto ani jednej decyzji o zamknięciu kierunku studiów w uczelni. („FA”)

### Studia w języku angielskim na UW.

● Nowa oferta dla studentów z zagranicy pragnących studiować odpłatnie w Uniwersytecie Wrocławskim to dwusemestralne studia w języku angielskim. Proponuje się trzy bloki zajęć do wyboru: blok przedmiotów humanistycznych i społecznych, nauk przyrodniczych i ścisłych oraz technologii materiałowych.

Zgłoszenia studentów z zagranicy przyjmuje Dział Współpracy z Zagranicą, konkretnie Biuro Międzynarodowej Wymiany Studenckiej. Opłata za semestr będzie w wysokości 1700 euro. W przypadku wypełnienia, określonych w Zarządzeniu Rektora minimalnych limitów przyjęć, studia ruszą od lutego 2004 r., czyli od semestru letniego.

W przypadku niewypełnienia limitów, studia będą oferowane w pierwszej kolejności nieodpłatnie studentom wymiany międzynarodowej programu Socrates-Erasmus, a następnie również nieodpłatnie studentom Uniwersytetu Wrocławskiego władającym biegle językiem angielskim.

Zarządzenie Rektora w sprawie studiów w języku angielskim, zawierające szczegółowe regulacje i zasady naboru, ukaże się z końcem listopada 2003 roku.

Blok programowy przedmiotów humanistycznych i społecznych przygotowała z zespołem prof. Elżbieta Stadtmueller z Instytutu Studiów Międzynarodowych.

Blok nauk przyrodniczych i ścisłych – zespół prof. Elżbiety Lonc z Instytutu Genetyki i Mikrobiologii.

Blok programowy technologii materiałowych opracował zespół dr hab. Grażyny Bator z Wydziału Chemii. Studia po angielsku koordynuje prof. Ziemowit Popowicz z Wydziału Fizyki i Astronomii. Wykłady, seminaria, zajęcia terenowe i laboratoria poprowadzą nauczyciele akademicy Uniwersytetu Wrocławskiego.

### Dyplom z angielskim suplementem

● Konferencja ministrów edukacji w Berlinie z 40 krajów Europy zaleciła, aby do 2005 roku dyplomy dla absolwentów uczelni wydawane były z polsko-angielskim suplementem opisującym przebieg studiów. Przygotowano już projekt suplementu dla polskich uczelni.

Być może od przyszłego roku akademickiego dyplomy będą już z suplementem po polsku i angielsku. Są one oparte o wzorzec opracowany przez Komisję Europejską i Radę Europy.

Suplement będzie zawierał ocenę końcową i zapis kierunku lub specjalności studiów, długość studiów, program zajęć, poziom (licencjacki, magisterski), język wykładowy, praktyki, udział w konkursach naukowych, nagrody. Opisany będzie system kształcenia i system ocen.

MENiS zapowiada, że studenci, którzy ukończą studia wcześniej i otrzymają tylko dyplom, będą mogli ubiegać się o taki suplement za dodatkową opłatą, której wysokość zostanie ustalona.

### Prof. Bert Vogelstein gigantem nauki

● Kolejny raz w rankingu cytowań prowadzonym przez Instytut Informacji Naukowej pierwsze miejsce zajął prof. Bert Vogelstein z Uniwersytetu Johns Hopkinsa w USA. W ostatnim dwudziestoleciu zajmującego się badaniami nad rakiem uczonego z Baltimore cytowano ponad 106 tys. razy. Vogelstein pierwszy tytuł naukowy otrzymał z matematyki, kolejny – z badań języków semickich. Dopiero wtedy wybrał się na akademię medyczną, by zostać pediatrą. Obecnie pracuje w klinice onkologii. Zajmuje się identyfikacją genów raka jelita grubego. W wolnych chwilach gra na instrumentach klawiszowych w grupie złożonej z lekarzy onkologów.

### Budynek historyków sztuki po remoncie

● 15 września po długotrwałym remoncie generalnym został przekazany historykom sztuki do użytkowania budynek przy ul. Szewskiej 36. Uroczyste otwarcie z udziałem rektora prof. Zdzisława Latajki odbyło się 8 października w sali z późnego baroku. Budynek powstał kiedyś na zrębach średniowiecznych zachowanych na parterze. Dzięki dokumentacji odwzorowano zdobne sufity i parkiety. Powyżej zabytkowych sal dobudowano piętro z nowoczesnymi wnętrzami. Jest nowy dach i winda, a w pogłębionych piwnicach będą szatnie i jałłodajnia. Na remont trwający 2,5 roku uczelnia wydała około 6 milionów złotych.

Kiedyś budynek należał do Wydziału Filozoficzno-Historycznego, potem całkowicie przebudowany użytkowany był przez Wydział Prawa i Administracji. Dopiero przed dwoma laty został przekazany Wydziałowi Nauk Historycznych i Pedagogicznych. W wyremontowanym, lecz jeszcze niekompletnie umeblowanym gmachu zajęcia zaczęły prowadzić 1 października historycy sztuki. Przeniosą się tu również kulturoznawcy. Swoją siedzibę będzie tu miało Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych.



foto. Maciej Dąbrowski

– Dziękuję panu rektorowi Gellesowi za olbrzymi wkład w remont tego budynku w czasie swojej kadencji – mówił rektor Zdzisław Latajka na uroczystym otwarciu gmachu. – Życzę Wydziałowi, żeby pięknie się rozwijał w tym jakże pięknym „złotym” budynku. Odremontowany gmach i zgromadzonych pobłogosławił ks. prof. Józef Pater.

### Archeolodzy opuścili plac budowy biblioteki

● – Z badań terenowych przeszliśmy do badań gabinetowych – mówi archeolog dr Aleksander Limisiewicz, dowodzący do 15 października grupą odkrywającą groby na terenie budowy



biblioteki uniwersyteckiej. – Zakładamy karty wydobytych obiektów, robimy rysunki, opisy. Potrwa to około miesiąca. Szkieletami z 318 odkrytych grobów zajęli się antropolodzy. Prowadzą badania w pomieszczeniu przy ul. Koszarowej. Określają wiek, płeć i inne istotne szczegóły, czyli prowadzą najmniej spektakularne badania gabinetowe, które pochłaniają dużo czasu.

– Prof. Krąpiec, dendrolog z Krakowa, określi wiek trumien i drewnianych pozostałości – dodaje dr Limisiewicz. Prof. Mateusz Goliński z naszej uczelni zrobił już kwerendę historyczną.

Odkryte trzy szkaplerze, fragmenty czepca kolczego i paciorki wskazują na niezbyt bogate wyposażenie zmarłych w tym okresie. Dokumentacja z badań stanie się podstawą do opracowania naukowego odkrycia, na które natrafiono 3 września tego roku na terenie budowy nowego gmachu biblioteki uniwersyteckiej przy ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego. Był to cmentarz średniowiecznego kościoła z Ostrowa Tumskiego.

– Na terenie budowy generalny wykonawca firma Mitex z Kielc po zakończeniu prac zbrojarskich przystąpi do wylewania płyty dennej, na której będzie posadowiony budynek biblioteki – informuje



foto. Maciej Dąbrowski

mgr inż. Robert Specjał, asystent Inżyniera Kontraktu. Płyta grubości 1 metra, o powierzchni około 5 tys. mkw. będzie wylewana na poziomie 7,8 metra poniżej poziomu gruntu. Na poziomie minus dwa będzie największy parking podziemny na 160 miejsc, na poziomie minus jeden będzie parkować 40 samochodów, od poziomu zero z głównym wejściem i recepcją będą wznoszone pomieszczenia tak oczekiwanej biblioteki. Jeśli przeszkodzi temperatura minus 10 stopni C, kontynuowane będą prace instalacyjne. Budowa przebiega więc według założonego harmonogramu. Gmach nowoczesnej biblioteki o kubaturze 176 tys. metrów sześciennych, powierzchni całkowitej 42 tys. metrów kwadratowych i powierzchni użytkowej 38 tys. metrów kwadratowych pomieści zbiory w liczbie około 3 milionów woluminów, a wśród nich 30 tysięcy pozycji unikatowych w skali światowej. Budowa nowego gmachu biblioteki uniwersyteckiej, finansowana z budżetu państwa, potrwa do czerwca 2006 roku. Koszty inwestycji zostały obliczone na kwotę 184 milionów złotych.

### Nowy budynek Instytutu Informatyki

● Będzie to kolejna po budowie nowej biblioteki uniwersyteckiej inwestycja uczelni. Budynek stanie przy ul. F. Joliot-Curie, w pobliżu Instytutu Matematycznego. Będzie miał ponad 10 tys. mkw. powierzchni, cztery kondygnacje i podziemny garaż. Zaprojektowali go architekci Marek Wołyniec i Juliusz Modlinger. O rozstrzygnięciu przetargu na budowę obiektu poinformujemy w następnym numerze.

### Uniwersytet Wrocławski w nowej szacie



● Remont elewacji gmachu głównego Uniwersytetu dobiega już końca. Trwają jeszcze prace przyziemne, które zostaną zakończone wraz z upływem roku. Od strony ulicy Grodzkiej, nieco poniżej Wieży Matematycznej, można zobaczyć dwa odrestaurowane symbole na elewacji. Powyżej, ten z literą L, to herb cesarza Leopolda I; poniżej znajduje się czarny orzeł – to herb rodziny Habsburgów. W ramach miejskiego programu oświetlenia zabytkowych obiektów gmach główny Uniwersytetu Wrocławskiego otrzyma niebawem iluminację. Jeszcze bardziej zająśniejsze perła architektoniczna Wrocławia.

### Zjazd fizyków

● W dniach 15-18 września w Gdańsku odbył się XXXVII Zjazd Fizyków Polskich. Nadrzędnym celem każdego ze spotkań, organizowanych od 1920 roku co dwa lata, jest integracja środowiska fizyków pracujących w szkolnictwie, instytucjach badawczych i przemyśle. W tegorocznym spotkaniu wzięło

udział ponad 400 polskich fizyków oraz 30 gości z zagranicy. Program naukowy obejmował wykłady plenarne, obrady w sekcjach specjalistycznych oraz sesje plakatowe. Zjazdowi towarzyszyły imprezy o charakterze popularyzacyjnym: wykłady, wystawy, konkursy, pokazy zabawek wykorzystujących ciekawe zjawiska fizyczne, prezentacje filmów i technik multimedialnych oraz zwiedzanie laboratoriów – w tym prezentacja eksperymentów z fizyki wspieranych komputerowo. („GU”)

### Program Wolontariat na UW. aktywizuje studentów

● Uniwersytet Wrocławski uruchomił z początkiem października program pn. „Wolontariat”, skierowany do studentów i absolwentów naszej uczelni. Ma on na celu aktywizację młodych, pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego, aktywne uczestnictwo w życiu uczelni i integrację studentów w ramach uczelni, a także w środowisku akademickim, przy pracy w projektach międzyuczelnianych.

Program oferuje prace przy organizacji imprez uczelnianych czy instytutowych, konferencji naukowych, organizacji wystaw, szkoleń. Bardziej doświadczonym umożliwia udział w specjalistycznych projektach pod kierunkiem nauczycieli akademickich (badania socjologiczne, projekty oprogramowań i graficzne), które będą podstawą zaliczenia prac semestralnych, licencjackich lub magisterskich. W ramach programu „Youth” wolontariusze będą mogli uczestniczyć w wymianie międzynarodowej.

O szczegółach programu „Wolontariat” informuje Andrzej Ostrowski z Biura Promocji i Absolwentów UW. (tel. 3752554), jego pomysłodawca i koordynator.

Ze strony internetowej programu (<http://www.promocja.uni.wroc.pl/wolontariat.htm>) można pobrać formularz zgłoszenia do udziału w akcji. Są tutaj także ofert pracy dla wolontariuszy i wszystkie informacje o programie. Nazwa programu wskazuje na oferty nieodpłatnych prac, ale już pierwsi chętni zgłaszają się do Biura Promocji, gdzie otrzymują identyfikatory wolontariusza.

Nabyte w pracy doświadczenie upoważni ich z czasem do otrzymania certyfikatu wolontariusza.

Koordynator mgr Andrzej Ostrowski zwraca się z prośbą do organizatorów imprez na wydziałach o zgłaszanie ofert pracy do Biura Promocji i Absolwentów.

### Znów poleje się krew! – Wampiriada 2003

● 29 października 2003 roku na Uniwersytecie Wrocławskim w klubie Domu Studenckiego Dwudziestolatka odbędzie się kolejna akcja honorowego oddawania krwi – Wampiriada. Akcja organizowana jest w tym roku już po raz drugi. Na wiosnę organizowana była wspólnie z NZS Politechniki Wrocławskiej oraz Klubem Honorowych Dawców Krwi. Podczas kwietniowej edycji ponad 200 osób (!) przyszło oddać czerwony płyn. Jesienna akcja ma zdecydowanie większy rozmach i formę. Odbywać się będzie na czterech największych wrocławskich uczelniach: Uniwersytecie Wrocławskim, Politechnice, Akademii Ekonomicznej i Akademii Medycznej. W zamian za krew organizmy będą mogły szybciej zregenerować ubytki dzięki specjalnej dawce tłuszczów i węglowodanów (czyt. czekoladzie, soczkom, kawie...). Nagrodą dla ducha będą pamiątkowe koszulki, kalendarze studenckie, bilety do kina, płyty kompaktowe, kasety, książki i inne upominki.

Dzięki połączeniu siłom kilku organizacji (na Akademii Ekonomicznej i Akademii Medycznej akcję organizuje NZS, na Politechnice NZS i Klub Honorowych Dawców Krwi, a na Uniwersytecie Planeta Młodych) mamy nadzieję, że podczas jesiennej edycji Wampiriady uda nam się zebrać jeszcze większą ilość krwi i dzięki temu pomóc jeszcze większej liczbie osób oczekujących na skarb, jakim jest krew! Krew może oddać każdy dorosły człowiek (również profesor), a upuszczenie 0,5 litra krwi raz na pół roku nikomu nie zaszkodzi.

Piotr Andrzejewski  
Planeta Młodych

## KRONIKA

### Europejskie sympozjum „Uniwersytet i Kościół w Europie”

□ 17-20 lipca 2003 roku, w upalnym i hałaśliwym Rzymie, odbyła się międzynarodowa konferencja poświęcona problemom współczesnego uniwersytetu, podstawom jego kształtu oraz szansom w jego dialogu z Kościołem. Sesja zorganizowana została m.in. przez Radę Konferencji Episkopatów Europy oraz Ministerstwo ds. Uniwersytetu Republiki Włoskiej, z okazji 700-lecia najstarszego rzymskiego uniwersytetu *La Sapienza*. Schronienia i chłodu udzieliły uczestnikom sale Uniwersytetu Laterańskiego oraz bazylika św. Jana na Lateranie, gdzie odbywały się spotkania. Na program sesji złożyły się wykłady, seminaria warsztatowe oraz wspólna modlitwa. Wśród prelegentów byli m.in. dr W. Schwimmer, ks. kard. K. Lehmann oraz ks. bp M. Jędraszewski, który przedstawił skądinąd jedno z ciekawszych wystąpień całego sympozjum. Specjalnej audycji uczestnikom konferencji udzielił w Castel Gandolfo Jan Paweł II.

W sympozjum udział wzięło ok. dwa tysiące osób – przedstawicieli uczelni oraz lokalnych wspólnot kościelnych z niemal wszystkich państw europejskich, od Hiszpanii po Norwegię i Rosję. Środowisko Wrocławia reprezentowali delegaci tutejszych uczelni i ośrodków Duszpasterstwa Akademickiego. Z Uniwersytetu byli dr Wojciech Soliński z filologii polskiej z doktorantką Małgorzatą Kowalczyk i studentami prawa Małgorzatą Chmielewską i Maciejem Pichlakiem.

Wśród tematów wystąpień przeważały pytania o miejsce humanizmu na uniwersytecie. Jako ślepy zaulek nauki oceniono fragmentaryzację wiedzy, jeśli nie jest podparta szerszą refleksją nad naturą człowieka. Zdecydowane uznanie zyskała wizja uczelni wyższej jako miejsca interdyscyplinarnych

poszukiwań, mających przybliżyć do prawdy o człowieku, miejsca „uważnej analizy zjawisk w nieustannym szukaniu coraz pełniejszych i bogatszych syntez” (*Jan Paweł II do uczestników sympozjum*). Poszukiwania te są chyba jednak od początku oparte także na pewnej wizji osoby ludzkiej, jako posiadającej niezbywalną godność i nie dającej sprowadzić się do wymiaru czysto materialnego. Według organizatorów wynika stąd, iż także badań naukowych nie można w sposób radykalnie pozytywistyczny widzieć jako działań rozumu „zamkniętego w świecie zjawisk, niezdolnego do spojrzenia ponad świat i usłyszenia głosu, który powołał do istnienia wszechświat”.

Szczególnie pomocna w podążaniu tą drogą może się okazać współpraca i dialog uniwersytetu z Kościołem, o czym mówił m. in. bp M. Jędraszewski. Obie te wspólnoty – Kościoła i akademicka – o ile tylko właściwie odczytują swoje powołanie, zainteresowane są obroną i rozwojem rozsądnej wizji człowieka, o której była już tu mowa, uwzględniającej jego wolność i wrodzone dążenie do poznania prawdy. Dialog ten zachodzi głównie poprzez obecność na uniwersytecie ludzi wiary, mogących być „świadkami Ewangelii” oraz przez wspólne działania badawcze i edukacyjne. Jako student powinienem spytać, jakie praktyczne możliwości realizacji tych treści pojawiają się przed moimi koleżankami i kolegami z naszej uczelni. Brak złudzeń co do faktu, że codzienna praktyka życia studenckiego daleka jest od tego typu rozważań. Widać jednak pewne szanse na bardzo konkretne ich urzeczywistnienie, zwłaszcza poprzez działalność międzywydziałowych, interdyscyplinarnych kół naukowych, o ile tylko ich istnienie nie sprowadza się do formalnej fikcji. Mogą one być prawdziwymi „laboratoriami kultury”, o których często za Janem Pawłem II mówiono w trakcie sympozjum. Kolejną szansę widać w możliwościach internetu. Ciekawa byłaby próba stworzenia np. uniwersyteckiej grupy dyskusyjnej, jakkolwiek internet może dla

akademickiego dyskursu odgrywać rolę jedynie pomocniczą. Istniejącą już formą takiej aktywności jest wreszcie działalność studentów z duszpasterstw akademickich, organizujących interdyscyplinarne dyskusje i spotkania na tematy nie tylko wiary, ale także społeczne i filozoficzne. Oby studentom nie brakowało zapału do poszukiwań na tych trzech, jak i nowych jeszcze polach.

*Maciej Pichlak*

### Obradowało Kolegium Rektorów

□ 23 września 2003 roku Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola, na zaproszenie rektora Akademii Rolniczej, obradowało w murach zabytkowego obiektu w Pawłowicach, w którym mieści się Centrum Kształcenia Ustawicznego Akademii Rolniczej (w ogłoszeniach PU – oferta AR korzystania z tego ośrodka). W obradach uczestniczyli marszałek województwa dolnośląskiego Henryk Gołębiewski oraz przewodniczący Stowarzyszeń Absolwentów Uniwersytetu i Politechniki: prof. Ludwik Turko i prof. Jan Kmita.

□ Rektorzy pogratulowali pięknego koncertu, jaki dał na zakończenie Dolnośląskiego Festiwalu Nauki na Politechnice Wrocławskiej rektor Akademii Muzycznej prof. Grzegorz Kurzyński.

□ W części roboczej obrad rektorzy omówili porządek uroczystości Święta Nauki Wrocławskiej w dniach 14-15 listopada 2003 roku. Seminarium „Wrocławskie środowisko akademickie – twórcy i ich uczniowie” odbędzie się 14 listopada 2003 roku o godz. 15 w Politechnice Wrocławskiej. Celem tego seminarium jest uczczenie 50. rocznicy habilitacji papieża Jana Pawła II i pokazanie tych, którzy tworzyli naukę w pierwszych latach powojennego Wrocławia, a także zaprezentowanie obecnej kondycji wrocławskiego środowiska akademickiego. Przewodniczą komitetowi programowemu seminarium prof. Ludwik Turko i prof. Jan Kmita. Seminarium będzie początkiem cyklu przygotowań środowiska do 60. rocznicy powstania życia akademickiego Wrocławia. Seminarium z udziałem członków senatów wrocławskich uczelni ma umożliwić weryfikację zebranych z uczelni materiałów, przewiduje się bowiem wydanie książki w 60 rocznicę pierwszej inauguracji w czerwcu 2005 roku. Konferencji towarzyszyć będzie wystawa prezentująca tworzenie się wrocławskiego środowiska akademickiego, zasługi wybitnych twórców i mistrzów szkół naukowych, obejmujących jednolity dorobek naukowy trzech pokoleń oraz wybitnych organizatorów tego środowiska. Wystawa będzie zlokalizowana na antresoli i w holu gmachu głównego Politechniki Wrocławskiej. Komitetowi organizacyjnemu przewodniczy prof. C. Madryas.

□ Rektorzy wysłuchali informacji prof. Leszka Paradowskiego, rektora Akademii Medycznej, o przebiegu prac nad projektem ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”, w których uczestniczy. Zespół pracujący nad projektem zamierza 8 października zaakceptować propozycje lub rozstrzygnąć problematyczne sprawy dotyczące: zdefiniowania nazwy „uniwersytet”, „politechnika” (zapropozowano rezygnację z zapisów dotyczących nadawania tych nazw – projekt przewiduje zachowanie praw nabytych); definicji ciała kolegialnego KRASP; postulatu utworzenia federacji rektorów, relacji między uczelniami akademickimi i prywatnymi, słuchaczy studiów doktoranckich (prawa studenckie z wyjątkami); zatrudniania nauczycieli akademickich (zamiast mianowania umowa o pracę); kadencji władz – 4 lata (automatyczne przedłużenie obecnej kadencji o rok); systemu kształcenia opartego o kartę bolońską.

Zaniepokojenie wzbudziła propozycja wykreślenia art. 4, choć zawiera treści oczywiste – jest to rezygnacja z chronienia nazw.

□ Prof. Zbigniew Horbowy, rektor ASP, omówił makietę i szkice z projektami Złotego Lauru Akademickiego poświęconego papieżowi Janowi Pawłowi II, który zostanie przekazany od środowiska akademickiego Wrocławia i Opola na uroczystości w katedrze 15 listopada.

□ Do Rady „E-Wrocław” powołanej w wyniku porozumienia między prezydentem Wrocławia, kanclerzem Łoży Dolnośląskiej i przewodniczącym Kolegium Rektorów, weszli: prof. Tadeusz Więckowski, prorektor PWr., prof. Krzysztof Wójtowicz, prorektor UW, prof. Adam Nowicki z Akademii Ekonomicznej, prof. Leszek Kuchar z Akademii Rolniczej.

□ Akademia Sztuk Pięknych wydała kalendarz na rok 2004, zamówiony przez uczelnie tworzące Kolegium Rektorów.

□ Prof. Ludwik Turko przypomniał o możliwości składania wniosków o stypendium Rady Miejskiej Wrocławia dla studentów spełniających kryteria Regulaminu Stypendialnego. Dotychczas tylko cztery uczelnie zgłosiły kandydatów. Rozdzielone zostały stypendia dla studentów wyjeżdżających w ramach programu Socrates-Erasmus.

□ Ks. prof. Ignacy Dec zaprosił na nadzwyczajny Wieczór Tumski (16 X) w katedrze wrocławskiej dla uczczenia XXV-lecia Pontyfikatu Jana Pawła II.

### Zaczęły się schody...

□ Zaczęły się schody! Tak podsumowują swoje pierwsze wrażenia uczestnicy Campusu Akademickiego w Międzyzdrojach, zorganizowanego przez Planetę Młodych spotkania w pierwszych dniach października.

Z utęsknieniem wspominają wakacje i obóz, na którym pierwszy raz zetknęli się z Uniwersytetem. Zaczęli (21 sierpnia) od spotkania z prorektorami (prof. Krystyną Gabryjelską i prof. Jerzym Maronem), poznawania uczelni (biblioteka, budynki, dziekanaty) i od wycieczki po Wrocławiu. Wieczorem obejrziliśmy film w kinie Helios i razem z grupą z Politechniki, Akademii Rolniczej i Medycznej wesołym pociągiem pojechaliśmy do Międzyzdrojów. Na miejscu było prawie 1000 żaków z całej Polski.

Po długiej podróży wszyscy chętnie poszli spać, ale już po południu obóz zaczął się na dobre. Wszelakiego rodzaju warsztaty, wykłady, spotkania nie dawały ani chwili na wypocinek. Ten, kto liczył na odespanie podróży wieczorem, srodze się przeliczył. Każdego wieczoru inna atrakcja: sobota kabaret, niedziela dyskoteka, poniedziałek Disco-Polo live, wtorek koncert, środa ognisko, czwartek bieg nocny. W trakcie obozu kręciliśmy film, a uczestnicy warsztatów fotograficznych robili dokumentację wydarzeń (skonstruowali





nawet swój aparat z puszki po... coli oczywiście). Młodzi dziennikarze wydali „Oboztekę”, a tancerze przygotowali show. Bardzo ciekawe były spotkania „nowych” studentów z Rektorami i przedstawicielami organizacji studenckich. Mnogość pytań i wątpliwości, a także różnorodność tematów podczas dyskusji świadczą o potrzebie informowania młodzieży o uczelni i studiowaniu. Bardzo dziękujemy władzom uczelni za wsparcie naszego obozu, a w szczególności prorektorom ds. nauczania i studen-

kich za spotkanie z młodymi studentami i za przekazanie porad, jak studiować. Cieszy nas fakt, że studenci po obozie kontaktują się ze sobą, próbują organizować życie studenckie we własnych grupach. Zapraszamy też wszystkich na stronę internetową obozu [www.oboz.pl](http://www.oboz.pl), gdzie można obejrzeć zdjęcia, wziąć udział w dyskusji i wymienić doświadczenia. Ze studenckim pozdrowieniem!

*Paweł Skóra*

### Narodowi koordynatorzy ECTS i DS na naszej uczelni



□ W 1999 roku ministrowie edukacji 29 krajów europejskich podpisali deklarację udziału w budowaniu silnej, atrakcyjnej i konkurencyjnej Europejskiej Przestrzeni Szkolnictwa Wyższego, zwaną Deklaracją Bolońską. Wytyczyli harmonogram i obszary działań do 2010 roku. Jako priorytetowe uznano:

- wprowadzenie systemu łatwo czytelnych stopni/dyplomów (Bachelor, Master)
- opracowanie i wdrożenie struktury studiów prowadzących do tych stopni (studia dwustopniowe)
- ułatwianie i umacnianie/rozszerzanie mobilności studentów
- zapewnianie i doskonalenie jakości kształcenia
- opracowanie i wdrożenie systemu punktowego umożliwiającego akademickie i profesjonalne rozpoznanie programów studiów.

Do realizacji zadań określonych w Deklaracji Bolońskiej powołano zespoły robocze, a proces realizacji nazwano Procesem Bolońskim.

W dniach 17-18 października 2003 roku na Uniwersytecie Wrocławskim odbyło się kolejne z cyklicznych, ale pierwsze organizowane w kraju Europy Wschodniej, spotkanie robocze narodowych koordynatorów do spraw opracowania i wdrożenia Europejskiego Systemu Punktów Kredytowych (ECTS) oraz Suplementu do Dyplomu (DS). W spotkaniu uczestniczyło 20 narodowych koordynatorów z krajów Europy Zachodniej oraz 8 z Europy Centralnej i Wschodniej. Sesji przewodniczyli Lesley Wilson z EUA (Stowarzyszenie Uniwersytetów Europejskich) oraz Peter van der Hijden z Komisji Europejskiej. Uczestników spotkania powitali rektor Uniwersytetu prof. Zdzisław Latarka i wiceprezydent Wrocławia Jarosław Obrebski.

Organizatorem i uczestnikiem spotkania była dr Maria Misiewicz – narodowy koordynator ds. wdrażania systemu ECTS i DS.

### Nowe media – nowe w mediach

22 października 2003 roku III Międzynarodową Konferencję Naukową „Media lokalne – w świecie wolności i ograniczeń” zorganizowała Katedra Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Wrocławskiego. W dyskusji panelowej uczestniczyli: red. Magdalena Bajer, przewodnicząca Rady Etyki Mediów („Etos i osoba” – dziennikarz w mediach lokalnych jako wzór osobowy), red. Krzysztof Mroziewicz, publicysta tygodnika „Polityka”, Juliusz Braun, członek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (Media lokalne i regionalne wobec procesów koncentracji rynku), Paweł Mazeik (Problem białoruskich mass mediów na przykładzie zamknięcia „Pahonii” i kryminalnej sprawy przeciwko jej dziennikarzom), Jerzy Jurecki, redaktor naczelny „Tygodnika Podhalańskiego” (Problemy mediów lokalnych na przykładzie „Tygodnika Podhalańskiego”).



## HABILITACJE • DOKTORATY • WYRÓŻNIENIA

### ☐ Stopień naukowy doktora habilitowanego otrzymał

29 września 2003

- dr RADOSŁAW KULINIAK z Instytutu Filozofii UW. dr hab. nauk humanistycznych w zakresie filozofii – historii filozofii, na podstawie pracy *Spór o oczywistość nauk metafizycznych. Konkurs Królewskiej Akademii Berlińskiej z 1763 roku*

### ☐ Stopień naukowy doktora uzyskali

25 września 2003

- mgr DOROTA MACKIEWICZ, doktorantka z Instytutu Genetyki i Mikrobiologii dr nauk biologicznych w zakresie genetyki, na podstawie pracy *Niektóre aspekty ewolucji genów prokariotycznych* Promotor: prof. Stanisław Cebra
- Mgr PIOTR POŁOMKA z Wydziału Chemii Dr nauk chemicznych w zakresie chemii nieorganicznej, na podstawie pracy *Właściwości kompleksów Fe (II) typu „crossover” z pochodnymi 1,2,4-triazolu* Promotor: prof. Mikołaj F. Rudolf

26 września 2003

- mgr PIOTR MARTIN, doktorant z Instytutu Filozofii dr nauk humanistycznych w zakresie filozofii, na podstawie pracy *Nieoczywistość sztuki* Promotor: prof. UW. Ryszard Rózanowski
- Mgr ANDRZEJ WERAкса, doktorant z Instytutu Filozofii Dr nauk humanistycznych w zakresie filozofii, na podstawie pracy *Bolesława Gaweckiego energetyczna koncepcja świata i próba jej rozwinięcia w oparciu o kategorie dyspozycyjności* Promotor: prof. Adam Chmielewski

30 września 2003

- mgr LESZEK DZIEMIANKO z Instytutu Filologii Germańskiej dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznaw-

stwa historii literatury niemieckiej, na podstawie pracy *Der Junge Karl von Holtei. Leben und Werk* Promotor: prof. Marek Hałub

3 października 2003

- mgr BEATA NAMYŚLAK, doktorantka z Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego dr nauk o Ziemi w zakresie geografii – geografii gospodarczej, na podstawie pracy *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne a konkurencyjność regionów w Polsce* Promotor: prof. Jan Łoboda

8 października 2003

- mgr MARTA ULASZEWSKA-ŻUK, doktorantka z Instytutu Psychologii dr nauk humanistycznych w zakresie psychologii, na podstawie pracy *Wybrane metody kinezylogii edukacyjnej i ich zastosowanie do podnoszenia sprawności umysłowej oraz jakości życia osób w podeszłym wieku* Promotor: prof. UW. Maria Straś-Romanowska

- Mgr DARIUSZ BIAŁAS, doktorant z Instytutu Pedagogiki Dr nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, na podstawie pracy *Spoleczno-ideologiczne aspekty leczenia fizykalnego w XX w. na przykładzie ośrodków lwowskiego i wrocławskiego* Promotor: prof. UW. Wanda Wojtkiewicz-Rok

### ☐ 47 stypendystów Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z UW.

20 października na uroczystości w Sali Senatu studenci Uniwersytetu Wrocławskiego odebrali z rąk JM Rektora prof. Zdzisława Latajki i prorektora prof. Jerzego Maronia dyplomy potwierdzające przyznanie stypendiów Ministra Edukacji Narodowej i Sportu. Z 47 wyróżnionych w tym roku akademickim studentów, blisko połowa studiuje na Wydziale Nauk Społecznych, niektórzy ze stypendystów są na dwóch kierunkach studiów, część laureatów nie odebrała dyplomów, bo jest na zagranicznych stypendiach. Stypendia zostały przyznane na



10 miesięcy, od 1 października. Studenci będą otrzymywać miesięcznie 900 złotych.

Laureatami stypendiów są:

- ARTUR ANKOWSKI (V rok – fizyka)
- PIOTR ANTONIEWICZ (V rok – socjologia)
- SZYMON ARASZKIEWICZ (III rok – stosunki międzynarodowe)
- ARTUR BIEL (V rok – bibliotekoznawstwo)
- JOANNA BIEL (V rok – bibliotekoznawstwo)
- ZBIGNIEW CIERPIŃSKI (V rok – stosunki międzynarodowe)
- ADAM FORMANEK (IV rok – politologia)
- MONIKA GOLANOWSKA (V rok – politologia)
- JAKUB GISMATULLIN (IV rok – matematyka)
- ALEKSANDRA HEBDA (V rok – socjologia)
- AGATA HENSOLDT (V rok – psychologia)
- MAŁGORZATA HOLYŃSKA (III rok – chemia)
- ARTUR JEŻ (III rok – matematyka)
- DOROTA KANAFA (V rok – psychologia)
- PAWEŁ KAWA (IV rok – matematyka)
- WOJCIECH KAZANECKI (V rok – stosunki międzynarodowe)
- ALEKSANDRA KLEKOT (IV rok – stosunki międzynarodowe)
- BARTŁÓMIJ KRZAN (IV rok – stosunki międzynarodowe)
- JOANNA KUPCZAK (IV rok – socjologia)
- TOMASZ KUREK (V rok – stosunki międzynarodowe)
- PAWEŁ KURPIOS (IV rok – kulturoznawstwo)
- JAKUB ŁOPUSZAŃSKI (II rok – informatyka)
- PAWEŁ MASŁOWSKI (V rok – stosunki międzynarodowe)
- MICHAŁ MOSKAŁ (IV rok – informatyka)
- EWA MUSIAŁOWSKA (V rok – stosunki międzynarodowe)
- RAFAŁ NAHIRNY (V rok – kulturoznawstwo)
- TOMASZ NIEDZIEMSKI (III rok – geografia)

- DANIEL NIEWIECZERZAŁ (V rok – fizyka)
- RAFAŁ NOWAK (V rok – informatyka)
- MAŁGORZATA NOWICKA (V rok – socjologia)
- ADRIANNA PRODEUS (II rok – historia sztuki)
- ANNA RABIEGA (IV rok – stosunki międzynarodowe)
- MAŁGORZATA ROMANOW (V rok – archeologia)
- MONIKA ROŻEK (III rok – archeologia)
- EWA RUDNIK (IV rok – stosunki międzynarodowe)
- MARCIN RZEPKA (V rok – socjologia)
- MARCIK SABOK (IV rok – matematyka)
- PAULINA SEKRECKA (IV rok – stosunki międzynarodowe)
- TYMOTEUSZ SŁOWIŃSKI (V rok – filozofia)
- GRZEGORZ STELMASZEK (III rok – informatyka)
- MIRON URBANIAK (V rok – historia)
- ANDRZEJ WASYLKOWSKI (IV rok – informatyka)
- AGNIESZKA WAWRZYK (IV rok – stosunki międzynarodowe)
- RAFAŁ WŁODARCZYK (V rok – kulturoznawstwo)
- JAKUB WYBORSKI (V rok – filozofia)
- ANNA ŻABSKA (V rok – stosunki międzynarodowe)
- MAGDALENA ŻUKOWSKA (V rok – stosunki międzynarodowe)

#### Nowy Samorząd Studencki UWr.

Jacek Rawecki – przewodniczący, Wydział Nauk Społecznych  
 Krzysztof Antczak – Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii  
 Mariusz Diakowski – Wydział Nauk Przyrodniczych  
 Paweł Andrzejewski – Wydział Nauk Społecznych  
 Joanna Palacz – Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii  
 Krzysztof Szej – Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii  
 Jacek Barbara – Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii  
 Maciej Włodarski – Wydział Nauk Społecznych

## Z OBRAD SENATU UWR.

### 24 września 2003

Obradom przewodniczył Rektor prof. Zdzisław Latajka. W uroczystej części obrad Senatu Rektor wręczył akty mianowania na stanowisko profesora.

\* \* \*

#### **W części roboczej Senat zatwierdził wnioski o mianowanie na stanowisko**

- profesora nadzwyczajnego na stałe  
 prof. dr. hab. ANDRZEJA ELŻANOWSKIEGO w Instytucie Zoologicznym  
 prof. dr. hab. Ludwika Habudy w Instytucie Politologii
- profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony  
 dr. hab. JANUSZA KUPCZAKA w Instytucie Studiów Międzynarodowych
- profesora nadzwyczajnego na pięć lat  
 dr. hab. ZOFII TARAJŁO-LIPOWSKIEJ w Instytucie Filologii Słowiańskiej  
 dr. hab. Heleny Wesołowskiej w Instytucie Zoologicznym  
 dr. hab. Andrzeja Mężyńskiego w Instytucie Bibliotekoznawstwa

#### **Senat**

- przyznał Złoty Medal Uniwersytetu Wrocławskiego  
 dr. CHARLESOWI LYONSOWI, dyrektorowi International Programme Office of North Carolina w Greensboro, USA
- przyjął rezygnację prof. EDWARDA GNIEWKA z członkostwa w senackiej Komisji Nauki i Współpracy z Zagranicą
- powołał prof. KRYSZTIANA COMPLAKA do senackiej Komisji Nauki i Współpracy z Zagranicą

- powołał prof. JÓZEFA ŁUKASZEWICZA na przedstawiciela Uniwersytetu Wrocławskiego do Rady Naukowej Kasy im. Józefa Mianowskiego

#### **Senat**

- zatwierdził wydłużenie czasu trwania zaocznych studiów socjologii na Wydziale Nauk Społecznych o kolejny X semestr i przyjął nowy program studiów
- utworzył Podyplomowe Studium Rzecznictwa Prasowego w Instytucie Politologii, na Wydziale Nauk Społecznych
- zatwierdził zmianę programu i nazwy Podyplomowego Studium Turystyki na Podyplomowe Studium Turystyki i Edukacji Regionalnej, na Wydziale Nauk Przyrodniczych
- utworzył Podyplomowe Studium Kwalifikacyjne Szkolny doradca zawodowy, w Centrum Edukacji Nauczycielskiej
- zatwierdził opłatę za Zaoczne Studium Doktoranckie Geologii na Wydziale Nauk Przyrodniczych, w roku akademickim 2003/2004, w wysokości 3600 zł za rok
- wprowadził poprawkę do Zarządzenia Rektora nr 38/2003 z 13 maja 2003 roku, dotyczącą obniżenia opłaty za zaoczne studia pedagogiki w zakresie edukacji regionalnej, na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych, z 2300 zł na 2100 zł
- przyjął sprawozdanie Rektora, prof. ZDZISŁAWA LATAJKI z działalności Uniwersytetu Wrocławskiego za rok 2002

#### **Senat**

- wysłuchał informacji o rekrutacji na studia w Uniwersytecie Wrocławskim na rok akademicki 2003/2004

**ZAMKNIĘCIE ROKU JUBILEUSZU 2002/2003  
PROKLAMOWANEGO Z OKAZJI 300-LECIA  
UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO  
UROCZYSTA INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2003/2004  
W UNIWERSYTECIE WROCŁAWSKIM  
PROF. JAVIER SOLANA DOKTOREM HONORIS CAUSA UWR.**

Poprzedzająca nowy rok akademicki w Uniwersytecie Wrocławskim uroczysta msza św. w Kościele Uniwersyteckim koncelebrowana przez JE ks. kardynała Henryka Gulbinowicza i oprawiona przez chór parafialny *Marianum*, sprawowana była w intencji środowiska akademickiego. Homilię wygłosił ks. prof. Piotr Nitecki. Zachęcał poszukujących studentów do korzystania z Eucharystii. – *Kościół jest dla Uniwersytetu, a Uniwersytet dla Kościoła i teologii* – mówił.

Zamknięcia Roku Jubileuszu 2002/2003 i uroczystej inauguracji roku akademickiego 2003/2004 dokonał 2 października w Auli Leopoldyńskiej JM Rektor Uniwersytetu prof. Zdzisław Latajka.

Tradycyjne wręczenie nagród Ministra Edukacji Narodowej zostało przesunięte na uroczyste obchody Święta Nauki Wrocławskiej. Tegorocznymi laureatami tych nagród zostało dziewięciu uczonych uniwersyteckich i osiem zespołów badawczych (PU 9/2003).

Wybitny polityk europejski, dyplomata, prof. Javier Solana odebrał dyplom doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego.

Złotymi Medalami Uniwersytetu Wrocławskiego zostali uhonorowani za wybitne zasługi dla uczelni: prof. Hana Voisine-Jechowa, prof. Roman Duda, red. Krzysztof Mroziejewicz, dr Peter Ohr, dr Jan Sadlak, prof. Andrzej Wiktor. Medale wręczył prorektor prof. Jan Kołaczkiwicz.

Immatrykulacji studentów pierwszego roku dokonała prorektor prof. Krystyna Gabryjelska. Indeksy odebrali najlepsi studenci: Gabriela Katarzyńska (filologia angielska),

Magdalena Nawrocka (bibliotekoznawstwo), Zuzanna Mikołajczyk (filologia polska), Anna Walicka (pedagogika), Marta Nowacka (psychologia), Tomasz Dreła (archeologia), Katarzyna Mazurek (historia sztuki), Ewa Szymczak (kulturoznawstwo), Paweł Chorzępa (administracja), Bartosz Murak (prawo), Michał Herlender (astronomia), Urszula Domańska (geologia), Agata Kęsik (biologia), Iwona Urban (ochrona środowiska), Maciej Wiktor (biotechnologia), Michał Kondas (politologia), Barbara Bułacik (socjologia), Agnieszka Chmielewska (chemia biologiczna), Marcin Preisner (matematyka).

Przewodniczący Samorządu Studenckiego Jacek Rowecki złożył życzenia doktorowi *honoris causa*, wyróżnionym Medalem UWr. i immatrykulowanym kolegom, witając ich w murach trzechsetletniej Alma Mater.

Wykład inauguracyjny pt. Konstytucja dla Europy” wygłosił prof. Janusz Trzeciński.

Uroczystość uświetnił swoim występem chór Uniwersytetu Wrocławskiego „Gaudium” pod dyrykcją Alana Urbanka.

Medal jubileuszowy odebrał z rąk JM Rektora prof. Zdzisława Latajki dr h. c. UWr. prof. Javier Solana podczas konferencji prasowej.

W Oratorium Marianum tradycyjny toast poprzedziły podziękowania red. Krzysztofa Mroziejewicza, złożone w imieniu wyróżnionych Medalem UWr.

Na ręce Rektora red. Mroziejewicz przekazał dar w postaci książki – przewodnika po Uniwersytecie w Cambridge, wydanej w 1823 roku i opatrzonej autografem Leona Rzewuskiego.

**PRZEMÓWIENIE INAUGURACYJNE JM REKTORA UWR. PROF. ZDZISŁAWA LATAJKI**

Eminencjo! Ekscelencje! Magnificencje!  
Dostojny Doktorancie!  
Wysoki Senacie!  
Wielce Szanowni Goście!  
Droga Młodzieży Akademicka!

Otwierając dzisiejszą uroczystość, która jest jednocześnie zakończeniem roku jubileuszu 300-lecia Uczelni i inauguracją nowego roku akademickiego, pragnę wyrazić głęboką radość z powodu przybycia do nas tak wielu znakomitych Gości.

Rok akademicki 2002/2003 był niewątpliwie zdominowany uroczystościami jubileuszu 300-lecia Uniwersytetu Wrocławskiego. Przygotowania do tego jubileuszu rozpoczęto kilka lat wcześniej. Niech mi będzie wolno podziękować wszystkim pracownikom zaangażowanym w sprawy przygotowań. Szczególne słowa podziękowania kieruję do moich poprzedników na Urzędzie Rektora, a w szczególności do Pana prof. Romana Dudy i Pana prof. Romualda Gellesa, którzy zainicjowali i przygotowali uczelnię do obchodów jubileuszowych.

Kulminacja obchodów 300-lecia Uniwersytetu nastąpiła 15 listopada 2002 r., w dniu święta Uczelni. W głównych uroczystościach jubileuszowych udział wzięli: Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski, Prezydent RFN dr Johannes Rau oraz przedstawiciele najwyższych władz Austrii, Węgier i Czech.

W przededniu święta Uniwersytetu odbyło się posiedzenie Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, w którym uczestniczyło ponad stu rektorów polskich uczelni.

Symboliczne znaczenie jubileuszu Uniwersytetu Wrocławskiego zostało docenione przez UNESCO, największą światową organizację do spraw edukacji, nauki i kultury. Dnia 10 października 2002 roku, w siedzibie głównej UNESCO w Paryżu, odbyła się specjalna sesja poświęcona Uniwersytetowi Wrocławskiemu z udziałem Sekretarza Generalnego UNESCO Koichiro Matsuury, przedstawicieli francuskiego świata kultury i nauki oraz dyplomatów UNESCO z Polski, Austrii, Czech, Litwy, Niemiec, Węgier i Ukrainy.

W czasie roku akademickiego 2002/2003 podejmowaliśmy w murach naszej Uczelni wielu znamienitych polityków polskich i zagranicznych. Niech mi wolno przypomnieć, że 9 maja br. w murach Uniwersytetu gościliśmy przywódców Trójkąta Weimarskiego: Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego, Prezydenta Republiki Francji Jacques’a Chiraca oraz Kanclerza Republiki Federalnej Niemiec Gerharda Schrödera.

Uroczystości jubileuszowe zostały również wykorzystane do wypromowania Uczelni w kraju i za granicą. W szczególności o obchodach jubileuszowych pisała prasa niemiecka. W tym miejscu moje podziękowania kieruję do Niemiecko-

Polskiego Towarzystwa Uniwersytetu Wrocławskiego, prawdziwego ambasadora naszej Uczelni.

Obchody jubileuszowe z pewnością nie miałyby takiej oprawy, gdyby nie hojność wielu sponsorów. Również szereg prac renowacyjnych w obrębie gmachu głównego zostało sfinansowanych przez sponsorów polskich i zagranicznych, o czym świadczą liczne tablice umieszczone w tym gmachu. Wszystkim darczyńcom bardzo dziękuję za dotychczasową pomoc i liczę na dalsze wsparcie naszej Uczelni. Mam przyjemność zapowiedzieć, że 14 listopada, w dniu Święta Uniwersytetu, nastąpi odsłonięcie specjalnej tablicy dotychczasowych darczyńców, których wkład finansowy był znaczący, a którzy jeszcze nie zostali upamiętnieni. Pragnę także poinformować, że na tej tablicy zostały zaplanowane również wolne miejsca dla nowych sponsorów.

Szanowni Państwo!

W minionym roku akademickim Uniwersytet poniósł bolesne straty. Odeszli od nas na zawsze: prof. dr hab. Tadeusz Głowiak, mgr Krystyna Grochowska, dr Ewa Huskowska, mgr Maria Krajczyk, dr hab. Władysław Marcinek i dr Andrzej Mikołajczyk. Bardzo proszę o powstanie i uczczenie chwilą milczenia tak bardzo zasłużonych pracowników dla naszej Uczelni.

Rok akademicki 2002/2003 był okresem wytężonej pracy dydaktycznej i naukowej. W swoim krótkim wystąpieniu chciałbym odnieść się do niektórych spraw dotyczących Uczelni.

Koncentrując się na wątku finansowym warto przypomnieć, że od 1995 roku Uniwersytet Wrocławski prowadzi działalność w oparciu o decentralizację posiadanych środków finansowych na poszczególne uczelniane jednostki organizacyjne. W roku budżetowym 2002 przychody Uczelni ze wszystkich źródeł finansowania wyniosły 245,6 mln zł i były o 1,9% wyższe niż w roku poprzednim. Koszty ukształtowały się na poziomie 232,9 mln zł, co oznacza, że po raz kolejny Uniwersytet osiągnął zysk netto, tym razem w wysokości 12,4 mln zł, który w całości został przeznaczony na działalność statutową Uczelni. Część zysku Uczelni zasila własny system stypendialny, z którego są wypłacane stypendia zarówno pracownikom jak i studentom wykazującym się szczególnymi osiągnięciami w sporcie.

Analiza wielkości dotacji dydaktycznej na przestrzeni kolejnych lat wyraźnie pokazuje, że poziom dotacji jest niewystarczający dla prawidłowego rozwoju uczelni. Rezygnacja w 2001 roku Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z tzw. algorytmu, na podstawie którego dzielono dotację dydaktyczną na poszczególne uczelnie, skutkuje tym, że wspomniana dotacja głównie pokrywa fundusz płac. W 2002 roku fundusz płac wraz z pochodnymi stanowił 96,9% dotacji dydaktycznej! Gdyby nie wpływy własne, nie byłoby środków na pokrycie np. kosztów mediów. Dlatego apelujemy do Pana Ministra, by przywrócić algorytm, który premiowałby uczelnie zwiększające liczbę przyjmowanych studentów

studiów dziennych, brał pod uwagę liczbę kształconych doktorantów oraz specyfikę uczelni. Np. Uniwersytet Wrocławski ma bardzo kosztowny w utrzymaniu i unikatowy w skali światowej księgozbiór, muzea z cennymi zbiorami i ogród botaniczny. Rosnące z każdym rokiem koszty utrzymywania tych jednostek jesteśmy zmuszeni pokrywać z wpływów własnych.

Szanowni Państwo!

Pozycję uczelni w kraju i za granicą wyznacza potencjał kadry naukowo-dydaktycznej. Uniwersytet Wrocławski zatrudnia 3199 pracowników, w tym 1680 nauczycieli akademickich. Liczba 449 samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych plasuje nas na bardzo wysokiej pozycji wśród uczelni akademickich w Polsce. Porównując z rokiem 1994 liczba profesorów zwyczajnych wzrosła o 53 osoby i obecnie zatrudniamy 129 profesorów zwyczajnych. Jest to bardzo pozytywny objaw.

Każdego roku w Uczelni przeprowadzanych jest ok. 30 przewodów habilitacyjnych. W ostatnich latach obserwujemy wzrost liczby uzyskanych stopni doktora – w 2002 roku obroniono 155 rozpraw doktorskich – co jest wynikiem upowszechnienia studiów doktoranckich. Obecnie mamy 17 studiów doktoranckich, pokrywających wszystkie dyscypliny naukowe, dla których mamy uprawnienia nadawania stopnia naukowego doktora. Na studiach doktoranckich kształcimy ok. 1200 doktorantów.

Uniwersytet Wrocławski mimo malejących z każdym rokiem wielkości dotacji finansowych na badania naukowe z Komitetu Badań Naukowych, a obecnie z Ministerstwa Nauki i Informatyzacji nie obniża poziomu badań naukowych. Realizujemy ok. 1500 tematów badawczych, z czego 188 to projekty badawcze KBN. Wspieramy badania młodych i zdolnych naukowców poprzez program uniwersyteckich projektów badawczych finansowanych ze środków na badania własne. Uczestniczymy w realizacji 5 projektów badawczych w ramach 5 Programu Ramowego Unii Europejskiej. Analizując nasz potencjał naukowy uważam, że w 6 Programie Ramowym Unii Europejskiej powinniśmy być bardziej aktywni.

Osiągnięcia naszej kadry naukowej są doceniane również w kraju jak i poza granicami Polski. W ostatnim roku akademickim trzech naszych profesorów otrzymało tytuł doktora honoris causa uczelni zagranicznych – prof. Andrzej Hulanicki otrzymał z Uniwersytetu w Orleanie we Francji, prof. Stanisław Dąbrowski z Uniwersytetu w Drohobyczu na Ukrainie oraz śp. prof. Tadeusz Głowiak z Uniwersytetu im. Iwana Franki we Lwowie. Minister Edukacji Narodowej i Sportu za osiągnięcia naukowe w 2002 roku przyznał 17 nagród, których wręczenie odbędzie się w dniu Święta Uniwersytetu. Prezes Rady Ministrów przyznał 1 nagrodę za pracę habilitacyjną oraz 3 nagrody za rozprawy doktorskie. W 2003 roku stypendia Fundacji na rzecz Nauki Polskiej dla młodych naukowców otrzymało 8 osób, a 4 osoby roczne przedłużenia.



Wykazując troskę o rozwój kadry naukowo-dydaktycznej w 2002 roku władze rektorskie przyznały 192 osobom stypendia z uniwersyteckiego funduszu stypendialnego na ogólną kwotę 1.272.200 zł. Również z okazji jubileuszu 300-lecia Uniwersytetu Wrocławskiego w grudniu 2002 roku na dodatkowe wynagrodzenia dla pracowników przeznaczyłem kwotę 1.800 tys. zł.

Szanowni Państwo!

Realizując ustawowy obowiązek nauczania Uniwersytet Wrocławski kształcił w minionym roku akademickim 42 800 studentów oraz 3 300 słuchaczy na studiach podyplomowych. Podczas lipcowej rekrutacji o indeks studiów stacjonarnych ubiegało się aż 19 200 kandydatów (prawie o 2 000 kandydatów więcej niż w 2002 roku), co oznacza w skali Uczelni 5,5 kandydata na jedno miejsce. Największym zainteresowaniem cieszyła się filologia romańska profil hiszpański – 20,3 kandydata na jedno miejsce oraz stosunki międzynarodowe – 19,8 kandydata na jedno miejsce. Łącznie na pierwszy rok studiów stacjonarnych przyjęliśmy 6 317 studentów, czyli o 1 100 więcej niż w roku ubiegłym. W nowym roku akademickim na Uniwersytecie będzie studiować ok. 42 tys. studentów.

Realizując Proces Boloński zwiększamy liczbę studentów wyjeżdżających na najlepsze uczelnie europejskie w ramach programu Sokrates – w nowym roku akademickim wyjedzie 343 studentów. Głównie z myślą o studentach zagranicznych od nowego roku akademickiego oferujemy interdyscyplinarne studia w języku angielskim w czterech blokach tematycznych: humanistycznym, nauk społecznych, nauk przyrodniczych i nowych materiałów. Z kolei dla najzdolniejszych polskich studentów zostały utworzone międzywydziałowe studia interdyscyplinarne humanistyczne i przyrodnicze.

Uniwersytet Wrocławski nie zamyka swoich bram na okres wakacji. W lipcu Szkoła Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców po raz 29 inaugurowała działalność szkoły letniej. Również w lipcu po raz pierwszy swoją działalność rozpoczęła Międzynarodowa Szkoła Letnia Uniwersytetu Wrocławskiego dla studentów niemieckich, ukraińskich i polskich, współfinansowana przez DAAD.

Szanowni Państwo!

Od wielu lat Uniwersytet Wrocławski realizuje politykę poprawy warunków lokalowych dla kształcenia studentów. W ciągu ostatniego roku akademickiego dobiegło końca lub zbliża się ku końcowi kilka ważnych inwestycji budowlanych i remontowych. Zakończył się kapitalny remont budynku przy ulicy Szewskiej 36 dla Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych. Kończy się remont elewacji budynku głównego Uniwersytetu, stanowiącego perłę architektoniczną Wrocławia.

Na początku 2003 roku został oddany do użytkowania Wydziałowi Prawa, Administracji i Ekonomii jeden z najnowocześniejszych obiektów dydaktycznych wrocławskiego środowiska akademickiego. Stanowi to znaczącą poprawę warunków do nauczania na tym Wydziale. W ciągu najbliższych tygodni zostanie otwarty budynek Herbarium przy ul. Mieszka I, w którym znajdują pomieszczenia unikatowe w skali światowej zbiory zielnika.

Z dniem 1 czerwca 2003 roku ruszyła budowa Gmachu Nowej Biblioteki Uniwersyteckiej. Wbrew temu, co pisała lokalna prasa, kwota ok. 5.100 tys. zł, stanowiąca niewykorzystane środki z 2002 roku, została w całości wydana do końca czerwca 2003 roku. Harmonogram prac budowlanych został tak przygotowany, by w całości skonstruować i wykonać prace przyznane z centralnego budżetu na 2003 rok. W tym miejscu nie można nie wspomnieć, że przy kończeniu prac ziemnych w dniu 4 września w samym środku przyszłej biblioteki odkryto średniowieczny cmentarz, który nigdy nie był wymieniany w materiałach archiwalnych. Obecnie czynione są usilne starania, by prowadzone prace archeolo-

giczne nie spowodowały znaczącego opóźnienia w realizacji tej inwestycji. Dlatego też zwracam się z apelem do Pana Ministra, Pana Wojewody, Pana Marszałka, Pana Prezydenta oraz wszystkich parlamentarzystów dolnośląskich o przychyłość i dalsze wsparcie tej tak bardzo ważnej inwestycji uniwersyteckiej i środowiskowej.

Wszczęta została procedura przetargowa na pierwszy etap budowy obiektu dla Instytutu Informatyki, ponieważ dotychczasowa siedziba dyscypliny symbolizującej XXI wiek mieści się w zdekapitalizowanych barakach przy ulicy Przemyskiego.

Dużym obciążeniem Uniwersytetu są stare i zabytkowe budynki. Jesteśmy zobowiązani je utrzymywać i remontować, a nie znajduje to odbicia w dotacjach Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu. Potrzeby remontowe Uczelni są olbrzymie, a lista obiektów, przeznaczonych do przeprowadzenia nakazowych remontów, jest bardzo długa. Również Aula Leopoldyńska wymaga renowacji. Intensywna eksploatacja Auli oraz wzmożony ruch tramwajowy i samochodowy spowodowały liczne pęknięcia. Budżet Uczelni jest za skromny, by sfinansować tak kosztowne prace renowacyjne, dlatego też musimy poszukiwać zewnętrznych źródeł finansowania, w tym również z Unii Europejskiej.

Szanowni Państwo!

Dzisiaj zamykamy rok jubileuszu 300-lecia Uniwersytetu Wrocławskiego i rozpoczynamy nowy rok akademicki 2003/2004. Będzie to rok wyjątkowej pracy naukowej, dydaktycznej, a także pracy organizacyjnej. Uniwersytet Wrocławski musi być uczelnią na miarę XXI wieku, uczelnią będącą miejscem powstawania wybitnych osiągnięć naukowych i kuźnią młodych talentów. Tego od nas oczekuje społeczeństwo i nasza 300-letnia historia.

W czasie pierwszego roku kadencji na Urzędzie Rektora zaobserwowałem niepokojące objawy w działaniu niektórych służb uczelni, wobec których nie mogę przechodzić obojętnie. Priorytetem staje się dokonanie zmian w strukturze zarządzania. Uczelnia musi być zarządzana sprawnie i wszyscy musimy pracować na rzecz dalszego rozwoju naszej Alma Mater. Bezwzględnie musimy przestrzegać dyscypliny finansowej, bowiem gospodarujemy środkami publicznymi. Także nowe wyzwania stojące przed Uniwersytetem, a związane z wejściem naszego kraju z dniem 1 maja 2004 roku do Unii Europejskiej, wymuszają wprowadzenie zmian. Bardzo mocno liczę na wsparcie całej społeczności akademickiej w trudnym procesie wprowadzania zmian organizacyjnych.

Szanowni Państwo i Droga Młodzieży Akademicka Uniwersytetu Wrocławskiego!

Niech mi będzie wolno z okazji nowego roku akademickiego życzyć wszystkim pracownikom, by praca dawała satysfakcję. Życzę wszystkim pełniącym funkcje kierownicze, by w swoich działaniach kierowali się rozwagą i dobrze pojętym dobrem Uczelni.

Młodzieży akademickiej życzę dobrych wyników w nauce i wytrwałości w zdobywaniu wiedzy. Szczególne słowa kieruję do studentów I roku, którzy dzisiaj związują na kilka lat swoje życie z naszą Uczelnią. Życzę Wam, by Wasze wcześniejsze wyobrażenia o studiach w Uniwersytecie Wrocławskim zostały zrealizowane. Jestem głęboko przekonany, że w czasie trudnego procesu zdobywania wiedzy znajdziecie pomoc i opiekę ze strony starszych kolegów oraz nauczycieli akademickich. Niech poniższe słowa wielkiego fizyka Alberta Einsteina głęboko zapadną w Waszej pamięci:

*„Nie traktujcie studiów jako obowiązku, lecz jako godną pozazdrosczenia okazję poznania wyzwalającej mocy piękna w dziedzinie ducha. Nie tylko uraduje to wasze serca, ale i przyniesie pożytek społeczeństwu, któremu będziecie później służyć”.*

## WRĘCZENIE DOKTORATU HONORIS CAUSA UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO PROF. JAVIEROWI SOLANIE

## Słowo JM Rektora UWr. prof. Zdzisława Latajki

Mam zaszczyt poinformować Państwa, że Senat Uniwersytetu Wrocławskiego, na wniosek Wydziału Nauk Społecznych, po uzyskaniu pozytywnych opinii, podjął w dniu 2 lipca 2003 roku uchwałę o nadaniu tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego Panu Profesorowi Javierowi Solanie.

## Drogę życiową prof. Javiera Solany przedstawił dziekan prof. Bernard Albin

Francisco Javier Solana, ceniony uczyony i wybitny polityk, urodzony 14 lipca 1942 roku w Madrycie, wywodzi się z rodziny mieszczańskiej o chlubnych tradycjach intelektualnych. Jego dziadkiem ze strony matki był Salvador de Madariaga, znany pisarz i polityk, minister spraw zagranicznych przed przewrotem faszystowskim, ojcem – profesorem chemii w Madrycie, represjonowany przez reżym frankistowski. Pobierał naukę w elitarnym Colegio de El Pilar na Uniwersytecie Complutense w Madrycie, gdzie ukończył fizykę w 1965 roku. Po ukończeniu studiów kontynuował naukę na uczelniach holenderskich i brytyjskich, zaś w latach 1965-1970, dzięki stypendium Fundacji Fulbrighta, na kilku uniwersytetach amerykańskich. W 1970 roku uzyskał stopień naukowy doktora fizyki na Uniwersytecie Stanowym w Wirginii. W roku następnym powrócił do Hiszpanii, gdzie został zatrudniony na stanowisku docenta w nowo utworzonym Uniwersytecie Autonomicznym w Madrycie. W 1973 roku powierzono mu Katedrę Fizyki Ciała Stałego na Uniwersytecie Complutense, gdzie dwa lata później został profesorem. Prowadził wówczas intensywne badania naukowe, zajął się zagadnieniami pola powierzchni, w szczególności wzbudzeń elementarnych układów w stanie nadciężym. Opublikował z tego zakresu ponad 30 prac.

Jednak nie nauki ściśle stały się najważniejszym polem działalności oraz sukcesów profesora Javiera Solany, lecz działalność społeczno-polityczna, w szczególności polityka międzynarodowa. Wyniesiona z domu rodzinna wrażliwość na sprawy społeczne oraz niechęć do faszystowskiej dyktatury gen. Francisco Franco sprawiły, że już w latach studenckich, podobnie jak jego brat Luis, zaangażował się w opozycyjną działalność polityczną. Był organizatorem forum opozycji studenckiej zw. Tygodniem Odnowy Uniwersyteckiej, za co w 1963 roku został ukarany naganą przez władze uczelni. Rok później wstępuje do Hiszpańskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej (PSOE), działającej nielegalnie. W trakcie pracy w szeregach młodzieży socjalistycznej zaprzyjaźnia się z Filipe Gonzalezem Marquezem, który po objęciu w 1974 roku funkcji sekretarza generalnego partii socjalistycznej czyni go najbliższym współpracownikiem. Jeszcze w tym samym roku Javier Solana reprezentuje partię na forum utworzonego wówczas sojuszu ugrupowań demokratycznych pod nazwą Platforma, później Platajunta. W grudniu 1976 roku, podczas XXVII Kongresu PSOE w Madrycie, zostaje wybrany na sekretarza do spraw organizacji i prasy Komitetu Wykonawczego partii. W roku następnym, w pierwszych demokratycznych wyborach po śmierci gen. F. Franco, jako jeden z liderów PSOE, został wybrany w okręgu madryckim na posła do Zgromadzenia Konstytucyjnego. Pozostał nim bez przerwy do 1995 roku.

Po dojściu socjalistów do władzy w 1982 roku Javier Solana rozpoczyna karierę rządową. Kolejno jest ministrem kultury w rządzie Filipe Gonzaleza, w 1985 roku zostaje rzecznikiem rządu, w 1988 – ministrem edukacji, w 1992 – ministrem spraw zagranicznych. W okresie pracy na stanowiskach ministerialnych dał się poznać jako człowiek dialogu, dobry organizator i zwolennik kompromisów. Cechy te wykazywane w trakcie pełnienia funkcji ministra spraw zagranicznych Hiszpanii zyskiwały mu przyjaciół i uznanie na arenie międzynarodowej. Stawał się osobą znaną i cenioną. Toteż w 1995 roku, gdy doszło do wyborów nowego Sekretarza Generalnego NATO, z trzech



kandydatów: Duńczyka Ellemanna Jensena, byłego premiera Holandii Ruuda Lubbersa i Javiera Solany, wybór padł na kandydata hiszpańskiego, mimo że ten wywodził się z partii niegdyś sprzeciwiającej się wstąpieniu Hiszpanii do Sojuszu i reprezentował kraj nie zintegrowany formalnie z jego strukturami wojskowymi. Jednakże dzięki jednoznacznej proeuropejskiej i proatlantyckiej orientacji Javiera Solany jego kandydatura na Sekretarza Generalnego NATO została szybko zaakceptowana przez Radę Atlantycką na szczeblu ministerialnym i z dniem 5 grudnia 1995 roku został formalnie mianowany na to stanowisko. Był pierwszym Hiszpanem, któremu powierzono tak ważną funkcję międzynarodową.

Mandat Javiera Solany przypadł na kluczowy okres w historii Sojuszu, kiedy to organizacja ta zaangażowana była w Bośni i Hercegowinie w realizacji swojej pierwszej misji pokojowej przy pomocy sił implementacyjnych (IFOR), a następnie do grudnia 1996 roku sił stabilizacyjnych (SFOR). Ponadto Sojusz dokonywał wówczas reorientacji swojej strategii, reorganizował swoje struktury polityczne i wojskowe, poszukiwał nowych form współpracy z Rosją, które ułatwiłyby rozszerzenie NATO na wschód. W tym ważnym okresie dla Paktu Północnoatlantyckiego osobowość Javiera Solany okazała się niezwykle pomocna. Towarzyski, jowialny, skory do kompromisu niejednokrotnie przyczyniał się do przezwyciężenia różnic i uprzedzeń, obaw i podejrzeń. Ta wyjątkowa rola niestrudzonego, cichego mediatora była szczególnie widoczna w latach 1996-1997, w trakcie trudnych negocjacji z Rosją, kiedy to zaproponowano Kremlowi specjalny system współpracy i konsultacji w zamian za akceptację wstąpienia do Sojuszu państw Europy Środkowej i Wschodniej. Układ o Wzajemnych Stosunkach, Współpracy i Bezpieczeństwie pomiędzy NATO a Rosją, który był osobiście negocjowany przez Javiera Solanę, został podpisany w Paryżu 27 maja 1997 roku. Na okres sprawowania przez niego funkcji Sekretarza Generalnego NATO przypadają też istotne zmiany w strukturach i funkcjonowaniu Sojuszu. Najważniejsze fakty to: integracja wojskowa Hiszpanii z NATO (1996), przyjęcie koncepcji Międzynarodowych Sił Zbrojnych, które miałyby umożliwić Europejczykom operacje wojskowe bez udziału wojsk amerykańskich (1996), czy reforma struktur wojskowych zapewniająca europejskim dowódcom większy udział w strukturach dowodzenia Paktem.

W trakcie kryzysu w Kosowie w 1999 roku Javier Solana energicznie zabiegał o wygaszenie konfliktu, gdy jednak podjęte starania okazały się bezowocne, podjął trudną osobiste i politycznie decyzję o rozpoczęciu bombardowań obiektów cywilnych i wojskowych w Serbii, mimo braku mandatu Rady Bezpieczeństwa ONZ. Interwencję NATO w Kosowie uzasadniał powodami humanitarnymi i zgodnością z zobowiązaniami Sojuszu dotyczącymi bezpieczeństwa kontynentalnego, także poza terytorium państw członkowskich, zgodnie z jego nową doktryną bezpieczeństwa z 24 kwietnia 1999 roku.

Po wygaśnięciu mandatu Sekretarza Generalnego NATO Javier Solana z dniem 18 października 1999 roku objął stanowisko Wysokiego Sekretarza ds. Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, a także Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej. W tym charakterze niestrudzenie wspiera Radę w podejmowaniu i formułowaniu decyzji politycznych oraz posiada uprawnienia do prowadzenia negocjacji z państwami trzecimi. Zaczął on uosabiać politykę zagraniczną Unii Europejskiej w chwili, gdy jej polityka zagraniczna i bezpieczeństwa wchodzi w fazę przyspieszonego rozwoju i zmierza do przejścia kompetencji zarezerwowanych obecnie dla Unii Zachodnioeuropejskiej i NATO.

Javier Solana, uczony oraz wybitny polityk i mąż stanu, jest osobą znaną i powszechnie cenioną. Jest członkiem hiszpańskiego oddziału Klubu Rzymskiego, kawalerem Orderu św. Michała i św. Jerzego (Wielka Brytania 2000), posiada Wielki Krzyż Orderu Karola III (Hiszpania 1997) oraz Wielki Krzyż Orderu Elżbiety Katolickiej (Hiszpania 2000). Jako gorący zwolennik rozszerzenia NATO wspierał starania Polski o włączenie jej do struktur Sojuszu. Kilkakrotnie wizytował nasz kraj (1994, 1996, 1998, 2000, 2002). Jest doktorem *honoris causa* Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (2000).

Wielkie zasługi Javiery Solany w konstytuowaniu europejskiego systemu bezpieczeństwa, jego działanie na rzecz umocnienia Polski w Unii Europejskiej, niezwykle wysoki autorytet międzynarodowy oraz powszechnie doceniany kunszt dyplomatyczny skłoniły Radę Naukową Wydziału Nauk Społecznych do wystąpienia o nadanie Mu tytułu doktora *honoris causa* Uniwersytetu Wrocławskiego. Stosowną uchwałę Rada WNS podjęła w dniu 29 maja br.

#### **Laudację prof. Javierowi Solanie przedstawiła promotorka prof. Teresa Łoś-Nowak**

Javier Solana jest politykiem o wielkim międzynarodowym autorytecie, dyplomatą, którego kunszt i niezwykle zdolności negocjacyjne, życzliwość i otwartość na świat oraz charyzma, jaką zdobył sobie pełniąc funkcje Sekretarza Generalnego Sojuszu Północnoatlantyckiego (od grudnia 1995 do października 1999), Wysokiego Przedstawiciela UE ds. Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (od czerwca 1999) i Sekretarza Generalnego Unii Zachodnioeuropejskiej (od listopada 1999), członka Klubu Rzymskiego od 1975 r. stawiają go w gronie najwybitniejszych postaci przełomu XX i XXI wieku.

Profesor dr Javier Solana jest także wybitnym uczonym. Ukończył studia w zakresie fizyki w Colegio de El Pilar w Uniwersytecie Complutense w Madrycie w 1965 r. To w latach 1968-71 pracował jako asystent wybitnego fizyka hiszpańskiego, profesora Nicolasa Cabrery w Uniwersytecie Wirginia. Tam też, pod kierunkiem profesora Nicolasa Cabrery, uzyskał doktorat w dziedzinie fizyki.

Zakres zainteresowań profesora Solany w dziedzinie fizyki obejmuje zagadnienia pola powierzchni, a w szczególności wzbudzeń elementarnych układów w stanie nadciekłym. Opublikował ponad 30 prac z tego zakresu. Po powrocie do Hiszpanii został docentem nowo utworzonego autonomicznego Uniwersytetu Madryckiego, a następnie, w 1975 roku, profesorem fizyki ciała stałego.

Będąc czynnym fizykiem Javier Solana umiejętnie łączył pracę naukową z działalnością polityczną. Jako człowiek o szerokich zainteresowaniach humanistycznych, wniósł znaczący wkład do stworzenia nowego wizerunku swego kraju w oczach

społeczności międzynarodowej. Taka postawa zaskarbiła mu szacunek i autorytet we własnym kraju oraz na arenie międzynarodowej. Dotyczy to zwłaszcza tego okresu historii politycznej Hiszpanii, kiedy to hiszpański ruch socjalistyczny znalazł się w fazie ostrego kryzysu politycznego.

Jednakże nie fizyka jednak stała się pasją życia i źródłem jego sukcesów. Stała się nim sfera działalności publicznej, w szczególności polityka międzynarodowa.

Gdy w 1995 doszło do wyborów nowego Sekretarza Generalnego NATO, spośród trzech kandydatów: Hiszpana Javiera Solany, Duńczyka Ellemanna Jensena oraz byłego premiera Holandii, Ruuda Lubbersa, wybór padł na tego pierwszego. Rada Ambasadorów NATO uznała tę kandydaturę za najmniej kontrowersyjną – chociaż wielu pamiętało, iż początkowo był on przeciwnikiem wstąpienia swego kraju do Sojuszu i zgodził się ostatecznie na formułę członkostwa w NATO, jaką od roku 1996 uzyskała Francja.

O zwycięstwie Solany zadecydowało kilka przesłanek, w tym między innymi jego ogromne doświadczenie w sferze politycznej, opinia dobrego i skutecznego organizatora, a przede wszystkim znakomitego dyplomaty i negocjatora, zdolnego do dialogu z najbardziej kontrowersyjnymi i najtrudniejszymi przeciwnikami politycznymi. W działalności politycznej jest to cecha niezbędna.

Nominowany 5 grudnia 1995 r. na stanowisko Sekretarza Generalnego Sojuszu Północnoatlantyckiego, Solana oświadczył, iż swoją kadencję uzna za udaną, jeśli w tym czasie do Sojuszu zostaną przyjęte nowe kraje pokomunistycznej Europy oraz jeżeli Sojusz nawiąże współpracę z Federacją Rosyjską. Bez tej współpracy bowiem nie można budować trwałego bezpieczeństwa na kontynencie. Powiedział także, iż droga, jaką Hiszpania przeszła od dyktatorskich rządów generała Franco do rodziny demokratycznej w Europie była kręta i najeżona trudnościami, ale w ostatecznym rachunku zakończona sukcesem. To samo – mówił – czeka Europę, w której jeszcze do niedawna inna formuła bezpieczeństwa i polityki zagranicznej była nie do pomyślenia.

Javier Solana szczególne zasługi położył na rzecz przyłączenia Polski do NATO, w tym przekonania Federacji Rosyjskiej, że nasze w nim członkostwo w niczym nie stanowi zagrożenia dla jej bezpieczeństwa i prestiżu. W tych rozmowach dawał się poznać jako prawdziwy i wypróbowany przyjaciel Polski, rozumny moderator i koneyliator. Otwarcie przed Polską drzwi do NATO i zjednoczonej Europy jest w dużym stopniu dziełem Javiera Solany. Podczas jednej z wizyt w Polsce w 1996 r. powiedział „*Alliance's door is fully open*”. Podczas kolejnych wizyt wskazywał na niezbędne kierunki zmian w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, strukturach dowodzenia i potencjale polskiej armii, popierając przy tym starania naszego kraju o uzyskanie pomocy finansowej, koniecznej do pokonania przeszkód, jakie na tej drodze były nieuniknione.

18 października 1999 r. Javier Solana ustąpił z funkcji Sekretarza Generalnego NATO, zajmując pozycję Wysokiego Przedstawiciela UE ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, a od 15 listopada 1999 r. Sekretarza Generalnego Rady Unii Zachodnioeuropejskiej.

Nowa funkcja postawiła przed Javierem Solaną nowe wyzwania i zadania. Obejmując urząd Wysokiego Przedstawiciela UE ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa miał świadomość, że specyfika zadań zapisanych w Jednolitym Akcie Europejskim i rozwiniętych w Traktacie z Maastrich z 1991 r. oraz uszczegółowionych w Traktacie Amsterdamskim, nawiązujących czytelnie do przerwanoego w 1954 r. zadania zbudowania Europejskiej Wspólnoty Obronnej i Europejskiego Obszaru Politycznego, nie będzie zadaniem łatwym. Dotyczy bowiem tej sfery interesów i racji, które najwyraźniej egzemplifikują wartości dla państwa najważniejsze, gdyż są symbolem tego, co określamy suwerennością państwa, a więc jego samowładności i całościowości.

Świadom tych obaw Javier Solana wielokrotnie podkreślał „Potwierdzam, że Unia powinna być supermocarstwem, ale nie superpaństwem, w historycznym rozumieniu. Musi być ważnym partnerem dla innych państw”.



Tworzenie Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa dla wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej musi być ze swej istoty zadaniem trudnym, ale – o czym polityk Javier Solana był przeświadczony, podejmując się zadań, jakie wynikały z funkcji Wysokiego Przedstawiciela Unii Europejskiej ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa – niezbędnym, by Unia Europejska mogła odgrywać znaczącą rolę w polityce światowej.

Polska wkrótce stanie się członkiem Unii Europejskiej, a więc także będzie musiała tę politykę tworzyć i w tym obszarze Polska wiele zawdzięcza temu politykowi-intelektualiście i wizjonerowi, nieustającemu w przekonywaniu nieprzekonanych, iż obecność Polski jest niezbędna w Unii Europejskiej, także w tym istotnym filarze, jakim jest polityka zagraniczna i bezpieczeństwa oraz Europejska Tożsamość w Bezpieczeństwie i Obronie. Swoją sztukę dyplomatyczną Solana pokazał zwłaszcza w trudnym dla Unii Europejskiej i NATO okresie tworzenia koalicji przeciwko Saddamowi Husseinowi, kiedy to Polska wyraźnie opowiedziała się (wraz z Hiszpanią i Australią) po stronie strategii amerykańskiej. Oskarżana przez członków Unii Europejskiej, w tym przewodniczącego Komisji Europejskiej Romano Prodiego, o spowodowanie „pęknięcia” Unii, zanim stała się jej członkiem, Polska znajdowała w Solanie przyjaciela, rozsądnego moderatora, próbującego racjonalnie wyważyć interesy stron i uciszać emocje państw członkowskich UE, przeciwnych tworzeniu tej koalicji.

Przyjęcie Polski i pozostałych państw, które właśnie zakończyły procedury akcesyjne, jak też otwarcie się na inne kraje naszego kontynentu jest – w rozumieniu tego polityka – swego rodzaju symbolicznym przejawem „końca ery geografii politycznej”, geografii, która – jak mówił w Sejmie RP w czerwcu br. – „nie jest dla nas przekleństwem”. Znaczy ona, iż Polska i Polacy nie będą przedmiotem realizacji ambicji innych państw, przeciwnie, będą współuczestniczyć w utrwalaniu pokoju w Europie i na świecie. By tak mogło być, Unia Europejska i NATO muszą być względem siebie komplementarne i nie stawać do rywalizacji czy wzajemnego wykluczania. Ta droga – akcentował Solana podczas przemówienia inauguracyjnego działalności Akademii Dyplomatycznej w Warszawie w październiku 2002 r. – zapewni sukces.

Mając powyższe na uwadze, Senat Uniwersytetu Wrocławskiego uznaje, że wybitny polityk i uczony Javier Solana jest godny tytułu doktora *honoris causa* naszej Uczelni.

Duch wartości demokratycznych oraz troska o wolność jednostki to naczelną zasadą, jakimi od samego początku kieruje się w swojej działalności politycznej profesor dr Javier Madariaga Solana.

Są to wartości, które – mając w pamięci trudną historię walki o ich odzyskanie – cieszą się w Polsce szczególnie wielkim



fol. Maciej Dąbrowski

respektem. Polska jako państwo, a także Polacy jako naród, zaciągnęli u tego intelektualisty, uczonego i polityka bardzo znaczący dług. W okresie swej działalności politycznej w ramach Sojuszu Północnoatlantyckiego oraz Unii Europejskiej, Javier Solana okazał się nie tylko mądrym, ale – nade wszystko – skutecznym adwokatem interesów Polski i popierania jej aspiracji do znalezienia się w obszarze bezpieczeństwa transatlantyckiego.



fol. Maciej Dąbrowski

Dlatego, biorąc pod uwagę:

- jego wysiłek w pracy na rzecz umacniania nowego porządku politycznego w Europie,
- jego niestrudzone działanie na rzecz członkostwa Polski w Sojuszu Północnoatlantyckim i tym samym przełamanie porządku jałtańskiego na kontynencie europejskim,



fol. Maciej Dąbrowski

- jego zaangażowanie w działalności na rzecz nowej Europy i godnego miejsca Polski w jej strukturach,
- jego otwartość i zrozumienie dla determinacji władz Rzeczypospolitej Polskiej w ich działalności w ramach struktur bezpieczeństwa transatlantyckiego,
- jego kreatywność w budowie i umacnianiu europejskich instytucji bezpieczeństwa, demokracji i praworządności,
- jego wybitne umiejętności polityczne i dyplomatyczny kunszt, za głos rozsądku, jakim w dyskusjach przekonywał najbardziej nieprzychylnych Mu negocjatorów,
- jego zasługi jako uczonego w dziedzinie fizyki ciała stałego, Senat Uniwersytetu Wrocławskiego uznaje, że wybitny polityk i uczonego, Javier Solana de Madariaga jest godnym tytułu doktora honoris causa Alma Mater Wratislaviensis.

**Mowa doktora honoris causa UWr.  
profesora Javiera Solany**

Magnificencjo,  
Pani Rektor, Panowie Rektorzy,  
Członkowie Senatu UWr.,  
Studenci,  
Przedstawiciele Władz,  
Goście, Panie i Panowie

Uniwersytet ten zdecydował o nadaniu mi tego zaszczytnego tytułu. Jestem niezmiernie wzruszony i chciałbym podziękować za ten zaszczyt. Jestem szczególnie wdzięczny, że powodem tego wyróżnienia nie jest moja kariera akademicka jako profesora fizyki. Jak Państwo zapewne wiecie, porzuciłem już dawno moje zmagania z fizyką i nie wiem, czy mogę zafascynować Państwa, tak wspaniałych słuchaczy, moją troszeczkę przestarzałą wiedzą na temat pobudzania układów elementarnych w stanie nadciężkości. Tak naprawdę, to problemy, którymi zajmuję się w mojej obecnej funkcji, są o wiele trudniejsze do pojęcia, stanowiąc o wiele trudniejszy przedmiot zmagania.

To olbrzymi zaszczyt móc przemawiać tutaj, w tym właśnie dniu inauguracyjnym nowego roku akademickiego, a także będącym końcem wspaniałego jubileuszu tego uniwersytetu, który jest przecież jednym z najstarszych uniwersytetów w tej części Europy. W tych trzydziestu latach uniwersytet ten dopracował się wspaniałych wzorców doskonałości, jeśli chodzi o osiągnięcia akademickie – Nagrody Nobla. Max Born, którego książki studiowałem, jest przecież absolwentem tego uniwersytetu. Tutaj studiował, tu pracował i to potwierdza znakomitość tego uniwersytetu. Napełnia mnie szczególnie poczuciem dumy to, że będę teraz mógł być włączony do grona tych wspaniałych osobistości, które otrzymały te zaszczytne tytuły w przeszłości.

W ciągu tych trzydziestu lat uniwersytet doświadczył również zawirowań i chaosu dziejowego, który dotknął tę część Europy. W ciągu tych wszystkich lat Polska, wasza ojczyzna, walczyła o należne jej miejsce w Europie. Nazwiska studentów z tego Uniwersytetu należą do tych osobowości i osobistości, które walczyły o niepodległość tego kraju w wieku XIX. Walczyliście Państwo z faszystowską okupacją w czasie drugiej wojny światowej. Nikt w Europie nie zapomni tej walki o niepodległość, o demokrację, o jakie to wartości ubiegała się Solidarność. Chciałbym również zwrócić uwagę na to, że nikt nie może zamykać oczu na rzeczywistość i na pamięć. Zbiorowa pamięć naszej wspólnej historii udowodniła, że jest to podstawowym źródłem wolności, demokracji, podstawowym elementem praw człowieka. Wnioski można przecież wyciągnąć z tej historii, z historii narodów Europy. Te narody Europy zbudowały obszar bezprecedensowego dobrobytu i stabilizacji.

Ten uniwersytet pogodził niemieckie i polskie korzenie. Podjął się również misji wspierania idei rozwoju intelektualnej, kulturowej jedności Europy. W tym kraju, w waszej ojczyźnie, zdecydowano, aby włączyć się w struktury europejskie i wspólnie budować przyszłą Europę dla naszej wspólnej przyszłości.

To wielki przywilej dla mnie, że byłem bardzo bliskim obserwatorem tej wielkiej podróży Polski w kierunku struktur europejskich. Jak już mówiono wcześniej, byłem Sekretarzem Generalnym NATO, kiedy to Polska stawała się członkiem

w 1999 roku. A teraz jako wysoki przedstawiciel europejskiej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa jestem świadkiem tego, jak Polska już za chwilę stanie się pełnoprawnym członkiem Unii Europejskiej. Polska ma teraz swoje miejsce w strukturach, do których zawsze należała – w Europie – gdzie ludzie cieszą się wolnością, ich podstawowe prawa są gwarantowane, zabezpieczane przez rządy, które są wybierane demokratycznie.

Unia narodów, Unia obywateli, do której za chwilę Państwo wejdziecie, jest młodym tworem nadal rozwijającym się. W nadchodzącym rozszerzeniu można upatrywać najważniejsze wydarzenie w historii europejskiej. W rezultacie Europa będzie musiała zmagać się z wyzwaniami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Wewnętrznie Unia musi zreformować swoje instytucje, aby przyjąć nowych członków. 25 nowych członków będzie określać rozwój Unii. Obecnie dyskutuje się o projekcie konstytucji. Myślimy, że będzie to konkretny krok w kierunku bardziej prostej Unii, która będzie skuteczniej realizowała swoje cele i zaznaczy swoją obecność w świecie. Polska odgrywa pełną rolę w tych działaniach, które bez wątpienia doprowadzą do powstania prawdziwego traktatu konstytucyjnego. Poza swoimi granicami nowa Europa musi zmagać się z zadaniem formowania podstaw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Pozwolę sobie skoncentrować się na tym wątku, bo przecież jest on związany z tą podróżą, którą odbyła Polska w ciągu ostatnich dwudziestu lat. Od 1992 roku, kiedy to Unia zdecydowała o tym, że powinno stworzyć się wspólną politykę bezpieczeństwa, osiągnięto już duży poziom dojrzałości, ale przed nami jeszcze daleka droga.

W ciągu minionych lat stawało się coraz bardziej jasne, że ta Unia ma olbrzymią rolę do odegrania w społeczności międzynarodowej. Rozszerzenie wzmocni tylko tę potrzebę, unaożyczy nam ją, bo bez względu na to, czy podoba nam się to, czy nie, rozszerzona Unia Europejska – ponad 500 milionów ludzi – wytwarzająca jedną czwartą produktu światowego brutto, musi być przecież ważnym uczestnikiem wydarzeń międzynarodowych.

Jednocześnie widzieliśmy te dramatyczne zmiany, jakie dzieją się wokół nas. 11 września odkrył bolesną prawdę, taką prawdę, że po końcu zimnej wojny niebezpieczeństwa zagrażające stabilizacji, bezpieczeństwu i pokojowi w naszym świecie nadal istnieją, stają się coraz bardziej skomplikowane, bardziej niespodziewane. Kryzysy pokazują nam, że podzielona Unia nie ma mocy działania. Jako aktor na scenie globalnej Unia musi wziąć to pod uwagę i realizować obowiązki wynikające z globalnego bezpieczeństwa. Wewnętrzne wyzwania stojące przed naszą polityką są częścią tej ewolucji. Chodzi o to, żeby wzmocnić nasze rozwiązania instytucjonalne, aby osiągnąć wyższy poziom spójności. Konstytucja nam to zapewni. Poważniejszym wyzwaniem jest stojące wyzwanie u bram Unii, poza naszym terytorium. Środowisko, w którym żyjemy, zmieniło się bardzo dramatycznie po końcu drugiej wojny światowej, po końcu zimnej wojny. W świecie globalnym niektóre regiony bardzo skorzystały na tej interakcji i współpracy, na skali globalnej. Inne regiony nie były w stanie wyciągnąć z tego korzyści i zanurzają się w tę bezdenną spiralę zorganizowanej przestępczości i ubóstwa, gdzie nadal panują konflikty regionalne na tle etnicznym. To spowodowało, że myślę o trzech głównych zagrożeniach. Po pierwsze – terroryzm międzynarodowy, który karmi się słabością rządów i ideologią totalitaryzmu. Rozprzestrzenianie broni masowego rażenia, która może dostać się w ręce organizacji terrorystycznych – to drugie zagrożenie. Po trzecie – klęska i upadek struktur państwowych, które pozostawiają próżnię, w której dobrze sprawdzają się organizacje przestępcze.

Jeśli nawet połączymy nasze siły działając wspólnie, aby zabezpieczyć nasze tyły, musimy powiedzieć jasno, że jest to odpowiedzialność Unii Europejskiej, aby odpowiednie rozwiązania wypracować i odpowiedzieć na te wyzwania. Aby to osiągnąć, należy skoncentrować się na trzech strategicznych celach.

Unia Europejska, po pierwsze – musi promować dobre zarządzanie demokratyczne, od Bałkanów do Kaukazu, a także w rejonie basenu Morza Śródziemnego. Musimy nawiązać działania z państwami na wschód od granic Unii, tutaj Polska

będzie miała wielką rolę do odegrania będąc sąsiadem Białorusi, Rosji, Ukrainy. Jest to historyczny krok, jaki cały kontynent europejski obecnie podejmuje. Stanowi to również wspaniałą możliwość wzmocnienia współpracy z naszymi sąsiadami na Wschodzie.

Unia, jak Państwo wiecie, rozpoczęła debatę na temat szerszej wspólnoty, aby zwrócić uwagę na wspólne wyzwania w oparciu o to, co nas łączy: demokrację, wolność, poszanowanie praw podstawowych, a także praworządność. Historia Polski pokazuje nam, że bezpieczne granice, dobrosąsiedzkie stosunki, a także stabilne środowisko geopolityczne są najlepszymi gwarantami rozwoju społeczeństwa, które może rozwijać się w spokoju i dobrobycie. Drugi strategiczny cel dla rozszerzonej Unii powinien być związany z budowaniem porządku międzynarodowego opartego o multilateralizm. Cóż mam tutaj na myśli, mówiąc o efektywnym multilateralizmie? To, że porządek międzynarodowy powinien być oparty o pewne zasady, i że jesteśmy przygotowani na to, aby zapewnić poszanowanie tych zasad i egzekwowanie tych praw, kiedy są one łamane. Jeśli chodzi o praworządność, to przecież mamy tu szczególnie obowiązek zapewniania porządku międzynarodowego, który jest kamieniem węgielnym karty wspólnotowej. Jestem przekonany, że to, co robimy w obliczu zagrożenia, opiera się o te podstawowe wartości zapisane w Karcie Narodów Zjednoczonych. W innych traktatach to wszystko przewija się w tej tkance instrumentów multilateralnych. Dlaczego tak wielką uwagę zwracam na to wszystko? Trzeba działać w zgodzie z tymi zasadami, bo to legitymizuje nasze działania, uprawomocnia je wobec zagrożeń. Mając taką podstawę, mamy bardzo poważną broń, na jakiej możemy się opierać w tym skomplikowanym świecie. Żaden program zbrojeniowy nie da nam takiej broni. To siła praworządności. Jeśli chcemy używać tego jako podstawy do naszego działania, musimy być w stanie bronić naszych zasad i wartości, które trzeba egzekwować. Wiemy, że są zasady, które nie są egzekwowane i nie będą miały wpływu na zachowania innych, dlatego musimy postarać się, aby Narody Zjednoczone i inne instytucje międzynarodowe były bardziej efektywne, przygotowane na działanie, kiedy powstaje zagrożenie złamania ich zasad.

Trzeci cel to zwalczanie zagrożeń terroryzmu, rozprzestrzeniania broni masowego rażenia, zorganizowanej przestępczości, państw terrorystycznych. Naszym celem w Europie musi być zajęcie się przyczyną, a nie tylko symptomami. I są tutaj dwie rzeczy, o których należy pamiętać. Te nowe zagrożenia są czasami odległe. Pomyślmy o problemie rozprzestrzeniania broni masowego rażenia w południowej Azji czy na Bliskim Wschodzie. Niemniej jednak nadal mają one potencjał zagrożenia naszej stabilności. Te nowe zagrożenia są bardziej dynamiczne, niebezpieczne, jeżeli nie będziemy działać. A więc to, co może powstać po upadku struktur państwowych, czyli takie zagrożenia nie mogą być likwidowane tylko środkami wojskowymi. Wymagają one z drugiej strony systematycznej polityki zaangażowania prewencyjnego ze strony Unii Europejskiej, która musi być przygotowana, do użycia całego zakresu narzędzi – gospodarczych, dyplomatycznych, politycznych, a nawet wojskowych. Jeżeli do tego dojdzie, tak aby radzić sobie z tymi zagrożeniami, kiedy one powstają, czego potrzebuje ta Unia, aby zrealizować te cele strategiczne. Europa musi zapewnić sytuację przede wszystkim taką, aby mieć możliwości i zdolności zapobiegania tym zagrożeniom na polu dyplomatycznym, wojskowym, ale także zarządzania kryzysem w aspekcie cywilnym. Unia musi również zapewnić większą spójność w swoich działaniach poprzez lepszą koordynację wykorzystania instrumentów, które już mamy. Programy pomocowe,

fundusze rozwojowe, instrumenty handlowe, dyplomatyczne, tak aby zapobiegać pojawianiu się kryzysu. Takim testem dla naszej polityki w rozszerzonej Europie jest to, w jaki sposób będzie miało to wpływ na strategiczne relacje Unii Europejskiej i państw członkowskich, a także pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Unią Europejską.

Muszę powiedzieć, że należy kontynuować rozwój stosunków euroamerykańskich w strefie euroatlantyckiej. Wiem, że kwestia ta jest bardzo ważna dla Polski. Jest ona ważna także dla innych państw członkowskich Unii Europejskiej. Chcę powiedzieć jasno, że Europa postępowałaby nierozważnie, aby osłabiać zaangażowanie Stanów Zjednoczonych czy podważać te więzi, które nas łączą, bo nikt samotnie nie jest w stanie stawić czoła tym nowym zagrożeniom. W partnerstwie euroatlantyckim nie ma czegoś, co można by łatwo zastąpić, jest to partnerstwo niemożliwe do zastąpienia. Działając razem Stany Zjednoczone i Unia Europejska były, są i będą olbrzymią siłą dla dobra w świecie. Oznacza to, że Unia Europejska, która będzie unikała odgrywania wielkiej roli międzynarodowej, wzmocnienia roli partnerstwa, nie będzie Unią efektywną. Unia jest aktorem globalnym i nie powinna uciekać od globalnych wyzwań, tylko silna zjednoczona Europa będzie w stanie poradzić sobie z tym obciążeniem, tą odpowiedzialnością, którą ponosi za utrzymanie tego partnerstwa euroatlantyckiego. Wiemy, że pojawia się tożsamość europejska, która wymaga zaangażowania ze strony wszystkich, przygotowania na to, aby wziąć pod uwagę interesy

wszystkich partnerów, tak aby doprowadzić do większego poziomu jednoci również w tym obszarze naszej polityki zagranicznej. Wiemy również dobrze, jaka jest cena porażki. Jeżeli nie podołamy, to nie będziemy mieli poparcia świata, Stanów Zjednoczonych. Wyniki takiego wspólnego działania państw członkowskich nie zawsze były spójne, były różnice w poglądach między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi w poprzednich latach. Unia Europejska miała własne poglądy wobec szeregu kwestii dotyczących ochrony środowiska, a także stworzenia Międzynarodowego Trybunału ścigającego odpowiedzialnych za najgorsze przestępstwa w historii ludzkości. Ale te różnice nie powinny podważać silnych więzi partnerstwa, które mają swoje korzenie we wspólnym celu, który nas jednoczy. Zrobię wszystko, co w mej mocy, aby zapewnić to, żeby Unia nadal działała i utrzymywała ten partnerski stosunek w realizacji wspólnych celów.

Ta wspaniała podróż, którą rozpoczęła i kontynuuje Polska, tak wiele lat temu, nadal zadziwia wszystkich, a mnie w szczególności. Bardzo blisko was stałem w czasie tej podróży i zawsze z mojej strony będę uważał to za osobisty honor, aby móc pomagać i towarzyszyć Polsce w tej podróży. Patrząc na polską przyszłość w Unii Europejskiej, muszę powiedzieć, że ten szczytny przykład uniwersytetu w pogodzeniu aspektów Wschodu i Zachodu, korzeni wschodnich i zachodnich, polskich i niemieckich jest bardzo zachęcający. Mam więc nadzieję, że Polska będzie tym mostem pomiędzy rozszerzoną Unią Europejską a polskimi sąsiadami na wschód od polskiej granicy.

Magnificencjo,  
Pani Rektor, Panowie Rektorzy,  
Członkowie Senatu,  
Szanowni Państwo

To bardzo wzruszający dzień, którego nigdy nie zapomnę.  
Dziękuję bardzo.

(tł. Eugeniusz Idzik)



foto. Maciej Dąbrowski

**List Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego  
odczytał szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego  
Marek Siwiec**

„Człowieku, jesteście w NATO” – przywitał mnie ówczesny Sekretarz Generalny NATO Javier Solana na Szczycie Sojuszu Północnoatlantyckiego w Madrycie, w lipcu 1997 roku.

Polska, Czechy i Węgry otrzymały wtedy zaproszenie do przystąpienia do sojuszu wojskowego, najpotężniejszego sojuszu wojskowego na świecie. Trudno opisać naszą radość i wzruszenie, które towarzyszyło tamtemu wydarzeniu.

12 marca 1999 roku w Independence podpisane zostały protokoły akcesyjne. Nasze członkostwo w Sojuszu stało się faktem. A w ciągu następných czterech lat od tamtej daty zaszły kolejne ważne wydarzenia. Na najbliższym Szczycie w Stambule NATO zostanie poszerzone o siedem kolejnych państw tego regionu.

Wydarzenia te nie byłyby możliwe, gdyby nie ogromne polityczne doświadczenie, wizjonerstwo i przyjaźń, jaką Javier Solana obdarzył nasz kraj, naszych rodaków, tą część Europy. Położył wielkie zasługi na rzecz otwarcia przed Polską drzwi do NATO, a teraz pomagał nam w otwieraniu drzwi do Zjednoczonej Europy. Zawsze dawał się poznać jako znakomity negocjator, organizator, człowiek wizji, człowiek pracy, ale też wielkiej skromności.

Polska wiele zawdzięcza Javierowi Solanie. Zabiegał o umocowanie Polski w strukturach europejskich i euroatlantyckich. Przekonywał sceptyków, rozwiewał wątpliwości, prostował krętą drogę do demokratycznej, otwartej Europy nowej demokratycznej Polsce.

Cieszę się, że działalność i dorobek naukowy Javiera Solany docenił właśnie Uniwersytet we Wrocławiu. Miasto to reprezentuje sobą ogromny dorobek kilku europejskich narodów, odnowiony dzisiaj siłą tolerancji, wzajemnego przebaczenia i porozumienia.

Javier Solana zawsze promował przekonanie, że różnorodność w Europie jest potęgą, gdy jest chroniona, rozwijana i przekazywana z pokolenia na pokolenie na równoprawnych zasadach.

To wtedy ma ona szansę stać się powodem naszej wspólnej europejskiej radości i dumy.

Składam Javierowi Solanie moje serdeczne gratulacje i wyrazy uznania z okazji otrzymania tytułu doktora honorowego nadanego przez Uniwersytet Wrocławski. To wysokie



wyróżnienie jest wyrazem szacunku dla osiągnięć w działalności publicznej. I życzę Tobie Javier satysfakcji i poczucia zawodowego życiowego sukcesu. Dziękuję za wielkie dokonania, przesyłam życzenia dobrego zdrowia oraz wielu dalszych sukcesów.

A Uniwersytetowi Wrocławskiemu z okazji rozpoczęcia roku akademickiego życzę nowych wielkich dokonań, całemu środowisku uczelni warunków do dobrej owocnej pracy. Studentom pierwszego roku sukcesów i ukończenia studiów. Wszystko to, co dzieje się tutaj, będzie służyć Wspólnej Europie i Polsce, która do tej Europy wstępuje. Życzę Jego Magnificencji Rektorowi, wykładowcom i studentom oraz całej społeczności akademickiej pomyślności. Niech ten nowy rok akademicki, rok przystąpienia Polski do Unii Europejskiej będzie dla Was czasem wyjątkowej szczęśliwości, wyjątkowych sukcesów.

Aleksander Kwaśniewski  
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

## UHONOROWANIE LAUREATÓW ŻŁOTEGO MEDALU UNIWERSYTETU WROCLAWSKIEGO

Senat Uniwersytetu Wrocławskiego, w uznaniu szczególných zasług na rzecz naszej uczelni, wyróżnił Żłotym Medalem Uniwersytetu Wrocławskiego następujące osoby:



• prof. Hanę Voisine-Jechową – historyka literatury, badaczkę literatur słowiańskich, prof. Uniwersytetu Paryż – Sorbona;



• prof. Romana Dudę, rektora Uniwersytetu Wrocławskiego w kadencji 1995-1999;



• Krzysztofa Mroziewicza, twórcę i moderatora Międzynarodowego Klubu Dyskusyjnego „Polityki” w Uniwersytecie Wrocławskim;



• dr. Jana Sadlaka, dyrektora Europejskiego Centrum Szkolnictwa Wyższego UNESCO;



• dr. Petera Ohra, konsula generalnego Republiki Federalnej Niemiec;



• prof. Andrzeja Wiktora, byłego długoletniego dyrektora Muzeum Przyrodniczego.

### IMMATRYKULACJA STUDENTÓW I ROKU PRZEZ PROREKTOR PROF. KRYSZTOFĘ GABRYJELSKĄ

Magnificencjo,  
Czcigodny Doktorze Honorowy,  
Wysoki Senacie,  
Szanowni Państwo

Pozwólcie Państwo, że przedstawię dzisiaj najlepszych z naszych studentów, jeszcze w tej chwili przed immatrykulacją, za chwilę jako członków naszej społeczności.

Wybraliśmy tylko nielicznych spośród tych, którzy zasługiwali na przedstawienie.

Szanowni młodzi, zdolni, utalentowani, pracownicy nasi koledzy. Cieszymy się bardzo z tego, że wybraliście nas. Chcielibyśmy nie zawieść waszej nadziei. W szczególnym dniu, i tak bogatym dniu, szczególnym dla was, dlatego że zaczynacie ważny etap w waszym życiu. Oby był owocny, szczęśliwy, radosny. Stanowicie ozdobę Uniwersytetu i jego radość, uśmiech i promień, nawet w najbardziej pochmurnym dniu. Mam dla was jeszcze bardzo dużo ciepłych słów, ale wiecie, że przystoi nam pokora dzisiaj, w tak szczególnym dniu, gdzie tak wielu mamy wspaniałych gości. Powiem tylko, że w tak szczególnym dniu należy się nam wszystkim wypo-

wiedzieć jakieś życzenie. Wasze życzenia pozostaną w waszych sercach. Chciałabym życzyć nam, i wam też, żeby nam się udało jak najszybciej ze sobą zaprzyjaźnić.



Studentka I roku anglistyki, Gabriela Katarzyńska odbiera indeks

## SŁOWO PRZEWODNICZĄCEGO SAMORZĄDU STUDENCKIEGO UW. JACKA RAWECKIEGO

Magnificencjo,  
Pani Rektor, Panowie Rektorzy,  
Panie i Panowie Dziekani i Prodziekani,  
Panie i Panowie Profesorowie,  
Szanowni Studenci i Goście,  
Panie Profesorze Solana

W imieniu społeczności studenckiej witam Pana i szanownych gości w progach Uniwersytetu Wrocławskiego.

W tej pięknej Auli odbywa się kolejna już inauguracja roku akademickiego. Dzisiejsze spotkanie ma charakter niezwykły. Właśnie dzisiaj wręczono Panu tytuł doktora honoris causa trzystuletniej już uczelni. Tym samym stanął Pan obok wielu znakomitości w ten sposób wyróżnionych.

Wrocławscy studenci znają Pana jako wielkiego przyjaciela Polski. W tym jakże uroczystym dniu chcę Panu podziękować za wszystko co dotychczas uczynił Pan dla naszego kraju, oraz prosić o dalsze wsparcie Polski na arenie międzynarodowej.

Polacy niejednokrotnie pokazywali, że można na nich liczyć. Zapewniam Pana, że młode pokolenie Polaków będzie za kilka lat równie lojalnym, ale i bardzo wymagającym partnerem w dyskusjach o przyszłości Europy czy świata.

Gratuluje Panu wyróżnienia. Proszę pamiętać o Polsce. Proszę pamiętać o Wrocławiu i naszej uczelni. Proszę pamiętać wreszcie o młodych Polakach, którzy niebawem będą współstanowić o polskiej i europejskiej polityce.

W imieniu społeczności studenckiej chciałem pogratulować również Pani i Panom, którzy dzisiaj zostali odznaczeni Złotym Medalem Uniwersytetu Wrocławskiego.

Wasz dorobek naukowy i intelektualny jest powszechnie znany. To dzięki Wam Wrocław i Dolny Śląsk staje się miastem i regionem znanym nie tylko w Polsce. To dzięki Wam wreszcie nasze miasto zyskuje obraz miejsca o wielu możliwościach. Wasze dokonania sprawiają, że współpraca w tym tyglu kulturowym staje się coraz lepsza.

Za to wszystko chciałem Państwu podziękować w imieniu wrocławian, Dolnoślązaków, w imieniu wszystkich studentów Uniwersytetu Wrocławskiego.

Gratuluje Państwu wyróżnienia.

Witam również studentów. Czeka nas kolejny rok często żmudnej pracy. Ale jak wiadomo studia to nie tylko ciężka praca. Studia to czas zawierania nowych znajomości, które

często trwają przez całe życie. Studia wreszcie to okres świetnej zabawy.

Witam szczególnie studentów I roku. Rozpoczyna się dla was nowy etap w życiu. Gratuluje wam wyboru uczelni i zapewniam, że czas spędzony w jej murach nie będzie czasem straconym. Wszystko, czego się tu nauczycie, będzie procentować w przyszłym życiu.

Życzę wam, abyście spotkali się w tej Auli za pięć lat i odebrali swoje dyplomy.

Powodzenia.



foto: Maciej Dąbrowski

## WYKŁAD INAUGURACYJNY WYGŁOSIŁ PROF. JANUSZ TRZCIŃSKI

Konstytucja dla Europy

1. Współczesna myśl stworzenia Konstytucji Europejskiej, jako aktu ściślejszego integrującego państwa Europy, pojawiła się w dyskusji publicznej w połowie lat 80., gdy po przyjęciu w 1984 r. projektu Traktatu o Unii Europejskiej, wobec rodzących się wątpliwości wokół kształtu organizacyjnego przyszłej Unii i relacji Unii z państwami członkowskimi, powołano dwa komitety mające za zadanie przedstawienie odpowiedzi na następujące zagadnienia: a) Europa obywateli (czy tylko Europa państw) i b) reforma instytucji europejskich. Zagadnienia te następnie w rozwiniętej formie znalazły swoje odbicie w rozwiązaniach Traktatów z Maastricht, Amsterdamu i Nicei [oraz] w ustaleniach Konferencji Międzyrządowej z 1996 r.

Niemalą rolę w decyzji o uchwaleniu Konstytucji Europejskiej odegrało przyjęcie w 2000 r. Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Moim zdaniem fakt ten przesądził o tym, że Unia powinna mieć własną konstytucję. Problemem dyskutowanym aż do czasu decyzji z Laecken był dylemat: czy ograniczyć Konstytucję do Karty Praw Podstawowych i nadać jej walor dokumentu prawnego, czy też wyjść poza tę koncepcję i stworzyć Konstytucję Unii Europejskiej o szerszej treści, której Karta Praw byłaby istotnym fragmentem.

To drugie rozwiązanie stawiało, nie wprost, ale pośrednio, dwa zasadnicze pytania, a mianowicie: a) czy przyszła Unia Europejska ma być zracjonalizowaną formą dotychczasowej Unii, czy też może należało zmierzać do ukształtowania Unii Europejskiej jako związku państw o charakterze federacji lub konfederacji państw, b) czy w związku z tym przyszła Konstytucja Unii Europejskiej ma być bardziej formą traktatu międzynarodowego czy może konstytucją Unii jako struktury państwowej (konstytucją państwa) i w ten sposób zbliżoną w swoich rozwiązaniach co do formy i treści do konstytucji narodowych. To myślenie, oparte na skrajnościach – albo traktat, albo konstytucja według wyobrażeń konstytucji państwa federalnego, jeszcze tym razem zwyciężyło co do istoty, choć tak przecież nie musi być w przyszłości, czego zwiastunem są niektóre rozwiązania przyjęte w projekcie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy przedstawionym w Salonikach przez przewodniczącego Konwentu do Spraw przyszłości Unii Europejskiej Valery'ego Giscarda d'Estaing.

2. Cały bagaż dyskusji i różnorodności państw wokół koncepcji Konstytucji Europejskiej przeniesiony został do Nicei, a później w konsekwencji na posiedzenie Rady Europejskiej w 2001 r. w Laecken. To w Deklaracji z Laecken znajdujemy

bezpośrednie inspiracje w sprawie kierunków ukształtowania przyszłej Unii Europejskiej, a także ukształtowania przyszłego dokumentu, który miałyby organizować Unię na najbliższą przyszłość, tak co do formy tego dokumentu, jak i co do jego treści. Zadanie to zostało powierzone przez Radę Europejską Konwentowi do spraw przyszłości Unii Europejskiej (dalej Konwent Europejski).

Warto przypomnieć zadania postawione w Deklaracji z Laecken Konwentowi Europejskiemu, także po to, aby odpowiedzieć na pytanie, w jakim stopniu Konwent Europejski zrealizował postawione przed nim cele.

Punktem wyjścia Deklaracji z Laecken było podsumowanie dotychczasowych 50 lat funkcjonowania Wspólnoty Europejskiej. Ocena tego podsumowania wypadła pozytywnie, co oznaczało, że reforma Unii Europejskiej zmierzać ma po linię ewolucji. Nie zaproponowano rozwiązań rewolucyjnych, w szczególności nie rekomendowano przekształcenia Unii tak dalece, aby miał powstać nowy organizm państwowy, po prostu nowe państwo.

Konwentowi Europejskiemu przedstawiono trzy cele przyszłej Unii Europejskiej i postawiono w tych ramach wiele pytań. Tymi celami było: a) przybliżenie obywateli Unii do projektu europejskiego i instytucji europejskich, b) budowa życia politycznego i europejskiej przestrzeni politycznej w poszerzonej Unii, c) uczynienie z Unii czynnika stabilizacji i modelu w nowym porządku światowym.

Pytania będące jednocześnie zadaniami postawionymi w Deklaracji z Laecken Konwentowi Europejskiemu można opisać następująco:

- lepszy rozdział kompetencji pomiędzy Unią Europejską a państwami członkowskimi,
- połączenie dotychczasowych traktatów w jednym i przyznanie Unii Europejskiej osobowości prawnej,
- uproszczenie instrumentów działania Unii,
- więcej demokracji, przejrzystości i skuteczności Unii Europejskiej przede wszystkim poprzez rozwój form udziału parlamentów narodowych w legitymizowaniu projektu europejskiego, poprzez uproszczenie procesów decyzyjnych i poprzez uczynienie funkcjonowania instytucji europejskich (organów Unii) bardziej przejrzystymi i bardziej zrozumiałymi dla obywateli Unii,
- ustanowienie niezbędnych środków dla ulepszenia struktury i wzmocnienia roli każdej z trzech instytucji (organów) Unii (Parlament Europejski, Rada Europejska, Komisja Europejska), mając na uwadze w szczególności konsekwencje rozszerzenia Unii.

Deklaracja z Laecken obok pytania o połączenie traktatów postawiła także pytanie o uproszczenie i przeorganizowanie traktatów, tak aby otrzymać jeden tekst, który miałby być według słów Deklaracji „Konstytucją dla obywateli europejskich”.

Jeszcze przed uchwaleniem wstępnego projektu Konstytucji Europejskiej przyjęło się mówić o niej jako o Traktacie Konstytucyjnym. Określenia tego używano także w oficjalnych dokumentach Konwentu Europejskiego.

3. Ogłoszony 28 X 2002 r. wstępny projekt Traktatu Konstytucyjnego oficjalnie zatytułowany został „Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy”. Od strony formy i treści zarysowane zostały w nim zasadnicze rozwiązania przyszłej Konstytucji Europejskiej. Rozpowszechniany był w Konwencie Europejskim przy piśmie Prezydium Konwentu jako „Traktat Konstytucyjny”. Każdy z dwóch wyrazów użytych dla oznaczenia tego dokumentu jest równie ważny – tak wyraz „Traktat” jak i „Konstytucyjny”. Do zagadnienia tego jeszcze powrócę. W tym miejscu powiem jedynie, że oficjalna nazwa wstępnego projektu Konstytucji, jak i zasadnicze treści w niej zaproponowane w zasadzie rozwiązały niepokoje związane z dyskusją o utworzeniu z Unii Europejskiej jakiejś formy państwa, np. federacji. Piszę „w zasadzie”, bowiem we wstępnym projekcie Traktatu Konstytucyjnego obok formuły, że tworzy się Unię Europejską były sformułowania do wyboru, że tworzy się „Stany Zjednoczone Europy” lub „Zjednoczoną Europę” (art. 1). Był też pomysł o powołaniu organu nazywanego „Kongresem Narodów Europy” (art. 19). Długo dyskutowano, także przy udziale prasy europejskiej, o instytucji Prezydenta Unii Europejskiej, który równocześnie byłby przewodniczącym Rady Europejskiej.

Powyższe propozycje zgłoszone nie tylko jako test popularności idei federalizmu w Konwencie zostały ostatecznie pominięte. Świadczy jednak o tym, że myśl o Unii Europejskiej jako federacji państw mogła mieć swoich zwolenników.

Według wstępnego projektu Konstytucja Europejska miała składać się z trzech części: I – struktura konstytucyjna, II – polityki Unii i ich realizacja, III – postanowienia ogólne i końcowe. Karta Praw Podstawowych według tej koncepcji miałyby być elementem części I Konstytucji. Całość dokumentu poprzedzona byłaby preambułą.

4. W wyniku prac Konwentu Europejskiego opracowany został ostateczny projekt Konstytucji Europejskiej przedstawiony następnie przez przewodniczącego Konwentu Valéry'ego Giscarda d'Estaing Radzie Europejskiej w Salonikach 20 VI 2003 r. Oficjalna nazwa dokumentu końcowego przygotowanego przez Konwent Europejski brzmi „Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy” i jest odbiciem przyjęcia określonej koncepcji organizacyjnej Unii Europejskiej jako podmiotu prawa międzynarodowego otwartego dla państw europejskich. Należy przyjąć, że forma dokumentu końcowego jest wótorna wobec koncepcji Unii, której konstytucja nie definiuje uznając, że jest pojęciem zastanym, znanym, formą organizacyjną kontynuowaną.

Art. 1 Traktatu konstytucyjnego deklaruje ustanowienie Unii w następujący sposób: „Kierując się wolą obywateli i państw Europy budowania wspólnej przyszłości, niniejsza Konstytucja ustanawia Unię Europejską, której państwa członkowskie przekazują kompetencje w celu osiągnięcia ich wspólnych celów. Unia koordynuje polityki Państw członkowskich zmierzające do osiągnięcia tych celów oraz wykonuje w sposób wspólnotowy kompetencje przekazane jej przez te państwa”. W ten sposób odrzucono wszelkie idee federalistyczne w różnych odmianach obecne w dyskusji nad Konstytucją



foto: Maciej Dąbrowski

w Konwencji. Zrezygnowano nawet z określenia, które było w pierwotnym projekcie o tym, że niektóre wspólne kompetencje Unii, z zachowaniem narodowych tożsamości państw, wykonywane będą według metody federalnej i zastąpiono je innym określeniem, a mianowicie „metodą wspólnotową”. Nie jest to zwykła gra słów. Za zmianą tego określenia kryją się poważne konsekwencje dla statusu państw członkowskich w ramach Unii Europejskiej.

Wyraz „Traktat” w tym kontekście ma podkreślać prawnomiędzynarodowy charakter umowy tworzącej Unię ze wszystkimi konsekwencjami dla zachowania suwerenności i odrębności państw przystępujących do traktatu, a w tym możliwości wypowiedzenia traktatu i wystąpienia z Unii.

Wyraz „konstytucyjny” (w odniesieniu do traktatu) jest sygnałem, że od teraz będziemy mieć do czynienia z jednym Traktatem, w miejsce wielu, i że następuje zmiana dotychczasowej formy organizacyjnej w kierunku większej spójności i unifikacji, której granicę wyznacza suwerenna wola państw wyrażona w Traktacie.

Przy takim rozumieniu pojęcia „Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy”, a więc przy takim rozumieniu pojęcia „Konstytucja Europejska”, należy odrzucić bezpośrednie skojarzenia z konstytucjami państw narodowych.

5. Co się tyczy struktury Konstytucji Europejskiej, to zawiera ona preambułę i 4 części o wyraźnie zarysowanej treści.

Wstęp, któremu w dyskusjach w Polsce nad Konstytucją przypisywano zbyt duże znaczenie, jest wyrazem kompromisu. O jego treści przesądziło jednak stanowisko większości. Kompromis polega w tym przypadku nie na tym, co jest w treści preambuły zawarte, lecz na tym, czego w niej nie ma. W swojej treści preambuła zawiera:

Odwołanie się do historii cywilizacji europejskiej i wartości dla niej charakterystycznych; przypomnienie znaczenia centralnej i nadrzędnej roli jednostki i jej wolności oraz praw w życiu społecznym Unii, podkreślenie przekonania, iż zjednoczona Europa najlepiej zapewni postęp cywilizacyjny i dobrobyt narodów Europy z zachowaniem ich tożsamości i historii i że Europa zjednoczona w swej różnorodności stanie się „wyjątkowym obszarem ludzkiej nadziei”.

Ale najważniejsze w preambule jest skromne zdanie otwierające tekst, będące mottom Konstytucji. Jest to zdanie wzięte z „Wojny peloponeskiej” Tukidydesa: „Nasz ustroj polityczny nazywa się demokracją, ponieważ opiera się na większości obywateli, a nie na mniejszości”.

Nie będę rozwijał myśli zawartej w tym skromnym zdaniu. Powiem tylko, że właśnie ta zasada ustrojowa, zasada demokracji legła u podstaw wielu istotnych rozwiązań ustrojowych omawianej Konstytucji Europejskiej także na poziomie podejmowania decyzji w ramach Unii. I jeśli ktoś zapytałby mnie – a prawnicy często mają takie rozterki – jaki walor prawny ma preambuła, to odpowiedziałbym, że na pewno nie można tej cechy odmówić cytowanemu zdaniu z Tukidydesa.

Część I Konstytucji Europejskiej opisuje zasady i wartości, na których zbudowana jest Unia Europejska, relacje pomiędzy Unią a państwami członkowskimi, instytucje Unii i organy doradcze Unii, podział kompetencji pomiędzy Unią a państwami członkowskimi oraz sposób ich wykonania, procedury głosowania, zagadnienia prawa unijnego, wreszcie wstąpienie i wystąpienie z Unii Europejskiej.

Część II – to inkorporowana w całości do Konstytucji Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej przyjęta w 2000 r. i mająca dotąd status dokumentu politycznego. Spośród różnych wariantów włączenia Karty do Konstytucji przyjęto ten, który znalazł najsilniejsze poparcie i rekomendację „Grupy Roboczej”, aby uczynić z Karty część integralną Konstytucji Europejskiej i nadać jej w ten sposób niewątpliwą walor prawny. Przyjęto też zasadę, że Karta nie będzie poprawiana. Ostatecznie tak się stało, z jednym wyjątkiem, otóż znolizowano art. 52 Karty w ten sposób, iż osłabiono znaczenie prawne niektórych jej postanowień, a konkretnie postanowień regulujących prawa ekonomiczne i społeczne obywateli Unii, którym nadano w Karcie status zasad (*principles*) w odróżnieniu od praw podmiotowych (*rights*).

Część III, najobszerniejsza część Konstytucji, jest unifikacją postanowień dotychczasowych traktatów w jeden tekst. W ten sposób zrealizowano postulat Deklaracji z Laeken o uproszczeniu traktatów, uczynieniu z nich jednego doku-





mentu, czytelnego nie tylko dla wtajemniczonych, lecz także dla obywateli Unii. To, co charakteryzuje tę część Konstytucji, to przede wszystkim to, że jest to najbardziej traktatowa część całego dokumentu, przesądzająca o Konstytucji Europejskiej jako o Traktacie międzynarodowym. Nadto, że w stosunku do zakresu materii poprzednich traktatów Konstytucja Europejska zrobiła dalszy krok w rozszerzaniu materii traktatowej poza dotychczas dominujące zagadnienia materii gospodarczej, czyniąc z Unii Europejskiej związek także o charakterze politycznym.

Przedmiotem regulacji tej części Konstytucji Europejskiej są takie zagadnienia, jak: rynek wewnętrzny, ekonomia i polityka pieniężna, zatrudnienie, polityka socjalna, środowisko, transport; zagadnienie bezpieczeństwa granic, współpraca w sprawach wymiaru sprawiedliwości, współpraca policyjna; ochrona zdrowia, kultura, edukacja, a także szczegółowe postanowienia dotyczące instytucji Unii i jej organów pomocniczych, a więc postanowienia mające związek z częścią I Konstytucji.

Rozbudowane jak widać zostały postanowienia o wspólnej polityce zagranicznej oraz współpracy Unii na arenie międzynarodowej jako podmiotu prawa (Unia jako osoba prawna), a także postanowienia odnoszące się do wspólnej polityki w obszarze obronności, współpracy policji, ochrony granic oraz współpracy wymiaru sprawiedliwości.

Wreszcie część IV Konstytucji. Zawiera przepisy ogólne, przejściowe i końcowe, a wśród nich postanowienia dodane do tekstu w ostatnim etapie prac Konwentu o symbolach Unii Europejskiej – tzn. o fladze, hymnie, zawołaniu, walucie i dniu świątecznym. Zwykle są to symbole charakterystyczne dla konstytucji państw narodowych.

Ogólnie o strukturze Traktatu ustanawiającego Konstytucję Europejską można by powiedzieć, że nie jest to klasyczna struktura Traktatu międzynarodowego, ale przecież jeszcze mniej przypomina strukturę konstytucji państwa.

6. Obecnie przejdę do krótkiej charakterystyki treści Konstytucji z zachowaniem tej perspektywy spraw, którą założyłem na początku wykładu, a mianowicie czy ostatecznie mamy do czynienia z Traktatem, czy Konstytucją kreującą nową formę państwa. Zagadnienie to w Polsce wyznacza linię pomiędzy zwolennikami i przeciwnikami Unii Europejskiej.

a. W części I Konstytucji (art. 2) określone są wartości, na których opiera się Unia i państwa członkowskie, a także cele Unii (art. 3) oraz zasady, na podstawie których zbudowany jest ustroj Unii i jej funkcjonowanie. O tym zagadnieniu chciałbym kilka słów powiedzieć. Owe zasady podstawowe Konstytucji Europejskiej, które można wyczytać z tekstu Konstytucji to: zasada pomocniczości (subsydiarności), zasada solidarności, zasada proporcjonalności, zasada lojalnej współpracy państw członkowskich w ramach Unii oraz zasada demokracji wyrażająca się we wzmocnieniu roli obywateli Unii w kształtowaniu decyzji Unii oraz wzmocnieniu roli Parlamentu Europejskiego wśród instytucji Unii oraz wzmocnieniu znaczenia parlamentów narodowych w procesie kodecycji.

Wymienione zasady to klasyczne zasady traktatowe różniące się od zasad podstawowych ustroju państw narodowych formułowanych w ich konstytucjach, do których zalicza się: zasadę suwerenności narodu, zasadę podziału władzy i zasadę przedstawicielstwa. Dla zilustrowania różnic pod tym względem pomiędzy Konstytucją Europejską a konstytucją narodową weźmy przykład organizacji organów państwa i instytucji (organów) Unii Europejskiej.

System organów państwa we współczesnych demokracjach zbudowany jest w oparciu o trójpodział władzy według formuły – organy władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej.

Instytucje Unii Europejskiej, podobnie jak w poprzednich traktatach, to: Parlament Europejski, Rada Europejska, Komisja Europejska, Rada Ministrów (Rada Unii Europejskiej) i Europejski Trybunał Sprawiedliwości, a podział kompetencji pomiędzy nimi wcale nie jest oparty o kryterium stanowienia prawa i wykonania prawa. I jakkolwiek rola i znaczenie Parlamentu Europejskiego wzrosły w stosunku do sytuacji opisanej w poprzednich traktatach,

to przecież Parlamentu Europejskiego nie można nazwać organem prawodawczym. Prawo stanowienia ustaw europejskich i ramowych ustaw europejskich (co odpowiada dzisiejszym rozporządzeniom i dyrektywom) będzie miał Parlament Europejski wspólnie z Radą Ministrów na wniosek Komisji Europejskiej.

b. Budowa systemu instytucji Unii Europejskiej w Konstytucji Europejskiej jest tak ukształtowana, aby zapewnić w podejmowaniu decyzji równowagę pomiędzy interesami narodowymi z jednej strony i ponadnarodowymi z drugiej. Ponadnarodowe (wspólnotowe) interesy w Unii reprezentuje Komisja Europejska, Parlament Europejski i Europejski Trybunał Sprawiedliwości. Interesy narodowe (poszczególnych rządów) reprezentuje Rada Europejska i Rada Ministrów.

Oceniając Traktat Konstytucyjny z tego punktu widzenia wypada powiedzieć, że w porównaniu z sytuacją poprzednią nastąpił wzrost metody wspólnotowej podejmowania decyzji, w pewnym okresie dyskusji w Konwencie nazywanej nawet metodą federacyjną. W ślad za tym poszerzony został krąg spraw podejmowanych większością kwalifikowaną, będącą kombinacją bezwzględnej większości państw (co najmniej 13 z 25) i większości kwalifikowanej 3/5 ogółu obywateli państw Unii Europejskiej.

Ta decyzja pociągnęła za sobą ograniczenie kręgu spraw podejmowanych jednomyślnie przez państwa członkowskie. Znaczną liczbę decyzji podejmowanych jednomyślnie jednak zachowano np. dla spraw podatków i zatrudnienia, polityki zagranicznej, polityki obronnej, spraw bezpieczeństwa wewnętrznego, pomocy i polityki społecznej. Otwarto też nowe obszary spraw, w których możliwe będzie veto, np. ustanowienie urzędu Prokuratora Europejskiego.

Realizując cele wyznaczonej w Laecken demokracji życia społecznego w ramach Unii Konstytucja wzmacnia znaczenie społeczności państw członkowskich poprzez uwzględnienie ostatecznie przy głosowaniach także liczebności obywateli Unii Europejskiej, co jest odejściem od ustaleń Traktatu Nicejskiego i na razie jest oceniane jako rozwiązanie niekorzystne dla Polski. Wzmocniono też, jak już o tym była mowa, znaczenie parlamentów narodowych w procesie wypracowywania decyzji przez Parlament Europejski. Poszerzono również kompetencje Parlamentu Europejskiego przy podejmowaniu decyzji unijnych. Przypomnijmy, że Konstytucja poszerzyła kompetencje kodecycyjne (*co-decision*) Parlamentu Europejskiego o 35 nowych przykładów zawartych w części III Konstytucji. Rozszerzyła także jego kompetencje na nowe obszary kooperacji w sprawach sądowniczych, policyjnych. Konstytucja rozszerzyła też kompetencje Parlamentu Europejskiego w obszarach polityki rolnej i polityki socjalnej.

Jak już była o tym mowa, Konstytucja Europejska, gdy idzie o system instytucji Unii Europejskiej, w swoich zasadniczych rozwiązaniach bazuje na dotychczasowych ustaleniach. Wprowadziła jednak także i pewne nowe rozwiązania, choć przecież nie wszystkie spośród proponowanych w trakcie prac Konwentu. Nowe rozwiązania wprowadzono tak w sferze struktury organizacyjnej Unii, jak i w zakresie materii spraw rozstrzyganych w Unii. Do zakresu spraw rozstrzyganych w Unii zostały dostosowane kategorie kompetencji, tzn. kompetencje wyłączne Unii i kompetencje dzielone (z państwami członkowskimi). Zawsze przy zastosowaniu zasady subsydiarności. Reszta spraw nie wymienionych w jednej z tych kategorii kompetencji należy do suwerennych praw państw członkowskich.

W porównaniu ze stanem dotychczasowym Konstytucja Europejska wzmacnia nie tylko pozycję Parlamentu Europejskiego, ale także pozycję Komisji Europejskiej, a przede wszystkim jej przewodniczącego, przed którym komisarze będą ponosić odpowiedzialność polityczną.

Wprowadzono do Traktatu Konstytucyjnego zmianę, gdy idzie o organizację Rady Europejskiej i zasadę prezydencji (art. 20 i 21). Przede wszystkim demonstruje się to w powołaniu instytucji Przewodniczącego Rady Europejskiej i ustaleniu jego 2<sup>1/2</sup>-rocznej kadencji. Warto tu przypomnieć jako charakterystyczną dla oceny Konstytucji Europejskiej

dyskusję w łonie Konwentu na temat instytucji przewodniczącego Rady Europejskiej. Otóż w trakcie dyskusji odrzucono dwie skrajne propozycje: z jednej strony prezydenta Unii Europejskiej, z drugiej *chairmana* Rady Europejskiej, o kompetencjach tylko wewnątrzorganizacyjnych w Radzie Europejskiej. Wybrano ostatecznie instytucję pośrednią, Przewodniczącego Rady Europejskiej o kompetencjach nie tylko wewnątrzorganizacyjnych.

Pewne zmiany, gdy idzie o ustrój wewnętrzny Unii Europejskiej, nastąpią także w organizacji Rady Ministrów (odpowiednik obecnej Rady Unii Europejskiej) art. 22 i 23. Przede wszystkim mam na uwadze ustanowione przez Konstytucję tzw. formacje Rady Ministrów, czyli formy, w których Rada Ministrów może wykonywać swoje funkcje. Rada Ministrów może działać jako Rada Spraw Ogólnych, Rada Spraw Legislacyjnych i Rada Spraw Zagranicznych. Tej ostatniej przewodniczyć będzie Minister Spraw Zagranicznych Unii. Innym formacjom Rady Ministrów przewodniczyć będzie na zasadzie rotacji przedstawiciel rządu państwa członkowskiego w Radzie Ministrów.

Wreszcie nowością będzie wspomniany Minister Spraw Zagranicznych powoływany przez Radę Europejską za zgodą przewodniczącego Komisji Europejskiej. Będzie on jednocześnie wiceprzewodniczącym Komisji Europejskiej tworzącym wraz z komisarzami Unii Komisję Europejską.

Komisja Europejska, jak pokazuje analiza kompetencji poszczególnych instytucji Unii, nadal pozostanie organem będącym centrum wykonawczym wśród instytucji Unii. Skład Komisji Europejskiej po wielu dyskusjach ostatecznie został ukształtowany w stopniu tak kompromisowym, że dla wielu niezrozumiałe. Uwaga ta odnosi się do dwóch kategorii komisarzy, z których 13 będzie posiadało prawo głosu, a 15 – nie oraz do liczenia ich kadencji, a więc do rotacji w ramach 13 komisarzy tworzących wraz z przewodniczącym Komisji i jego zastępcą tzw. Kolegium (art. 25 ust. 3 pkt a).

7. Uogólniając spostrzeżenia odnośnie do instytucji Unii Europejskiej można by powiedzieć, że przy zachowaniu interesów państw członkowskich i ich suwerenności, wzmocniono instytucje reprezentujące przede wszystkim interesy Unii, tzn. Komisję Europejską i Parlament Europejski, a także w większym niż dotąd stopniu związane funkcjonalnie Komisję Europejską i Parlament Europejski z Radą Europejską i Radą Ministrów. Rozszerzono też zakres materii, w których właściwe będą organy Unii. Choć jeszcze nadal dominować będą materie gospodarcze jako łączące państwa członkowskie, to przecież stopniowe rozszerzenie wspólnych działań na zagadnienia polityki zagranicznej, obronnej, ścigania przestępstw i wymiaru sprawiedliwości – wskazuje na możliwość przyszłego kierunku rozwoju Unii Europejskiej jako struktury nie tylko gospodarczej, ale także politycznej. Wspólne obywatelstwo Unii Europejskiej, wspólny pieniądź, wspólne symbole Unii – hymn, flaga, godło obok innych czynników wcześniej już opisanych (jak choćby poszerzenie obszaru głosowań większością kwalifikowaną) mogą tej tendencji integracyjnej sprzyjać. Na razie bardziej w płaszczyźnie funkcjonalnej aniżeli organizacyjnej. Czy tak się stanie, czy integracja Unii będzie postępować w kierunku wytworzenia jakiejś formy państwa – pokaże przyszłość, zależna przecież od woli suwerennych państw i narodów. Zaprezentowany projekt Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy jest wynikiem kompromisu osiągniętego w Konwencji. Jak to bywa z kompromisami – zawsze wymagają pewnych ustępstw, a nawet poświęceń, które często tylko na początku wspólnej drogi wydają się trudne. O Konstytucji Europejskiej można by powiedzieć, że została stworzona na miarę aktualnych wyobrażeń jej twórców o tym, co już jest możliwe do osiągnięcia w stosunkach pomiędzy państwami w granicach rozszerzającej się Unii Europejskiej. Trzeba też mieć nadzieję, że procesy związane z przyjęciem Konstytucji Europejskiej i jej ratyfikacją nie naruszają samej idei integracji Europy i rozszerzania Unii Europejskiej.

## JUBILEUSZ 50-LECIA STUDIUM PRAKTYCZNEJ NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH

Złoty jubileusz istnienia Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych w Uniwersytecie Wrocławskim świętowany był 23 września w Auli Leopoldyńskiej.

Złote gody naszych lektorów zasługują na docenienie – mówił JM Rektor prof. Zdzisław Latajka, otwierając uroczystość. – To półwiecze było dla wielu z nas tu obecnych, choćby przez krótki czas, naszą wspólną drogą. Każdy z nas zachowuje zapewne w wdzięcznej pamięci te chwile, gdy spotkał się z lektorami i grupą ćwiczeniową podczas zajęć w Studium. Uczestniczyłem w tych zajęciach i miałem zaszczyt i przyjemność, że zajęcia z języka rosyjskiego prowadził pan mgr Dymitr Czuchno, obecny dziś w Auli. Miło wspominać czasy lektoratu, mimo że z języka rosyjskiego nie byłem najlepszy, choć starałem się. Znajomość języków obcych jest obecnie koniecznością przy podejmowaniu pracy zawodowej. To Państwo otwierają okno na świat młodym ludziom, na świat komunikacji, literatury. W sposób mało widoczny prowadzą Państwo działalność na rzecz zbliżenia pomiędzy narodami, nauczając języków obcych. Za to wszystko pragnę w imieniu całej społeczności akademickiej Uniwersytetu Wrocławskiego podziękować byłym i obecnym pracownikom Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Bardzo Państwu za waszą działalność dziękuję. Życzę Państwu wszelkiej pomyślności w życiu osobistym, aby również Państwu dobrze pracowało się na Uniwersytecie, abyście mieli satysfakcję z wykonywanego zawodu, aby studenci chłonęli każde słowo, które przekazujecie im w trakcie zajęć. Bardzo serdecznie jeszcze raz Państwu dziękuję.

O historii Studium, rozwoju kadry nauczycielskiej, działalności dydaktycznej poza uczelnią, modelach nauczania języków obcych w latach 1953-2003 oraz perspektywach i zadaniach dydaktyki języków obcych mówiła w swoim wystąpieniu

mgr Teresa Zarych, od 1996 roku kierująca tą międzywydziałową jednostką.



for. Maciej Dąbrowski

W czasie uroczystości zasłużeni pracownicy Studium zostali uhonorowani Medalem Jubileuszowym Trzechsetlecia Uniwersytetu Wrocławskiego.

Posrebrzany Medal Jubileuszowy odebrali z rąk JM Rektora:

- dr Władysław Dubowski (emerytowany kierownik Studium w latach 1953-1984)
- mgr Gabriela Sorbian (zastępca kierownika Studium w latach 1975-1987, obecnie emerytowany kierownik Studium w latach 1987-1991)
- Klementyna Magnowska (kierownik Studium w latach 1991-1995)
- mgr Teresa Zarych (kierownik Studium od 1996 roku)
- mgr Irena Cesarz (kierownik zespołu języka angielskiego w latach 1991-1993 i od 1996-)
- mgr Elżbieta Kopeć (kierownik zespołu języka angielskiego w latach 1991-1993 i od 1996-)

Brązowy Medal Jubileuszowy otrzymali: mgr Stanisław Wilczyński, mgr Aleksander Marciniak, mgr Dymitr Juchymiak, mgr Danuta Kubiak, mgr Maria Małkiewicz, mgr Alina Maziarz.

Uroczystość uświetnił koncert Chóru „Gaudium” Uniwersytetu Wrocławskiego, pod batutą Alana Urbanka.

\* \* \*

Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych powstało w 1953 roku. Początkowo w Studium pracowało 11 lektorów w dwóch zespołach: neofilologicznym i języka rosyjskiego.

Obecnie Studium jako jednostka międzywydziałowa oferuje lektoraty z języków: angielskiego, francuskiego, niemieckiego, rosyjskiego, włoskiego, łacińskiego i greckiego na różnych poziomach zaawansowania, od podstawowego po zaawansowane – mówi mgr Teresa Zarych. Prowadzi je 78 pracowników dydaktycznych w 5 zespołach językowych. Zespół lektorów języka angielskiego skupia 35 nauczycieli, języka niemieckiego – 20, języka francuskiego i języka włoskiego – 8, języka łacińskiego i języka greckiego – 8 oraz języka rosyjskiego – 7. W tym roku akademickim studenci rozpoczęli naukę języka hiszpańskiego.

W lektoratach uczestniczy blisko 7000 słuchaczy studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i doktoranckich w 360 grupach ćwiczeniowych.

W Studium przeprowadzane są testy egzaminacyjne dla kandydatów na studia doktoranckie, doktorantów przed obroną pracy doktorskiej, studentów ubiegających się o zakwalifikowanie do programu Socrates-Erasmus.

Kadra akademicka Studium przygotowuje autorskie podręczniki, skrypty, materiały ćwiczeniowe. Podnosi kwalifikacje, uczestnicząc w konferencjach metodycznych, i współpracując m.in. z Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych, Alliance Française, Instytutem Filologii Angielskiej, Instytutem Filologii Klasycznej, Instytutem Goethego w Warszawie oraz Instytutem Kultury Włoskiej.

Od października 1991 roku funkcjonuje w Studium nowy model nauczania języków obcych, w którym początkowo przewidziano na naukę języków obcych 480 godzin, a od 1996 roku 300 godzin. Zwiększono liczbę godzin zajęć z 2 do 4 godzin tygodniowo. Wprowadzono testy kwalifikacyjne, na podstawie których tworzy się grupy ćwiczeniowe na różnym poziomie zaawansowania zgodnie z uchwałami Rad Wydziałów. Nowy system nauczania języków obcych zakłada podejście komunikacyjne, którego celem jest rozwijanie czterech podstawowych sprawności językowych: rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstu pisanego, komunikacji ustnej i pisania. Kształtowanie umiejętności językowych (leksykalnych i gramatycznych) odbywa się w korelacji z kierunkiem studiów na poziomach bardziej zaawansowanych. Lektorzy rozwijają u studentów nie tylko umiejętność czynnego posługiwania się językiem obcym w sytuacjach codziennej komunikacji, ale także przygotowują do odbioru tekstów literackich oraz rozumienia i przekładu tekstów popularnonaukowych zgodnie ze standardami kształcenia określonymi przez MENiS.

Dużo uwagi poświęca się również rozwijaniu kompetencji kulturowych, na co kładzie nacisk współczesna glottodydaktyka – podkreśla kierownik Studium. W nauczaniu języków obcych wykorzystuje się nowoczesne podręczniki, pomoce audiowizualne, telewizję satelitarną, prasę obcojęzyczną oraz materiały własne. Uaktualnia się ciągle programy nauczania, opracowuje testy zaliczeniowe, kwalifikacyjne i eksternistyczne.

W Studium jest 11 sal ćwiczeniowych, a 4 sale wyposażone są w sprzęt audiowizualny. Biblioteka Studium oferuje bogaty księgozbiór – 22 758 woluminów druków zwartych, 909 woluminów czasopism oraz liczącą ponad 700 egzemplarzy taśmotekę i wideotekę. Czytelnia i wypożyczalnia służy nie tylko uczestnikom lektoratów, ale i studentom zwłaszcza kierunków filologicznych. Należy dodać, że w tym roku udostępniono 10 260 woluminów oraz zanotowano ponad 6000 odwiedzin w czytelnii.

Kierująca ósmy rok Studium mgr Teresa Zarych uczy studentów języka łacińskiego. Pisała pracę u prof. Jerzego Łanowskiego.

kd

## Z BIBLIOTEKI UNIWERSYTECKIEJ

### AKTUALNOŚCI, OGŁOSZENIA, CIEKAWOSTKI

#### Potrzeby Uniwersytetu Wrocławskiego a możliwości systemu VIRTUA

Początek roku akademickiego to szczególnie „gorący okres” w życiu każdej biblioteki uczelnianej. Od 30 września br. w naszej Bibliotece Uniwersyteckiej przy ul. Szajnochy 7/8 trwają zapisy, prolongowanie kart bibliotecznycy i wypożyczanie książek studentom i pracownikom Uniwersytetu Wrocławskiego. Od listopada pojawiają się u nas również studenci i pracownicy innych wrocławskich uczelni. W chwili obecnej ruch jest jeszcze większy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Od 30.09.03 – 20.10.03 do Wypożyczalni Miejskowej zapisano już 2788 osób, podczas gdy w roku ubiegłym w okresie dłuższym, bo 30.09.02 – 31.10.02 zapisano 2660 osób.

System VIRTUA, który eksploatujemy od ubiegłego roku, z trudem radzi sobie z ogromnym obciążeniem, gdyż eksploatowana w obecnej chwili licencja sieciowa, umożliwiająca równoczesną pracę na 50 stanowiskach wewnątrzbibliotecznych i obsługę do 128 użytkowników zgłaszających się jednocześnie przez Internet – jest niedostateczna dla potrzeb

tak dużej uczelni jak Uniwersytet Wrocławski. W celu zapewnienia sprawnej obsługi UWr. wymagane jest podwojenie tych parametrów, co wiąże się z koniecznością uiszczenia opłat na poziomie ponad 65 tys. USD. Wydatek ten jest jednak nieunikniony, gdyż w przeciwnym razie przeciążony system odmówi posłużenia. W bieżącym roku akademickim udało się uniknąć awarii VIRTUI tylko dzięki zamontowaniu we wrześniu na serwerze Biblioteki specjalnej macierzy dyskowej, której zakup sfinansowany został przez władze rektorskie Uczelni. W godzinach szczególnego spiętrzenia zgłoszeń użytkowników – system bardzo wyraźnie spowalniał pracę, ale nie zatrzymał się.

(G.P.)

#### BUWr. przystąpiła do projektu CEE Master

W dniach 6-10 października br. dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej Grażyna Piotrowicz gościła w Bibliotece Narodowej Republiki Czeskiej w Pradze. Wizyta ta stała się okazją nie tylko do zapoznania się z funkcjonowaniem sławnego Klementinum, z którym BUWr. łączy wieloletnia umowa o wza-

jemnej współpracy, ale w jej efekcie zawarta została nowa umowa, dotycząca przystąpienia Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu do międzynarodowego projektu MASTER dla krajów Europy Środkowej i Wschodniej (Central East European MASTER – CEE Master).

Projekt dotyczy współtworzenia w języku XML (eXtensible Markup Language) katalogowej bazy online rękopisów, pochodzących z bibliotek krajów Europy Środkowej i Wschodniej.

## STAŻE, WIZYTY, KONFERENCJE

### Udział naszych bibliotekarzy w konferencji „Internet w bibliotekach”

W dniach 23-26 września br. odbyła się we Wrocławiu II międzynarodowa konferencja naukowa „Internet w bibliotekach – łączność, współpraca, digitalizacja”. Organizatorami konferencji byli: Komisja Wydawnictw Elektronicznych (KWE) przy Zarządzie Głównym Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Biblioteka Główna i OINT Politechniki Wrocławskiej, a współorganizatorami Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu i Biblioteka Narodowa w Warszawie.

Patronat honorowy objęli: Michał Jagiełło – dyrektor Biblioteki Narodowej, dr Adolf Juzwenko – dyrektor Zakładu Narodowego im. Ossolińskich oraz prof. Tadeusz Luty – rektor Politechniki Wrocławskiej. Obrady odbywały się w gmachu głównym Politechniki Wrocławskiej.

Tematyka konferencji koncentrowała się wokół problemów tworzenia zasobów elektronicznych oraz organizowania dostępu do nich poprzez sieci komputerowe. Do najważniejszych założeń programowych zaliczono następujące tematy: – wykorzystanie technologii teleinformatycznych w bibliotekach – dostęp do zasobów, – sieci komputerowe jako narzędzia współpracy między bibliotekami, – multimedialne centra informacji i internetowe biblioteki, – digitalizacja, elektroniczna książka i zasoby cyfrowe, – współpraca bibliotek, archiwów i muzeów w tworzeniu zasobów cyfrowych, – standardy digitalizacji zbiorów w kraju i za granicą, – koordynacja digitalizacji zbiorów na poziomie krajowym, – współpraca międzynarodowa w zakresie udostępniania zasobów cyfrowych.

Konferencja zgromadziła ok. 170 uczestników, głównie bibliotekarzy, ale także przedstawicieli firm współpracujących z bibliotekami, historyków sztuki, specjalistów w dziedzinie nowych technologii. Gościem specjalnym konferencji była przedstawicielka Ministerstwa Kultury, Magdalena Ślusarska, dyrektor Departamentu Książki.

W ciągu 4 dni trwania konferencji wygłoszono łącznie 37 referatów (w tym 4 zagraniczne). Pierwsze dwa dni konferencji odbywały się pod hasłem „Internet w bibliotekach”, trzeci – poświęcony był digitalizacji zbiorów w poszczególnych ośrodkach, natomiast w ostatnim – dyskutowano problemy związane z systemami przesyłania dokumentów elektronicznych.

Naszą Bibliotekę Uniwersytecką na konferencji reprezentowało dwoje przedstawicieli: Grażyna Piotrowicz, która na rozpoczęcie konferencji wygłosiła referat wprowadzający zatytułowany „Wpływ technologii teleinformatycznych na kształt i funkcjonowanie współczesnych bibliotek uczelnianych”, oraz Tomasz Kalota, który w trzecim dniu konferencji w referacie „Organizacja systemu udostępniania zbiorów specjalnych w postaci elektronicznej w Bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu” przedstawił dotychczasowe doświadczenia, osiągnięcia oraz plany BUWr. w dziedzinie digitalizacji zbiorów specjalnych i zarządzania lokalną kolekcją wirtualną.

(G.P.)

### Międzynarodowa Konferencja Bibliotek Austriackich w Wiedniu

Realizując opracowany przez minister spraw zagranicznych Austrii dr Benita Ferrero-Waldner w 2001 roku pro-

Biblioteka Narodowa w Pradze pełni funkcję koordynatora projektu, a nasza Biblioteka została zaproszona do uczestniczenia w nim jako partner. W efekcie podpisanej umowy, przeszkoleni w Pradze pracownicy Oddziału Rękopisów już wkrótce rozpoczną opracowywanie naszych zbiorów rękopiśmiennych w języku XML i przesyłanie tych opisów do wspólnej bazy katalogowej, która z serwera Klementinum udostępniana będzie online w Internecie.

(G.P.)

gram rozwoju zagranicznych placówek kulturalnych Austrii pod tytułem „Auslandskultur Neu” Departament Kultury Ministerstwa Spraw Zagranicznych Austrii zorganizował w dniach 2-4 września 2003 roku Międzynarodową Konferencję Bibliotek Austriackich za granicą, na którą zaproszeni zostali przedstawiciele wszystkich istniejących w 23 krajach Europy Wschodniej i Środkowej 50 Bibliotek Austriackich oraz dyrektorzy instytucji zagranicznych, przy których Biblioteki Austriackie zostały założone, jak również pracownicy naukowci – zagraniczni opiekunowie tych Bibliotek.

Pierwsza Biblioteka Austriacka powstała w Krakowie w 1986 roku, najmłodsza zaś jest otwarta w roku bieżącym Biblioteka Austriacka w Cluj-Napocą w Rumunii.

Ogółem w konferencji brało udział ponad 100 gości z zagranicy. Organizatorów konferencji reprezentowali m.in.: dr Emil Brix – dyrektor generalny Departamentu Kultury przy Ministerstwie Spraw Zagranicznych, dr Peter Marboe – dyrektor Wydziału Kultury Miasta Wiednia, prof. Wendelin Schmidt-Dengler – wybitny literaturoznawca, dyrektorzy instytucji sprawujący opiekę nad Bibliotekami Austriackimi za granicą: Christine Dollinger – dyrektor Departamentu Kultury MSZ, prof. Marianne Gruber – dyrektor Austriackiego Towarzystwa Literackiego (najstarszej w Wiedniu instytucji literackiej), dr Ilona Ślawińska – dyrektor Austriackiego Instytutu Europy Wschodniej i Środkowej oraz wiele znakomitych osobistości środowiska akademickiego, literackiego i kultury.

Z Wrocławia zaproszone zostały trzy osoby: mgr Grażyna Piotrowicz – dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej, mgr Dalia Żminkowska – kierownik Biblioteki Austriackiej i prof. Edward Białek – pracownik naukowy Instytutu Filologii Germańskiej, badacz współczesnej literatury austriackiej.

Podczas trwającej trzy dni konferencji przedstawiciele wszystkich Bibliotek Austriackich w krótkich sprawozdaniach przedstawiali działalność swoich instytucji, pełniących funkcję zagranicznych placówek kulturalnych i naukowych Austrii. Zakres oferowanych przez poszczególne Biblioteki usług, różnicowany w zależności od warunków materialnych, lokalowych i kadrowych, oprócz działalności bibliotecznej (gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie księgozbioru), obejmuje organizowanie imprez artystycznych, spotkań z pisarzami, wystaw, konkursów, prowadzenie działalności wydawniczej i bibliograficznej.

Podczas roboczych spotkań wygłoszono referaty poruszające zagadnienia literackie (prof. Alexander Belobratow z Petersburga, prof. Penka Angelowa) i sprawy kulturalne, przedstawiono przygotowaną przez MSZ wspólną dla wszystkich Bibliotek Austriackich stronę internetową. Wyniki obrad Międzynarodowej Konferencji Bibliotek Austriackich zostały omówione na forum odbywającego się co roku seminarium poświęconego zagranicznej polityce kulturalnej Austrii, w którym uczestniczyli reprezentanci świata polityki, nauki, literatury, kultury i sztuki z całego kraju. Wykład inauguracyjny obrady seminarium wygłosiła 4 września minister spraw zagranicznych dr Benita Ferrero-Waldner. Licznie zgromadzona w Sali Biblioteki Narodowej publiczność mogła zapoznać się z działalnością i osiągnięciami Bibliotek Austriackich, jako zagranicznych placówek kulturalnych Republiki Austrii oraz z kierunkami ich rozwoju sformułowanymi w następujących punktach:

- Biblioteki Austriackie winny być wspierane w pełnieniu ich funkcji jako ośrodka kultury i informacji, to znaczy, że przy zachowaniu roli klasycznej biblioteki, winny prowadzić aktywną działalność kulturalną, oświatową i informacyjną;
  - skonstruowana wspólna dla wszystkich Bibliotek Austriackich strona internetowa (<http://www.oesterreich-bibliothek.at>) służy jako platforma informacji, dzięki której istnieje możliwość prezentacji poszczególnych Bibliotek Austriackich, modyfikowania danych jak również komunikacji pomiędzy Bibliotekami i instytucjami sprawującymi opiekę nad nimi oraz innymi instytucjami istotnymi dla sprawnego funkcjonowania Bibliotek;
  - usprawnianie wyposażenia technicznego i umożliwienie dostępu do internetu wszystkim Bibliotekom Austriackim;
  - modyfikowanie i wyszczególnienie dodatkowych punktów ciężkości w zakresie oferty informacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem warunków lokalnych;
  - stworzenie dodatkowych ofert kształcenia pracowników Bibliotek Austriackich;
  - organizowanie wspólnych spotkań roboczych pracowników Bibliotek Austriackich z instytucjami sprawującymi nad nimi opiekę, w celu umożliwienia wymiany poglądów i doświadczeń oraz opracowywania nowych inicjatyw;
  - wzmoczenie koordynacji z austriackimi ośrodkami kultury zarówno w Austrii, jak i z właściwymi dla danej Biblioteki Austriackiej instytucjami poza granicami kraju;
  - wszechstronna współpraca z partnerami i sponsorami: „Partnerstwo dla Bibliotek Austriackich”, tzn. ukierunkowana kooperacja z austriackimi krajami związkowymi, gminami i instytucjami państwowymi;
  - obserwowanie badań naukowych tematycznie związanych z Austrią w krajach Europy Wschodniej i Środkowej, szczególnie w dziedzinie literatury, poprzez prowadzenie bieżącej dokumentacji bibliograficznej.
- Gospodarze konferencji dostarczyli gościom wiele interesujących informacji, moc niezapomnianych wrażeń i przyczynili się do zdobycia nowych doświadczeń. Miejszem spotkania była nowo otwarta nowoczesna Biblioteka Miejska wybudowana nad stacją metra, symbolizująca jedność kulturową i społeczną mieszkańców dwóch dzielnic miasta: z jednej strony zamieszkałej głównie przez ludność napływową oraz tej zamieszkałej przez „stare wiedeńskie mieszczaństwo”.

*Dalia Żminkowska*

## BIURO PROGRAMÓW UNII EUROPEJSKIEJ I WSPÓŁPRACY REGIONALNEJ UNIWERSYTETU WROCLAWSKIEGO INFORMUJE...

### A. FUNDUSZE STRUKTURALNE DLA POLSKIEJ EDUKACJI

Szkoły wyższe mogą skorzystać z funduszy strukturalnych poprzez następujące programy:

- I. **Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR)**
- II. **Sektorowy Program Operacyjny – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw (SPO-WKP)**
- III. **Sektorowy Program Operacyjny – Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO-RZL)**

Działania uczelni wyższych realizowane w ramach tych programów podporządkowane są nadrzędnym celom i mają sprzyjać osiągnięciu spójności polityki zatrudnienia na poziomie krajowym i regionalnym lub powinny prowadzić do rozwoju przedsiębiorstw innowacyjnych i transferu technologii.

Fundusze strukturalne mają dwa źródła finansowania:

- **Europejski Fundusz Społeczny (EFS)** – finansujący wyłącznie tzw. projekty „miękkie” (dotyczące takich dziedzin, jak: aktywne formy walki z bezrobociem, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, rozwój kształcenia ustawicznego, doskonalenie kadr gospodarki oraz rozwój przedsiębiorczości, aktywizacja zawodowa kobiet, dostęp do edukacji różnych grup, np. osób niepełnosprawnych, doradztwo, szkolenia).
- **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (ERDF)** – finansujący różne działania istotne dla poszczególnych regionów, w tym inwestycje w szkolnictwie wyższym (np. pomoc dla regionów poprzez: inwestycje pozwalające utrzymać lub stworzyć miejsca pracy, rozwój infrastruktury, wspieranie lokalnych inicjatyw rozwojowych).

#### I. SZKOŁY WYŻSZE JAKO ODBIORCY POMOCY W RAMACH ZINTEGROWANEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO ROZWOJU REGIONALNEGO (ZPORR)

Działania w ramach ZPORR nakierowane będą na specyficzne potrzeby poszczególnych regionów.

#### Priorytet 1 – Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów

Działanie 1.3 – Regionalna Infrastruktura Edukacyjna  
Inwestycje (finansowane z ERDF):

- **Budowa, rozbudowa nowych lub modernizacja istniejących obiektów dydaktycznych i naukowo-badawczych** na poziomie wyższym wraz z wyposażeniem, prowadzących działalność dydaktyczną lub naukowo-badawczą powiązaną z dydaktyką na poziomie wyższym (np. pomieszczenia do nauczania, biblioteki, laboratoria, campusy)
- **Budowa, rozbudowa lub modernizacja** obiektów dydaktycznych i naukowo-badawczych na poziomie wyższym pełniących funkcje edukacyjno-kulturalne i sportowe
- **Budowa, rozbudowa lub modernizacja infrastruktury technicznej i sanitarnej** (wyłącznie w przypadku budowy, rozbudowy lub modernizacji ww. rodzajów projektów realizowanych w ramach tego działania)
- **Zagospodarowanie otoczenia obiektów** (na którym znajdują się ww. obiekty, wyłącznie w przypadku budowy, rozbudowy lub modernizacji rodzajów projektów realizowanych w ramach tego działania – dodatkowe efekty, np. budowa laboratorium – dodatkowe miejsca pracy.

**Priorytet 2 – Rozwój regionalnych zasobów ludzkich**  
(Uzupełnienie działań w obszarze rozwoju zasobów ludzkich w programie SPO-RZL)

Działanie 2.1. – Rozwój umiejętności dostosowanych do potrzeb rynku pracy oraz możliwości kształcenia ustawicznego w regionie

Są to stypendia (finansowane z EFS):

- **Całoroczne stypendia dla studentów** pochodzących z obszarów wiejskich i zmarginalizowanych oraz z rodzin o niskich dochodach, posiadających osiągnięcia naukowe
- **Praktyki zawodowe dla studentów**, prowadzone w przedsiębiorstwach i związane z poznaniem specyfiki przyszłego zawodu oraz nabyciem praktycznych umiejętności.

Działanie 2.4. – Regionalne Strategie Innowacyjne (RIS) i transfer wiedzy – (finansowane z ERDF)

- **Transfer wiedzy** ze szkół wyższych / instytucji akademickich do przedsiębiorstw poprzez staże absolwentów szkół wyższych i pracowników instytucji akademickich
- **Tworzenie sieci transferu innowacji** i powiązań pomiędzy światem nauki, przedsiębiorstwami oraz innymi partnerami na szczeblu lokalnym i regionalnym
- **Rozwój systemu wymiany informacji** i komunikacji w zakresie transferu innowacji
- **Stypendia** dla najlepszych studentów kontynuujących naukę na studiach doktoranckich w zakresie nowych technologii, nauk ścisłych i kierunków istotnych z punktu widzenia RIS.

## II. SZKOŁY WYŻSZE JAKO ODBIORCY POMOCY W RAMACH SPO-WKP (SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY – WZROST KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW)

(finansowane z ERDF)

Program promuje nowy rodzaj działań dla uczelni – związek z przemysłem, innowacje. Uczelnie mogą składać projekty tylko w priorytecie 1.

**Priorytet 1 – Rozwój przedsiębiorczości i wzrost innowacyjności poprzez wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu**

Działanie 1.2 – Poprawa dostępności do zewnętrznego finansowania inwestycji przedsiębiorstw:

- Wspieranie powstawania funduszy kapitału załączkowego typu „seed capital” (tj. Finansowanie w nowo powstające przedsiębiorstwa np. typu **spin-off**. Przekazywanie pieniędzy dla instytucji z przeznaczeniem ich na projekty inwestycji: uczelnia wykląda np. kwotę 2 mln zł, otrzymuje dofinansowanie – 2 mln zł).

Działanie 1.3. – Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju firm

- Projekty inwestycyjne związane z powstawaniem i rozwojem parków przemysłowych, **parków naukowo-technologicznych oraz inkubatorów technologicznych** (w tym akademickich) – budynki, infrastruktura, inkubatory przy uczelni. Parki naukowo-technologiczne powinny być tworzone przy uczelniach (tam gdzie jest tzw. masa krytyczna).

Działanie 1.4 – Wzmocnienie współpracy między sferą badawczo-rozwojową a gospodarką (84,8 MEUR)

- **Programy badawcze** w priorytetowych dla polskiej gospodarki dziedzinach badawczych (priorytety te pokrywają się z priorytetami 6 PR).
- **Projekty badawcze** związane z wprowadzaniem innowacji (zaawansowanych technologii), realizowane wspólnie przez instytucje naukowo-badawcze i firmy. (Na to poddziałanie przeznaczono najwięcej środków).
- **Projekty inwestycyjne** w zakresie infrastruktury badawczej niezbędnej do realizacji programów badawczych (projek-

tów badawczo-wdrożeniowych), realizowanych w ramach działania centrów zaawansowanych technologii (ma ich być 7-9 w Polsce), centrów doskonałości (4), centrów kompetencji (>100) oraz laboratoriów świadczących specjalistyczne usługi na rzecz przedsiębiorstw (certyfikacja, prototypowanie na zlecenie rynku).

## III. SZKOŁY WYŻSZE JAKO PROJEKTODAWCY W RAMACH SPO-RZL (SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY – ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH)

Uczelnie mogą składać projekty w priorytecie 2, który dotyczy tworzenia społeczeństwa opartego na wiedzy.

**Priorytet 2 – Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy**

Działanie 2.1. Zwiększenie dostępu do edukacji – promocja kształcenia przez całe życie (208,5 MEUR) – zgodne ze strategią kształcenia ustawicznego!!!

- Opracowanie programów, materiałów dydaktycznych do **kształcenia na odległość** (poziom ponadgimnazjalny)
- Przygotowanie kadry do prowadzenia **kształcenia na odległość**
- Opracowanie programów nauczania do **kształcenia na odległość** na wybranych kierunkach i specjalnościach studiów wyższych
- Poszerzenie zawartości Edukacyjnego Portalu Internetowego (aktualizacja zasobów, administrowanie)

Działanie 2.2 – Podniesienie jakości edukacji w odniesieniu do potrzeb rynku pracy (450,5 MEUR) !!! – dostosowywanie oferty edukacyjnej szkół, uczelni i placówek kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, kształcenie zawodowe / przygotowanie nauczycieli

- Rozwój innowacyjnych programów do kształcenia zawodowego (dostosowanie programów nauczania do wymagań rynku pracy i nowych technologii)
- Przygotowanie nauczycieli do przeprowadzania egzaminów zewnętrznych (szkolenie egzaminatorów)
- Publikacja materiałów o egzaminach zewnętrznych dla uczniów
- Przygotowanie nauczycieli do roli doradcy zawodowego w ramach studiów podyplomowych
- Opracowanie i upowszechnienie materiałów metodycznych i dydaktycznych do planowania kariery zawodowej uczniów
- Studia podyplomowe w zakresie ICT, języków obcych oraz nauczania dwóch przedmiotów dla absolwentów rozpoczynających pracę w zawodzie nauczyciela
- Kursy doskonalące dla nauczycieli w zakresie ICT, języków obcych, pedagogiki specjalnej oraz metodyki przedmiotów ogólnozawodowych i zawodowych
- Utworzenie bazy danych instytucji akredytowanych
- Szkolenie kadry administracyjnej oświaty w zakresie postępowania akredytacyjnego
- Opracowanie przewodnika procedur akredytacji placówek prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych.

**Finansowanie projektów**

- Projekty przyjęte do realizacji będą finansowane z funduszy strukturalnych w 75%, a w 25% współfinansowanie będzie krajowe.
- Wkład krajowy to, oprócz zaangażowania pewnych środków projektodawcy-Uczelni, przede wszystkim budżet MENiS i rezerwy celowe (dla projektów w programie Rozwój Zasobów Ludzkich); budżet jednostek samorządu terytorialnego, budżet państwa w formie budżetu województw i budżet MENiS – inwestycje w szkolnictwie wyższym (dla projektów w ramach ZPORR); budżet państwa i środki prywatne, np. przedsiębiorstw (dla projektów w programie Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw).

- Środki z funduszy strukturalnych będą przekazywane po zakończeniu projektu, pojawi się więc konieczność prefinansowania działań poprzez np. kredyt bankowy (Bank Rady Europy, Europejski Bank Inwestycyjny).

#### Procedury

Aby skorzystać z funduszy strukturalnych, należy przygotować projekt zgodnie z wymogami formalnymi opisanymi szczegółowo w dokumentach roboczych do poszczególnych programów.

Podobnie jak w 5 i 6 Programie Ramowym, projekty będą wybierane w drodze przetargu lub konkursu. Informacje w Biurze Programów UE i Współpracy Regionalnej, tel. 375 2777, [krbm@adm.uni.wroc.pl](mailto:krbm@adm.uni.wroc.pl)

(Artykuł przygotowano na podstawie prezentacji prof. Ewy Freyberg z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu, i Krzysztofa Guldy p.o. Dyrektora Departamentu Innowacyjności w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej)

## B. KONFERENCJE, SEMINARIA NT. 6 PROGRAMU RAMOWEGO I FUNDUSZY STRUKTURALNYCH

### I. ZAPRASZAMY NA SEMINARIUM NA TEMAT:

**6 PROGRAM RAMOWY:  
DZIEŃ INFORMACYJNY INTAS  
29 PAŹDZIERNIKA 2003 (ŚRODA),  
GODZINA 11.30 - 13.30**

Miejsce: Oratorium Marianum, Gmach Główny Uniwersytetu Wrocławskiego

#### Program:

- (1) INTAS: współpraca z krajami byłego Związku Radzieckiego
- (2) FP6 INCO: współpraca z krajami trzecimi  
Prowadzenie: dr Włodzimierz Laprus,  
Koordynator Krajowy Programu INTAS  
z Krajowego Punktu Kontaktowego w Warszawie

\* \* \*

Program INTAS promuje współpracę z krajami byłego ZSRR (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Kazachstan, Kirgizja, Mołdawia, Rosja, Tadżykistan, Turkmenia, Ukraina, Uzbekistan). Program finansuje: 1) projekty badawcze i sieci naukowe 2) granty stypendialne (dla młodych naukowców z krajów byłego ZSRR). INTAS finansuje badania podstawowe i stosowane w obszarze: nauk ścisłych, przyrodniczych, ekonomicznych, społecznych i humanistycznych.

**Prosimy o potwierdzenie udziału w seminarium telefonicznie lub pocztą elektroniczną:**  
375 2777, [programy@adm.uni.wroc.pl](mailto:programy@adm.uni.wroc.pl)

\* \* \*

### II. ZACHĘCAMY DO UDZIAŁU W KONFERENCJACH POŚWIĘCONYCH „E-LEARNING” (PRIORYTETOWE DZIAŁANIE W FUNDUSZACH STRUKTURALNYCH):

**KONFERENCJA NT.  
„E-LEARNING – NAUCZANIE NA ODLEGŁOŚĆ”**

**WARSZAWA, 5 LISTOPADA (ŚRODA) 2003**

Organizator: IT Press

#### Tematyka Konferencji:

- Relacje człowiek a technologia w nauczaniu
- e-learning – obszary zastosowania, metoda czy potrzeba
- zalety i wady e-learning w stosunku do nauczania tradycyjnego
- aspekty ekonomiczne e-learning
- dostępne na rynku rozwiązania do wdrażania e-learning w różnych organizacjach

Więcej informacji na stronie: [www.itpress.pl](http://www.itpress.pl)

**Osoby zainteresowane udziałem w konferencji prosimy o pilny kontakt z Biurem**  
375 2777, [krbm@adm.uni.wroc.pl](mailto:krbm@adm.uni.wroc.pl).

\* \* \*

**I MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA  
„NOWOCZESNE TECHNOLOGIE  
INFORMACYJNE W SYSTEMIE KSZTAŁCENIA  
I WYCHOWANIA”**

**SZCZECIN, 20-21 LISTOPADA 2003**

Organizatorzy:

- Uniwersytet Szczeciński – Zakład Edukacji Informatycznej i Medialnej
- Zachodniopomorska Szkoła Biznesu
- Zachodniopomorskie Kuratorium Oświaty
- Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie

#### Tematyka Konferencji:

- Nauki o mediach i informatyce w edukacji
- Metodologia badań pedagogiki informacyjnej
- Uczeń i student w społeczeństwie informacyjnym
- Nauczyciel jako animator kultury informacyjnej
- Edukacyjne wyzwania wobec infrastruktury informacyjnej
- Zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem technologii informacyjnej i komunikacyjnej

**Osoby zainteresowane prosimy o pilny kontakt z Biurem**  
375 2777, [krbm@adm.uni.wroc.pl](mailto:krbm@adm.uni.wroc.pl).

## C. „OCENA WNIOSKÓW W 6. PROGRAMIE RAMOWYM, CZYLI JAK ZWIĘKSZYĆ SZANSĘ NA ZDOBYCIE GRANTU UNIJNEGO”

(dr hab. Jacek Gliński, prof. UW. (Wydział Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego),  
Pełnomocnik JM Rektora ds. Europejskich Programów Badawczych i Współpracy z Regionem)

Olbrzymia liczba wniosków, jakie wpływają do Komisji Europejskiej oraz różnorodność ich tematyki to niemały problem. Ogólne zasady i dyrektywy nakazują zachować pełen obiektywizm oceny, klarowność zasad ewaluacji, czytelność procedur na każdym etapie oraz najwyższą możliwą kompetencję ekspertów. Nic, tylko przyklasnąć, ale jak to zrobić? Otóż jest to rzeczywiście możliwe; co więcej, każdy z nas może brać udział w takich procedurach (a niektórzy już brali).

Zarazem wielu potencjalnych autorów do napisania wniosku unijnego zniechęca powszechny osąd, iż wniosek jest trudny do napisania, procedury zbiurokratyzowane, kryteria niejasne. Wykażę, że wcale tak nie jest.

Jako delegat KBN do poprzedniego, 5. Programu Ramowego (komitet INCO-2) oraz ekspert w obecnym, 6. PR (komitet „Human Resources and Mobility”) mam od 5 lat sporo do czynienia z akcjami Marie Curie. Przypomnę, że są to akcje mające na celu ułatwienie kontaktów między jednostkami naukowymi i indywidualnymi naukowcami. W szczególności pozwalają one na sfinansowanie konferencji i szkoleń naukowych, a także średnio- i długoterminowych wyjazdów naukowców do innych ośrodków. Wiedziałem już wcześniej, że procedury są szczelne, zaś zasady kwalifikacji wniosków uczciwe i przejrzyste. Zawsze jednak niepokoilo mnie, na ile rzetelna i kompetentna jest ocena wniosków. A to właśnie ocena, jaką eksperci przyznają wnioskowi, decyduje, czy będzie on finansowany czy też nie. Nic więc dziwnego, iż bardzo zależało mi, aby zostać ekspertem oceniającym wnioski, bo najlepiej pewne procedury zbadać „od kuchni”.

### Zostajemy ekspertami Komisji Europejskiej

Eksperci (w brukselskiej nowomowie zwani ewaluatorami) są powoływani drogą losowania komputerowego na podstawie ich profilu, tj. istniejącego zapisu w bazie ekspertów. Tak więc aby jednak brukselski komputer mógł mnie wylosować, muszę wpiąć znaleźć się w bazie ekspertów. Do bazy każdy zgłasza się sam, chociaż istnieje możliwość zgłoszeń grupowych (co niecały rok temu uczynił także nasz Uniwersytet, ale dane szczegółowe trzeba było i tak wpisać samemu). Zgłoszenia dokonuje się poprzez internet, wypełniając niezbyt skomplikowany formularz. Należy podać zakres, obszar naukowych zainteresowań (poprzez słowa kluczowe oraz wybór dyscyplin i subdyscyplin z listy, a także udowodnić swoje naukowe kompetencje podając wybrane publikacje, opisując w skrócie przebieg kariery zawodowej i wymieniając zajmowane stanowiska oraz funkcje. Zainteresowanym podaję adres strony WWW, która służy temu celowi:

[www.cordis.lu/experts/fp6\\_candidature.htm](http://www.cordis.lu/experts/fp6_candidature.htm)

Potem pozostaje tylko czekać.

Profil można poprawiać i uzupełniać, co osobiście zalecam, jeśli np. po roku nie zostaniemy powołani do oceny. Brak takiego wezwania nie znaczy wcale, że profil jest zły, po prostu brukselska baza zawiera bardzo wielu naukowców. Ale – jeżeli mogę radzić – warto jako słowa kluczowe umieszczać sformułowania zawarte w ogólnych opisach poszczególnych sekcji (programów) 6. PR. Dodajmy, że kobiety-eksperci mają wyraźnie większe szanse, co ma bezpośredni związek z unijnymi dyrektywami o równości szans. Dyrektywy sobie, a kobiety w bazie ekspertów stanowią zdecydowaną mniejszość... Dlaczego tak jest, nie sposób stwierdzić.

### Jak ocenia się wnioski unijne?

W obecnym, szóstym Programie Ramowym zdecydowano się na pewne *novum*. Dotychczas procedura wyglądała następująco:

- Ewaluatorzy przyjeżdżali do Brukseli;
- uczestniczyli w krótkim szkoleniu nt. zasad ewaluacji, kryteriów, punktowania i dalszych procedur;
- każdy otrzymywał plik wniosków (od kilku do kilkunastu na dzień roboczy, zależnie od typu ocenianych akcji);
- po przeczytaniu i ocenieniu wniosków ewaluatorzy danego wniosku spotykali się i uzgadniali ocenę końcową (tzw. konsensus) dla każdego z wniosków z osobna;
- wyniki ocen końcowych stanowiły dla Komisji Europejskiej podstawę do stworzenia listy rankingowej wniosków (w kolejności liczby uzyskanych punktów) oraz odrzucenia wniosków, które nie osiągnęły progów (*thresholds*), ustanowionych dla niektórych kryteriów oceny.

Na pierwszy rzut oka ta procedura wydaje się bardzo skomplikowana, ale w rzeczywistości była dość sprawna. Jej wadą były jednak olbrzymie koszty: przeciętny wniosek rozpatrywany jest przez trzech ekspertów, zaś jeden ekspert dziennie może ich przeczytać i ocenić od kilku do kilkunastu, zależnie od rodzaju. Przy tematycznej różnorodności trzeba zapraszać do oceny naukowców z bardzo wielu dziedzin. Każdy ekspert otrzymywał diety (wysokie, bo zawierające także cenę hotelu!) i zwrot kosztów podróży (niekiedy bardzo kosztownej, jeśli był to samolot i nie można było zastosować zniżki).

W ostatnich akcjach, w 6. Programie Ramowym (czyli od tego roku) zdecydowano się więc na system oceny zdalnej (*remote evaluation*). Stworzono w tym celu elektroniczny system o akronimie PESS, który pozwala zachować anonimowość oraz zapewnia ochronę transferowanych danych. Teraz procedura wygląda następująco:

- Ewaluatorzy otrzymują listę kilkuset wniosków (jedynie tytuł oraz uczestnicy). Wnioski punktuje się w zależności od tego, na ile są bliskie naszej specjalności naukowej (w skali od 1 do 3) oraz podaje się, których nie możemy oceniać z powodu konfliktu interesów (np. osobiście znamy kogoś z wnioskodawców lub współpracujemy z nim). Tak uzupełnioną listę odsyła się elektronicznie do Brukseli;
- jeden z ewaluatorów danego panelu (grupy ekspertów oceniających dany typ wniosków o pokrewnej tematyce) zostaje przez Komisję mianowany ekspertem raportującym (*Rapporteur*). Jego rola zostanie opisana dalej;
- nie ma żadnego szkolenia nt. zasad ewaluacji, kryteriów, punktowania czy dalszych procedur. Każdy ekspert musi sam ściągnąć z sieci odpowiednie dokumenty i zapoznać się z nimi;
- pocztą otrzymujemy plik wniosków. Uważa się, że ekspert może ocenić od kilku do kilkunastu dziennie, zależnie od rodzaju wniosku. Tak obliczone dniówki stają się podstawą do późniejszego wypłacenia honorarium;
- po przeczytaniu wniosków ewaluatorzy wpisują swoje oceny do formularzy programu PESS, co zrobiwszy tracą bezpowrotnie możliwość dokonywania korekt, ale za to otrzymują możliwość sprawdzenia, jak ten sam wniosek ocenili inni;
- drogą korespondencji elektronicznej, w dyskusji mediowanej przez *Rapporteur*'a, eksperci uzgadniają ocenę końcową (tzw. konsensus) dla każdego z wniosków;
- jeśli wszyscy eksperci nie zgodzą się co do ostatecznej oceny (konsensusu), może pojawić się konieczność negocjacji bezpośrednich (*face-to-face*). Wówczas eksperci przyjeżdżają do Brukseli na spotkanie, w którym uczestniczą wyznaczeni urzędnicy Komisji i uzgadniają ocenę wniosku w „bezpośrednim starciu”;



- jak i poprzednio, wyniki ocen końcowych stanowią dla Komisji Europejskiej podstawę do stworzenia listy rankingowej wniosków (w kolejności liczby uzyskanych punktów) oraz odrzucenia wniosków, które nie osiągnęły progów (*thresholds*), ustanowionych dla niektórych kryteriów oceny.

### Co z tego będziemy mieli?

Ewaluatorzy nie pracują za darmo. Stawka za dzień pracy (liczony liczbą ocenianych wniosków, różnie dla różnych typów akcji) wynosi 450 euro. Zazwyczaj liczba wniosków dla jednego eksperta odpowiada 2 - 3 dniom obliczeniowym. Formalności związane z wystawieniem rachunku nie są skomplikowane<sup>1</sup>, zaś odpowiednie formularze oraz inne dokumenty wysyła się pocztą.

Oczywiście Komisja Europejska pokrywa koszty podróży, hotelu i pobytu w przypadku negocjacji *face-to-face*. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że dochodzi do nich w mniej niż 35% ewaluacji.

### Ocena wniosków pierwszego konkursu *Intra-European Fellowships (Indywidualne Stypendia Europejskie)*

Niżej podpisany oceniał wnioski z paneli chemicznego i fizycznego, nadesłane na konkurs o długoterminowe staże o nazwie *Intra-European Fellowships*. Są to staże w renomowanych instytucjach naukowych dla osób o pewnym dorobku (i po doktoracie), trwające zazwyczaj 2 lata. Warunki finansowe są całkiem niezłe. Zainteresowanie było więc olbrzymie: wpłynęło ponad 1800 wniosków, z czego do ewaluacji przekazano ponad 1600; pozostałe zawierały błędy formalne i nie mogły być rozpatrywane.

Faktyczny czas poświęcany ocenie był dłuższy niż wynikający z szacunków Komisji. Żeby bowiem przeczytać pracę z uwagą, trzeba minimum godziny, a potem jeszcze trzeba wypełnić odpowiedni formularz *on-line*. Zaletą metody zdalnej jest jednak to, że można pracować w dowolnych warunkach (w domu, w drodze do pracy itp.).

Podobno elektroniczny system PESS sprawiał ewaluatorom psikusy, ale ja osobiście nie miałem z nim problemów, z wyjątkiem pierwszych dwóch dni, kiedy pracowałem bardzo wolno. To jednak mógł być problem naszej sieci, a nie wada programu. Nie miałem też problemów z mailową komunikacją z *Rapporteur'em*. Ostatecznie udało mi się trafić na zespoły, które uzgodniły konsensus dla wszystkich ocenianych przeze mnie wniosków, więc ominęła mnie wycieczka do Brukseli na spotkanie *face-to-face*.

Ostateczna ocena (konsensus) – będąca liczbą od 0 do 100 – potrafi się bardzo różnić od indywidualnych ocen poszczególnych ewaluatorów. Bywało, że oceny wahały się od 60 do 95 punktów, zaś konsensus dał 90 (albo np. 65). Nie jest wcale rzadkością, że dwóch ekspertów proponuje odrzucić wniosek, zaś trzeci jest nim zachwycony. W toku negocjacji trzeba umieć obronić swoje racje albo umieć z niektórych swoich stwierdzeń zrezygnować.

Efekt naszej pracy, czyli lista rankingowa wniosków, nie podlega żadnej dodatkowej kontroli czy zmianom. Oznacza to, że żaden urzędnik Komisji Europejskiej – z jej Przewodniczącym włącznie – nie może wpłynąć na przebieg procedur ewaluacyjnych. Przy bardzo wielu dobrych wnioskach trzeba mieć naprawdę dużo punktów, aby dostać wymarzone dofinansowanie – w omawianej akcji było to ponad 80 punktów. To dlatego współczynnik sukcesu wyniósł tutaj zaledwie około 20%.

<sup>1</sup> Może nie do końca tak jest: ja stawiłem ponad miesiąc usiłując nakłonić urzędników najstarszego polskiego banku do potwierdzenia podpisem i pieczętą faktu posiadania przeze mnie konta osobistego, czego biura finansowe Komisji Europejskiej wymagają w przypadku przelewów.

### Kilka końcowych uwag, które mogą się przydać każdemu z nas

Bycie ewaluatorem otwiera szeroko oczy nawet komuś, komu się dotąd zdawało, że się dobrze zna na programach unijnych, bo napisał kilka wniosków. Czytając cudze teksty i wiedząc, jakie kryteria należy stosować do ich oceny, widzimy jaskrawo błędy, które boleśnie rzutują na ocenę lub wręcz dyskwalifikują projekt, nie pozwalając mu przebić się przez próg oceny.

Najczęstszą wadą jest zbyttna naukowość. Trzeba sobie powiedzieć bardzo wyraźnie, że tylko w wyjątkowych przypadkach ekspert jest rzeczywiście specjalistą w tej konkretnej, wąskiej dziedzinie, której dotyczy wniosek. Nie wolno więc używać hermetycznego, specjalistycznego języka – przynajmniej tam, gdzie można użyć bardziej zrozumiałego dla ogółu naukowców z danej dyscypliny wiedzy.

Równie często pojawia się lekceważący stosunek do niektórych kryteriów oceny. Materiały dla przygotowujących wnioski zawierają dokładny opis kryteriów i sposobu oceny, materiały szkoleniowe dla ekspertów także są jawne i powszechnie dostępne. Tzw. *call for proposals*, czyli ogłoszenie o konkursie wniosków, zawiera wszystkie potrzebne informacje lub sposób ich uzyskania. Jednak wiele niektórych kryteriów traktuje z przymrużeniem oka, jako zbędne „michałki”, biurokratyczny wymysł. Rzeczywiście, trudno czasem wymyślić coś mądrego, aby udowodnić, że np. nasze badania naukowe będą miały dobroczynny wpływ na europejską świadomość społeczeństw.

Radzę też autorom, aby dali swoje wnioski do przeczytania kolegom, do krytycznej oceny. Może znikną powtórzenia (ta sama myśl lub – co gorsza – całe akapity w kilku różnych miejscach), denerwujące błędy językowe czy niedbała redakcja końcowego tekstu.

Nie wyobrażajmy sobie, że nasza dziedzina jest tak ważna, iż każdy musi znać najlepsze ośrodki i najważniejszych naukowców. Również nasz własny instytut może być ekspertem zupełnie nieznanym, więc nie wystarczy opisać go zdawkowo, zaczynając i kończąc stwierdzeniem, że jest to instytucja „światowej rangi, o doskonałych osiągnięciach i kontaktach”. Każde takie stwierdzenie należy pracownie udowodnić.

Nie rozpisujemy się jednak niepotrzebnie: zmęczony całym dniem pracy ekspert niezbyt przychylnie potraktuje wnioski, zawierający się na wielu stronach i napisany drobną czcionką (stary jak świat sposób, aby zmieścić więcej tekstu na limitowanej liczbie stron).

Nie wolno nam nie próbować. Bez zewnętrznych źródeł pieniędzy na badania nasza nauka raczej nie przetrwa, a już na pewno nie będzie się prawidłowo rozwijać. Nie liczymy na strumienie pieniędzy z budżetu państwa, bo ich raczej nie będzie.

Zdobywanie grantów w 6. Programie Ramowym Unii Europejskiej to loteria; wniosków sływa o wiele więcej niż Komisja Europejska może sfinansować. Do listy rankingowej przebijają się więc tylko najlepiej zredagowane i uzasadnione. Polska (i inne kraje kandydackie) nie ma zbyt wielu specjalistów, którzy znają procedury i umieją pomóc w napisaniu wniosku. Korzystajmy więc z tych, których mamy.

Tak się składa, że Wrocław ma takich ludzi. Najbliżej nas jest nasze uniwersyteckie Biuro Programów UE i Współpracy z Regionem, z p. mgr Krystyną Bienias-Machowską. Także wyżej podpisany służy pomocą w razie potrzeby. Wprawdzie nikt za Państwa wniosku nie napisze, ale pomoc w jego zredagowaniu czy poprawieniu na pewno możemy.

Zachęcam więc Państwa zarówno do wpisania się do bazy ekspertów jak też poszukania sobie interesującej akcji i spróbowania sił w roli autora wniosku. Nawet jeśli nic z tych starań nie wyjdzie, nauczymy się sporo. A jeśli jeszcze przy okazji osiągniemy sukces – satysfakcja gwarantowana.

## D. MIĘDZYNARODOWA SZKOŁA LETNIA W ROSKILDE UNIVERSITY

(mgr Agnieszka Dwojak, doktorantka z Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego, [agnieszka.dwojak@pedagogika.uni.wroc.pl](mailto:agnieszka.dwojak@pedagogika.uni.wroc.pl))

„Roskilde University ma koralową muszlę w swoich strukturach, którą charakteryzują następujące cechy życia i śmierci koralowca: Koralowiec potrafi rozwijać się tylko w bardzo czystej i słonej wodzie, która jest w nieustannym ruchu. Dlatego też umiera on na bezwietrznej stronie rafy. Po stronie wewnętrznej, gdzie fale i prądy morskie są najsilniejsze, rośnie i rozrasta się pięknie w duże kolonie. Jest przy tym najstarszą i najbardziej zwapniałą częścią rafy, której daje siłę i wytrzymałość, by ta mogła przetrwać odwieczny proces wymywania przez fale. Łaciński tekst mówi: „W bezruchu śmierć, w poruszeniu życie”.

Roskilde University, informator

Na początku sierpnia już po raz piąty doktoranci z Chińskiej Republiki Ludowej, Niemiec, Norwegii, Polski, Stanów Zjednoczonych, Włoch i oczywiście Danii mieli możliwość uczestniczenia w Międzynarodowej Szkole Letniej organizowanej przez Roskilde University. Podczas 10 dni mogli oni nie tylko wysłuchać cyklu ciekawych wykładów i czynnie uczestniczyć w serii tematycznych warsztatów i licznych seminariach, ale również poznać duńską kulturę akademicką, słynny tzw. styl RUC (specyficzne podejście badawcze), nawiązać osobiste relacje i współpracę z doktorantami i profesorami z innych krajów, popracować nad własnym warształem badawczym, uzyskać naukową pomoc i radę zarówno w kwestiach merytorycznych jak i metodologicznych... I wszystko to bez udziału finansowego najbardziej zainteresowanych, czyli samych doktorantów!

Pomysł wakacyjnych spotkań jest ściśle związany ze specjalnym programem studiów doktoranckich: „The Graduate School In Lifelong Learning” finansowanym przez Duńską Akademię Badań (Danish Research Academy), którego podstawą jest interdyscyplinarne środowisko badawcze Adult Education Research Group (zajmujące się: uczeniem się, nauczaniem, pedagogiką i edukacją w szerokim kontekście społecznym i kulturowym; podmiotowymi aspektami edukacji; życiem zawodowym i przygotowaniem do zawodu; kulturowymi zmianami wpływającymi na prace i rynek zawodowy etc.).

W ramach owej interdyscyplinarności i środowiska badawczego zorientowanego na problem, celem szkoły jest łączenie badań na najwyższym poziomie akademickim z współczesnymi, społecznymi wyzwaniem, wymaganiami w zakresie uczenia się, nauczania i edukacji. Co roku do współpracy zapraszani są wybitni profesorowie z rozmaitych uczelni wyższych, którzy dzielą się swoimi osiągnięciami, prowadząc wykłady, seminaria i warsztaty. Studenci doktoranci i osoby zaangażowane w badania związane z edukacją zapraszani są do aktywnego uczestnictwa i wymiany poglądów, prezentacji własnych projektów i pomysłów badawczych nie tylko w ramach pobytu w Roskilde, ale również online. I to właśnie na stronach WWW można odnaleźć najwięcej potrzebnych informacji dotyczących samego RUC, jego działalności badawczej i akademickiej, spotkań, konferencji i szkół letnich dla doktorantów. To z tego źródła informacji należy czerpać wiadomości o kolejnych terminach spotkań, tematach; informacji związanych z wysyłaniem aplikacji w odpowiednim terminie i pod właściwy adres.

Spośród tak nielicznych ofert kierowanych do studentów wydziałów nauk humanistycznych i społecznych, wspomnianą

tu propozycję należy zaliczyć do wyjątkowych i... dostępnych dla szerokiej rzeszy młodych badaczy. Jedynym kryterium ograniczającym możliwość skorzystania z tej opcji, mogą być ograniczenia językowe – wymagana jest bowiem znajomość języka angielskiego w stopniu co najmniej średniozaawansowanym. Poza tym trzeba regularnie sprawdzać często aktualizowane ogłoszenia na stronach RUC. Co roku na przełomie stycznia i lutego ogłaszany jest temat szkoły letniej i każdy zainteresowany **w określonym terminie powinien wysłać swoją aplikację** (należy wtedy dołączyć również odpowiednią prośbę o zakwalifikowanie do grona uczestników... zwolnionych z opłat).

I tak na przykład głównym tematem tegorocznej V Międzynarodowej Szkoły Letniej, w której miałam przyjemność uczestniczyć, był: „Gender perspective on lifelong learning”. Obok profesorów z Danii, w prowadzeniu wykładów, warsztatów i spotkań brali również udział wybitni naukowcy z Niemiec (m.in.: profesor Gudrun-Axeli Knapp, Universität Hannover) i Wielkiej Brytanii (m.in.: profesor Ann Phoenix, Open University UK).

W napiętym planie zajęć nie zabrakło licznych atrakcji związanych z czasem wolnym, takich jak: wycieczki zaplanowane przez organizatorów i uroczyste, międzynarodowe posiłki, będące okazją do posmakowania różnych kuchni świata. W trakcie tych kilku dni spędzanych w Roskilde doktoranci mieli też możliwość korzystania z zasobów uczelni, zarówno tych znajdujących się w bibliotece tradycyjnej, jak i w sieci; mogli swobodnie korzystać z konsultacji dotyczących kwestii merytorycznych i metodologicznych związanych z ich własnymi projektami badawczymi; dostali mnóstwo bardzo dobrze przygotowanych materiałów... etc. Mogłabym w tym miejscu wliczyć wiele jeszcze zalet pobytu w Danii. Przebywając w tamtym środowisku akademickim zwracałam uwagę na rozmaite aspekty specyficznej atmosfery RUC i licznymi kwestiami byłam zafascynowana.

Polecam wszystkim stronę internetową RUC: [www.ruc.dk](http://www.ruc.dk) lub/i [www.ruc.dk/inst10\\_en/](http://www.ruc.dk/inst10_en/)

Zachęcam do osobistego nawiązania znajomości i współpracy z tą bardzo otwartą grupą naukowców (osobami odpowiedzialnymi za kontakty z doktorantami): Mikaelem Melstad: [mdm@ruc.dk](mailto:mdm@ruc.dk) lub z Karin Kolby: [karinj@ruc.dk](mailto:karinj@ruc.dk)

\* \* \*

*Informacje Biura Programów UE i Współpracy Regionalnej Uniwersytetu Wrocławskiego przygotowała mgr Krystyna Bienias-Machowska  
Ponadto artykuły napisali:  
prof. Jacek Gliński i mgr Agnieszka Dwojak  
Informacje o konferencjach nt. e-learning udostępniła mgr Agnieszka Dwojak*

### Adres Biura:

Biuro Programów UE i Współpracy Regionalnej,  
gmach główny, I piętro, pokój 120  
e-mail: [krbm@adm.uni.wroc.pl](mailto:krbm@adm.uni.wroc.pl)  
tel. 375 2777



## ODESZLI NA ZAWSZE

**ALICJA POLAKOWSKA**  
(24 V 1949 – 5 X 2003)

Długoletni nieoceniony pracownik Zespołu Dydaktycznego Instytutu Biochemii i Biologii Molekularnej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Pogrzeb odbył się 8 października 2003 roku na cmentarzu komunalnym „Osobowice”.

**BOGDAN MAJEWSKI**  
(1972 – 2003)

Zmarł 8 października 2003 roku, przeżywszy 31 lat.

Były wieloletni przewodniczący Samorządu Studenckiego w Uniwersytecie Wrocławskim.

Pogrzeb odbył się na cmentarzu komunalnym w Świdnicy.

## KOMUNIKATY, OGŁOSZENIA

### CIVIL DEFENCE

JM Rektor – Szef Obrony Cywilnej

Rektorat – tel. **34-368-47**  
Dział Spraw Obronnych – tel. **37-562-82**  
Sekcja Obrony Cywilnej – tel. **37-562-271**  
Stały dyżur – tel. **37-522-12**

[www.wroclaw.pl](http://www.wroclaw.pl)  
[www.mswia.gov.pl](http://www.mswia.gov.pl)  
[www.obronacywilna.pl](http://www.obronacywilna.pl)

[www.bbn.gov.pl](http://www.bbn.gov.pl)  
[www.strazak.pl](http://www.strazak.pl)  
[www.cspsp.pl](http://www.cspsp.pl)  
[www.dilnet.wroc.pl](http://www.dilnet.wroc.pl)

W portalu internetowym [www.onet.pl](http://www.onet.pl), [www.gery.pl](http://www.gery.pl) lub [www.wp.pl](http://www.wp.pl) po wprowadzeniu hasła obrona cywilna wyświetlą się strony o tematyce z zakresu obrony cywilnej, na które zapraszamy:

### Telefony alarmowe

- Centrum Powiadomiania Ratunkowe – tel. **112**
- Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego – tel. **344 70 00**

- Pogotowie Ratunkowe – tel. **999**
- Straż Pożarna – tel. **998**
- Policja – tel. **997**
- Pogotowie Energetyczne – tel. **991**

### OFERTA UNIWERSYTECKIEGO BANKU PRACY

Fundacja Kultury Akademickiej „Universitas” jest najstarszą w Polsce fundacją działającą na rzecz środowiska akademickiego. Ufundował ją w grudniu 1989 r. Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego. Do dnia dzisiejszego fundacja aktywnie wspiera wszelkie inicjatywy kulturalne, naukowe, sportowe i turystyczne środowiska akademickiego, i nie tylko. Fundacja pomaga także studentom w znalezieniu pracy w kraju i za granicą.

Oferta Uniwersyteckiego Banku Pracy zawiera następujące usługi:

- leasing studencki – zatrudnianie studentów (pracowników) do prac stałych i dorywczych, zgodnie ze specyfikacją Klienta,
- zastępstwo czasowe – zatrudnianie studentów (pracowników) z odpowiednimi kwalifikacjami w okresie urlopowym, choroby, zwiększenia ilości pracy, innych zdarzeń losowych.

**Leasing studencki** obejmuje: wynajmowanie studentów (pracowników) do prac stałych i dorywczych; odpowiadamy na zlecenie Klienta zatrudniając studentów (pracowników) zgodnie ze specyfikacją określającą m.in. liczbę osób, kwalifikacje, miejsce i czas pracy. Zapewniamy opiekuna grupy. W przypadku niezadowolenia z konkretnej osoby niezwłocznie dokonujemy zamiany studenta (pracownika). Na nas spoczywa obowiązek rekrutacji, podpisywania stosownych umów, rozliczenia i wypłaty zatrudnionym studentom (pracownikom) wynagrodzenia. Najczęściej zatrudniamy osoby do: obsługi

impres/catering (barman, kelner, pomoc kuchenna), sprzątnięcia, mycia okien, plakatowania, ulotkowania, promocji (hostessy), pakowania itp.

**Zastępstwo czasowe** to usługa umożliwiająca zastępowanie lub uzupełnianie pracowników firmy Klienta w przypadku urlopu, choroby, zwiększenia ilości pracy czy też innych zdarzeń losowych. Podobnie jak w przypadku leasingu studenckiego to na nas spoczywają obowiązki dotyczące zatrudnienia wykwalifikowanej osoby. Najczęściej zatrudniane osoby to: pracownicy biurowi (sekretariat, recepcja, call center, obsługa komputera), ekspedienci, tłumacze, kierowcy, pracownicy fizyczni itp.

**Ekspresowo realizujemy nagle, nietypowe zlecenia!**

**Nasze atuty to:** konkurencyjne ceny, bogata baza osobowa, terminowość realizacji usług, solidność i rzetelność.

**Zapraszamy do współpracy!**

Fundacja Kultury Akademickiej „Universitas”

ul. Szewska 19/21  
50-139 Wrocław

tel./fax 343 15 13, 342 39 18  
tel. 506697086, 604540418  
e-mail: [abp.uni@wp.pl](mailto:abp.uni@wp.pl)

## CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO AKADEMII ROLNICZEJ WE WROCŁAWIU

Centrum Kształcenia Ustawicznego

Akademii Rolniczej we Wrocławiu

51-250 Wrocław, ul. Pawłowicka 87/89

tel. +48 71 330 42 04

W zabytkowym, dziewiętnastowiecznym pałacu położonym na terenie ośmiohektarowego parku z oczkiem wodnym są do wynajęcia pokoje jedno-, dwu- i trzyosobowe z komfortowym wyposażeniem; łącznie 55 miejsc hotelowych.

Ponadto w części pałacowej dostępna jest sala reprezentacyjna na około 100 osób i sale dydaktyczne. Istnieje też możliwość organizowania spotkań plenarnych w otoczeniu pałacu (pikniki, ognisko, catering) oraz przejażdżki konne.

Jest to doskonale miejsce na kursy, szkolenia, konferencje i okolicznościowe imprezy, a także miejsce na wypoczynek dla każdego, kto chce uciec od zgiełku miasta, odetchnąć świeżym powietrzem lub skorzystać z przejażdżki konnej.



[www.korab.com.pl](http://www.korab.com.pl)



Fotografia

Reklama

Druk

TEL. (071) 371 80 00 FAX (071) 71 371 80 03

PRZEGLĄD  
UNIWERSYTECKI

Pismo informacyjne Uniwersytetu Wrocławskiego

**Wydawca:** Uniwersytet Wrocławski, pl. Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław

**Redaktor:** KAZIMIERA DĄBROWSKA, e-mail: [kada@adm.uni.wroc.pl](mailto:kada@adm.uni.wroc.pl)

**Adres Redakcji:** pl. Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław, tel. 375-22-12, fax: 344-34-21

**PU w internecie:** <http://www.pu.uni.wroc.pl>

**Przygotowanie do druku i druk:** KORAB, tel. 371-80-00